Leto VII., štev 41. Ljubljana, petek 19. februarja 1926 Poštnina pavšalirana. Cena 2 Din

Izhaja ob 4. zjutraj.

Stane mesečno Din 25·—; za inozemstvo Din 40·— neobvezno.

Oglasi po tarifu.

Uredništvo: Ljubljana, Knaflova ulica štev. 5/I. Telefon štev. 72, ponoči tudi štev. 34.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravništvo: Ljubljana, Prešernova ulica št. 54. — Telefon št. 36.

Inseratni oddelek: Ljubljana, Prešernova ulica št. 4. — Telefon št. 492

Podružnici: Maribor, Barvarska ulica št. 1. — Celje, Aleksandrova cesta.

Račun pri poštnem ček. zavodu: Ljubljana št. 11.842 - Praha číslo 78.180. Wien, Nr. 105.241.

Ljubljana, 18. februarja.

Kriza, ki je nastala v trenutku, ko je Nemčija zaprosila za vstop v Zvezo narodov, se nadaljuje in dosega danes že vrhunec. Zavezniki so na locarnski konferenci obljubili nemškim zastopnikom, da bo Nemčija ne samo sprejeta v ženevsko meddržavno organizacijo, temveč da se ji odkaže tudi stalen sedež v Svetu Zveze narodov poleg Velike Britanije, Francije, Japonske in Italije. Seveda pri tem zastopniki zapadnih velesil niso dostavili, da se ne bi smela še kaka druga država trajno zasidrati v Svetu Zveze narodov.

Že dalj časa se nekaj držav poteguje za stalno pravico soodločevanja v Svetu Zveze narodov. Skoro vsako zasedanje ženevskega mednarodnega parlamenta mora poslušati vehementne pritožbe kitajske republike, ki šteje toliko prebivalcev kot cela Evropa, pa ne more izbojevati niti stalnega niti začasnega članstva v Svetu. Poljska republika tudi smatra, da ji pripada stalen sedež v oni korporaciji, v kateri lahko sedi n. pr. Italija. Oglaša pa se povrhnje še Španija. Ta se sklicuje na veliko razširjenost španske civilizacije in jezika v srednji in južni Ameriki. Da se zaokroži število, prihaja z enako zahtevo na koncu koncev še braziljanska federativna republika.

Francoska vlada in z njo celokupna francoska javnost se zavzema za to, da se tem deželam dodele stalni sedeži v Svetu Zveze narodov. Največ simpatije uživa Poljska, ki jo smatrajo za prvovrstni faktor v evropejski politiki, za trdnjavo med Nemčijo in sovjetsko Rusijo. Francija je po pravici prepričana, da je treba najti protiutež za vstop Nemčije v Svet Zveze narodov. Slednji sklepa, kot je znano, ne morda z večino glasov, marveč soglasno. Sleherni njegov sklep, ki ni soglasen, je neveljaven. Izjeme, ki jih določa statut, so brezpomembne. V obraz bije korist, ki si jo more izkovati Nemčija iz takega položaja.

Politično nedolžen bi bil tisti, ki bi upal, da Nemčija kot nova članica Sveta Zveze narodov ne bi izrabila do skrajnih mej tega sijajnega orožja. Sleherni dvom o nemških namenih je odpravila poleg nadvse jasne pisave časopisja v Reichu precizna izjava zunanjega ministra dr. Stresemanna. Nemčija bo spravila v Ženevi na tapet vprašanje nemških manjšin, ob prvi priliki pa se bo lotila tudi zadeve poljskega koridorja, gornje Šlezije, priključitve Avstrije Nemčiji in kar je še temu podobnega. Nemčija teži za uničenjem zadnjih ostankov pariških mirovnih pogodb. Povdarek tej njeni težnji bo dal čudoviti statut Zveze narodov, po katerem more Zvezin svet sklepati le enoglasno. Proti Nemčiji ne more Svet do nobenega veljavnega rezultata. To svoje privilegirano stališče bodo berlinski diplomati pri vsaki priliki prodali le za najvišjo ceno.

Vstop Poljske v Svet Zveze narodov sicer ne bi izpremenil statuta in ne bi materijalno oslabšal eventualne nemške opozicije. Vendar bi bil njen stalni sedež velevažen moralni protiutež proti nemškemu kovarstvu. Nemci bodo prve svoje puščice naperili proti poljski republiki. Ali ni potemtakem prav, da se tej dovoli neposredna obramba v Svetu Zveze? Francija tolmači svoje zavzemanje za Poljsko med drugim tudi z argumentom, da ne more za večne čase prevzeti poljskih agend v Zvezinem Svetu in da je bolje za svetovni mir in za odjenjanje napetosti med Nemčijo in Francijo, če se Poljska sama zagovarja in uveljavlja v obeh ženevskih meddržavnih korporacijah.

S tem naziranjem se more docela strinjati tudi Jugoslavija, ki se sicer niti izdaleka ne odreka zahtevi, da mora biti tudi Mala antanta, katera po svoji realni moči ne zaostaja za Italijo, zastopana v Svetu Zveze narodov. Slovani morajo z vso odločnostjo podpirati zahtevo Poljske, katere vprašanje je tre nutno najaktualnejše, da pride vsaj ena slovanska država v vrhovni odbor narodov v Ženevi. Za Poljsko pa se morajo ob primernem trenutku odpreti vrata v isto korporacijo tudi drugim slovanskim državam. Ne gre namreč, da bi Evropa, katere zemeljska površina je v dobrem delu slovanska, bila zastopana v Svetu Zveze narodov v prvi vrsti po Neslovanih.

Trenutno je poljska pozicija še čisto negotova. Pripustitvi Poljske se upira ne samo Nemčija, ki se boji, da bi se ji pokvaril račun v Ženevi. Nemčija se dela užaljena, kako more kdo priti na misel, da bi se poleg nje uvrstila neljuba poljska republika med nove velesile. Poleg Nemčije pa se zaznava odpor tudi v Angliji in celo v britanskih dominijonih. Angleži se boje, da bi Nemčija umaknila svojo prošnjo za vstop v Zvezo narodov, s čimer bi se razveljavil locarnski pakt, če se ne bi vse izvršilo po nemški volji. Strah jih je pa tudi pred »prevago francoskega vpliva«, ki bi s pristopom Poljske le pridobil. Britanska bojazen še ni zadosten argument proti razširjenju Sveta Zveze narodov preko Nemčije.

Veliko zanimanje za današnjo sejo Narodne skupščine

Z napetostjo se pričakuje današnji govor Svetozarja Pribićevića v Narodni skupščini. — Vladni listi opisujejo politični kot normalen. — Opozicija pripravlja obtožbo ministra za šume in rude dr. Nikića.

Beograd, 18. februarja. p. Današnji dan pomenja v političnem življenju popolno zatišje. Razen seje Narodne skupščine, na kateri sta v sijajnih govorih kritizirala samostojna demokrata Demetrović in dr. Pivko vladno agrarno politiko, ni kaj posebnega omeniti. Vladni listi ugotavljajo, da se je politični položaj povrnil v normalna pota. Kriza je odstranjena, reči pa se mora, da le dotlej, da Stjepan Radić ne izzove novega incidenta.

Veliko zanimanje vlada za jutrišnjo sejo Narodne skupščine, ki obeta biti zelo burna. Jutri povzame besedo Svetozar Pribićević.

Radikalski klub je popoldne nadaljeval sejo in so nekateri govorniki kritizirali vladni predlog o proračunu. Gjorgje Kirić je zlasti kritiziral politiko finančnega ministra dr. Stojadinovića. V istem smislu sta tudi govorila in zahtevala, naj se proračun še bolj črta poslanca Bingulac in Kosta Gnjatić.

Kakor se doznava iz političnih krogov, pripravlja opozicija obtožbo ministra za šume in rudnike dr. Nikića, o katerem trdijo, da stoji sredi velike afere, češ, da je dal na Hrvatskem nekemu svojemu osebnemu prijatelju velik gozdni kompleks v zakup, ne da bi bila razpisana licitacija.

Interpelacijski dan v Narodni skupščini

Včeraj je bila na dnevnem redu Narodne skupščine razprava o interpelaciji Juraja Demetrovića (SDS) radi izvajanja agrarne reforme. — Hudi očitki opozicionalnih poslancev na račun radičevcev. — Ministra agrarne reforme Pavla Radića ni branil noben radikalski poslanec.

Beograd, 18. februarja. r. Na današnji dopoldanski seji Narodne skupščine je bila na dnevnem redu interpelacija sam. demokratskega poslanca Jurja Demetrovića na ministra agrarne reforme Pavla Radića radi odvzemanja zemlje agrarnim interesentom v Dugem selu. Predsedoval je seji podpredsednik dr. Stanko Šibenik.

Po prečitanju interpelacije je minister agrarne reforme Pavle Radić v svojem odgovoru povdarjal, da se prej ni pazilo, kdo ima pravico do dodelitve zemlje. Sedanjo vlado ne vodijo strankarsko politični oziri, kakor so njene predniice. Minister Pavle Radić je nadalje izjavil, da je odredil revizijo za ona zemljišča, ki so bila od njegovega prednika razdeljena brez načrta, kar je imelo za posledice mnogoštevilne pritožbe.

Ministru agrarne reforme Pavlu Radiću je nato odgovarjal posl. Juraj Demetrović, čegar govor je izzval odobravanje. Mnogi poslanci so mu čestitali, med njimi tudi nekateri ugledni radičevski poslanci s sela. Posl. Demetrović je v svojem govoru navedel za ministra agrarne reforme porazna dejstva. V interpelaciji sami se ugotavlja, da so Milo Kokot in večje število njegovih tovarišev v Dugem selu dobili zemljo pravilno nakazano in da so že pričeli graditi hiše, kakor to predpisuje zakon, da pa jim minister Pavle Radić s svojo naredbo od 19. avgusta na zahtevo strankarskih pristašev odvzel zemljo. Interpelacija zahteva od ministra agrarne reforme, naj svojo naredbo razveljavi.

V svojem govoru je posl. Juraj Demetrović naglašal, da se je z vstopom radičevcev v vlado pojavil nekak čuden »reformatorski« duh. Postopanje ministra agrarne reforme pomenja namreč zanikanje pravne države. Posl. Demetrović je navajal konkretne primere, iz katerih je razvidno, kako je Pavle Radić moral poslušati starega voditelja HRSS Predavca in odvzemati zemljo mirnim, poštenim in siromašnim seljakom, da jo je lahko dal Predavcu, ki jo je zahteval že l. 1922, a jo ni mogel dobiti. Z ozirom na napade Pavla Radića na bivšega ministra agrarne reforme dr. Hinka Krizmana je posl Demetrović ugotovil, da postopanje dr. Krizmana ni bilo partizansko, ker je zemljo nakazoval tudi Hrvatom-radičevcem. Govornik je nadalje ugotovil težki položaj seljakov v omenjenem kraju, ki so bili nahujskani k uporu povodom žigosanja živine, ter je naglašal, da je sramota za vlado, ki proglaša sporazum, obenem pa upropašča siromašne seljake. Sedaj je bila zemlja odkazana pristašem HSS ter odvzeta 24 pristašem SDS, da se je vrnila grofu Draškoviću, ki jo je zopet odstopil Predavcu. Govornik je naglašal, da se Predavec bogati na račun seljakov, med tem ko je imela SDS vedno pred očmi njihove interese. Pri tem je zaklical neki radičevec: »Vi niste seljaška stranka!« Posl. Vilder mu je odvrnil: »Mi smo seljaška stranka! Vas pa ni volil narod, ampak vas je imenoval St. Radić!«

Posl. Demetrović je nato navajal, kako se danes odvzema siromakom zemlja in kako se favorizira bogataši ter je za to navedel množico primerov. Za tem je navajal razne zakonske odredbe in ponovno ugotovil, da je minister Pavle Radić proti zakonu odvzemal zemljo onim, ki so si pridobili pravico do nje na podlagi zakona. Naglašal je, da je to anarhija, ki se vrši od zgoraj in s katero se ubija eksistenca malih ljudi. Posl. Vilder je pri tem zaklical: »To je gradivo za obtožbo proti g. ministru!« Posl. Demetrović je nadalje izjavil, da za sedanje vlade vedno bolj narašča nezadovoljstvo med narodom in da se opaža, kako se sedanja vlada nagiba vedno bolj na desno, ko zatira seljake in podpira grofe. Zaradi tega je končno predlagal, naj se nezakonita naredba ministra agrarne reforme razveljavi in mu izreče nezaupnica.

Za tem je govoril davidovićevec posl. Milan Grol, ki je kritikoval vladno agrarno politiko v Vojvodini, zlasti pa v svojem subotiškem volilnem okrožju. Navajal je primere, kako se je pri razdelitvi zemlje postopalo pristransko. Gotovi ljudje so dobili zemljo, ki leži pod vodo, in so morali zanjo še plačati. Nato je govoril o političnem programu HSS in izrazil svoje začudenje, kako je mogoče, da zapušča svoj kulturni, človečanski in socijalni program, s katerim si je pridobila med ljudstvom tla. Nadalje je izjavil, da je HSS razočarala tudi vse svoje prijatelje, ki so od njenega vstopa v vlado mnogo pričakovali.

Nato je govoril sam. demokrat posl. dr. Ljudevit Pivko, ki je istotako kritikoval pristransko postopanje ministra agrarne reforme pri dodeljevanju zemlje. Ugotovil je tudi, da se je vlada s svojim sklepom na Krfu meseca maja l. 1917 obvezala dobrovoljcem, da se jim bo dala zemlja. Kritikoval je postopanje napram dobrovoljcem pri reviziji agrarnih odnošajev ter je predlagal prehod na dnevni red z naslednjo motivacijo:

»Narodna skupščina smatra z ozirom na interpelacijo g. Juraja Demetrovića, da je postopanje ministra agrarne reforme v vprašanju revizije in eksproprijacije zemljišča na veleposestvu grofa Draškovića v Dugem selu nezakonito, da so s tem kršeni zakonski predpisi in da je to postopanje ministra agrarne reforme škodljivo za ugled države in za gospodarske interese sela. S prehodom na dnevni red poziva Narodna skupščina vlado, naj takoj ustavi nezakonito delo ministra agrarne reforme ter vzpostavi prejšnje stanje.«

Zemljoradnik posl. Čeda Kokanović je zahteval, naj minister agrarne reforme izpolni svojo besedo, da bo podaljšal dobrovoljcem rok naseljevanja do 1. junija.

Nato je govoril posl. dr. Grga Angjelinović, ki je predvsem opozarjal na slabo stanje vinogradov na dalmatinskih otokih in zahteval njihovo obnovitev, da se prepreči izseljevanje prebivalstva v Ameriko.

Zadnji je govoril minister Pavle Radić, ki je odgovarjal na izvajanja posameznih govornikov in zatrjeval, da je priseljen popraviti krivice svojih prednikov.

Pri glasovanju je večina sprejela prost prehod na dnevni red. Zanimivo je, da se noben radikalni poslanec ni udeležil današnje razprave v svrho obrambe P. Radića.

Prihodnja seja Narodne skupščine bo jutri ob 9. dopoldne. Nadaljevala se bo načelna proračunska razprava ter bo ob tej priliki govoril Sv. Pribićević.

Dementi govora Nikole Pašića

Kaj je gosp Pašić govoril pred pogodbo z radičevci. — Sporazuma ni pokazal niti Pribićeviću niti Žerjavu.

Beograd, 18. februarja. r. Z ozirom na včerajšnji govor Nikole Pašića v radikalskem klubu o stališču Sv. Pribićevića napram pogajanjem za sporazum med radikali in radičevci, se ugotavlja, da je Pašić svoječasno z ozirom na pogajanja z radičevci izjavil Sv. Pribićeviću in dr. Žerjavu, da se brez SDS ne bo ničesar ukrenilo, ker bi bilo to nemoralno in nepošteno. Pašić je bil obveščen od Sv. Pribićevića, da samostojni demokrati ne morejo iti z radičevci v vlado, in je nato tudi trdil, da se brez SDS ne more ničesar storiti, ker bi bilo to nemoralno in nepošteno. Kasneje pa je kljub temu pristal na »nemoralno in nepošteno« pogodbo. Pašić ni sporazuma pokazal nit Sv. Pribićeviću niti dr. Žerjavu. Pozneje je Pašić želel, da naj bi bili samostojni demokrati lojalna opozicija in rezerva, nakar pa nikakor niso hoteli pristati. Vse drugo, kar navaja Pašić, ni točno in se more pripisati samo njegovi tendenci, da bi Pribićevićem ustrahoval radičevce k večji pokorščini.

Stojadinović se vrača domov

Finančni minister Stojadinović odpotuje danes iz Washingtona, ostali člani delegacije pa ostanejo še v Ameriki, da nadaljujejo pogajanja z ameriškimi delegati.

Wahsington, 18. februarja. p. Državni tajnik za finance Mellon je izjavil v komisiji za likvidacijo svetovne vojne, da se pogaja nja za ureditev vojnih dolgov Jugoslavije v Zedinjenih državah severoameriških nadaljujejo. Zaradi razprave o davčnem zakonu v kongresu, pri katerem je zelo zaposlen senator Smoot in ker so nekateri člani ameriške komisije za delj časa odsotni iz Washingtona, se pogodba med Ameriko in Jugoslavijo še ni mogla skleniti. Zaradi debate o proračunu v beograjski Narodni skupščini, bo moral finančni minister dr. Stojadinović predčasno zapustiti Ameriko in se povrniti domov, ostali člani jugoslovenske delegacije pa ostanejo v Washingtonu in nadaljujejo pregovor z ameriškimi delegati. Večina težkoč pri sklepanju dogovora je že odstranjena, tako da je upati, da se v kratkem doseže popoln sporazum.

Beograd, 18. februarja. p. Zunanje ministrstvo je prejelo iz Washingtona tole brzojavko: Finančni minister dr. Stojadinović je posetil danes podpredsednika republike Zedinjenih držav Dawesa, državnega tajnika za finance Mellona in državnega podtajnika Wilsona. Ker odgovori ameriška vlada zaradi debate o davčnem zakonu v kongresu na predlog jugoslovenske delegacije šele na prihodnji seji obeh delegacij, odpotuje finančni minister dr. Stojadinović iz Ameri ke najbrže že jutri, v petek, kjer je bil ta dan že poprej določen za povratek v domovino. Finančni minister se povrne v Beograd, da more prisostvovati razpravi o proračunu v Narodni skupščini. Ostali člani jugoslovenske delegacije ostanejo v Washingtonu, da morejo nadaljevati pogajanja z Američani.

Nova gonja proti Slovencem na Goriškem

Italijanski listi si izmišljujejo neosnovane očitke na račun Slovencev. — Aretacije v Avčah.

Gorica, 18. februarja. o. Beneški »Gazzettino« prinaša v današnji števiłki vest, da je neznanec vdrl v pokopališče v Avčah in tam razbil fotografijo na grobu nekega vojaka.

To vest bodo seveda izrabljali vsi drugi italijanski listi za gonjo proti Jugoslovenm v Julijski Krajini, ne da bi se prepričali o resničnosti tega očitka. Ponovil se bo vrtobinski dogodek. Dasiravno je bila ob priliki zadnjega slučaja na vojaškem pokopališču v Vrtojbi pri Gorici dokazana nedolžnost jugoslovenskega ljudstva, vendar ni videmska prefektura ničesar ukrenila, da bi se neosnovani očitek preklical.

Kakor zatrjujejo naši ljudje iz Avč, je bila dotična fotografija že več mesecev prelomljena. Zadnje dolgotrajno deževje je razbite kose plošče tako razgnalo, da so se odluščili. V Avčah ,kamor je dospel oddelek karabinjerjev, se vrši preiskava in poizvedovanje. Do sedaj so bili aretirani štirje domačini Slovenci.

Preganjanje našega tiska v Italiji

Trst, 18. februarja. o. Današnja številka »Edinosti« je bila zaplenjena. Policijske oblasti so zaplenile dopoldne v prostorih tiskarne »Edinosti« vse izvode lista, ki so jih našle. Pobrali so istotako tudi vse izvode v tobakarnah in drugih prodajalnah. Vzrok zaplembe doslej uredništvu »Edinosti« še ni znan, ker ni prefektura dostavila še nobenega tozadevnega dekreta. Domneva se, da je bil povod konfiskacije članek, ki opisuje razpadanje fašizma v Furlaniji.

Pod Pangalosovo diktaturo

Aretacije uglednih opozicijonalnih državnikov in politikov.

London, 18. februarja. s. Kakor poroča Reuterjev urad iz Aten, so bili bivši ministrski predsednik Papanastasiu, bivši notranji minister general Kondilis, polkovnik Ghicaris in 10 drugih častnikov snoči odstranjeni iz Aten.

Atene, 18. februarja p. Uradno se potrjuje, da je dala vlada v svrho zagotovitve javnega reda in miru odstraniti iz mesta bivšega ministrskega predsednika Papanastasia, generala Kondilisa in še nekaj drugih uglednih Grkov. Atenska brzojavna agentura javlja službeno da je bilo z aretacijo bivšega notranjega ministra Kondilisa prijetih še kakih deset ljudi civilistov in častnikov.

Ministrski predsednik Pangalos je podal tole izjavo: Ker so se zadnje dni širile razburljive vesti in ker sta se v njih omenjali imeni Papanastasiu in Kondilis je postala njuna začasna odstranitev iz Aten potrebna. Nadalje se izve da bodo vse prijete osebe internirane na katem otoku. Brzojavna agentura javlja da so brez vsake podlage vesti o uporu vojne mornarice. Predsednik vlade Pangalos se je odpravil na pot v Solun na torpednem rušilcu da pregleda nekaj del, posebno kanalizacijo. Na potu ga spremlja vse vojno brodovje.

Nadaljne podrobnosti iz madžarske afere

Zaslišavanje Schultzeja v Berlinu. — Nova obremenitev Windischgrätza. — Sodelovanje francoskih in nemških policijskih oblasti.

Berlin, 18. februarja. s. Artur Schultze je bil včeraj in danes ponovno zaslišan na policiji. Doslej se ni dalo ugotoviti, ali je Schultze v Berlinu zakrivil zločin ponarejevanja denarja. Tudi s preskrbo papirja madžarskim falzifikatorjem ni bil v zvezi. Po njegovi izjavi se papir ni dobavljal iz Nemčije. Ako je Schultze kaj zakrivil, ga po obstoječih zakonih ne bodo izročili, temveč se bo proti njemu vršila obravnava v Nemčiji. Komisar Doulcet je šel včeraj iz Pariza v Berlin, da prisostvuje kot zastopnik pariške policije nadaljnjemu zaslišavanju aretiranega Schultzeja. Uredniku »Matina« je izjavil, da je bila po njegovem mnenju udeležba Schultzeja pri madžarski aferi precej pasivna.

V zadevi prijetega Arturja Schultzeja se potrjuje, da je princ Windischgrätz bil leta 1923 večkrat pri njem in ga pridobil za akcijo ponarejevanja francoskih frankov, češ da gre za politično stvar in z vednostjo madžarske vlade. Ko je Schultze čez kake štiri tedne videl, da nima princ dovolj sredstev za financiranje akcije, je začel sumiti in je pri prvi priložnosti pobegnil v Nemčijo.

Dokazano je nadalje, da je princ Windischgrätz tekom dveh let dvakrat posetil Schultzeja v Berlinu in tudi njegov tajnik Raba in major Gerö sta bila večkrat pri njem. Po izjavi Schultzejeve gospodinje ni dolgo tega, kar se je še to dogodilo. Iz tega sklepajo, da so vodje falzifikatorske družbe zopet skušali dobiti Schultzeja za akcijo, da se jim pa to najbrže ni posrečilo, ali pa da pogajanja še niso bila končana. Schultze je v zadnjem času ustanovil v Berlinu dve podjetji, v katerih so izgotavljali barvotiske in se bavili z galvanoplastiko. Podjetji sta prijavili oblastvom, da izgotavljate poslovne papirje in tiskovine.

Pariz, 18. februarja. k. Po štiridnevnem bivanju v Parizu je danes vodja berlinske kriminalne policije dr. Weiss zapustil Pariz. To je prvič, da je vodilna osebnost nemške policije stopila v zvezo z vodilnimi francoski policijskimi uradi. Potovanje dr. Weissa v Pariz je imelo v prvi vrsti namen dati francoskim policijskim oblastvom zagotovilo da bo berlinska policija storila vse, da pomaga francoski pri preiskavi v aferi ponarejevanja francoskih bankovcev. Nadalje se je razpravljalo o čim tesnejšem sodelovanju med berlinsko in francoosko policijo ter o izmenjavi poročil kriminalne policije. Dr. Weiss je odpotoval v Bruselj.

Budimpešta, 18. februarja s. Imunitetni odsek zbornice je socijalno-demokratskega poslanca Karla Peyerja radi razžalitve ministrskega predsednika izključil od 30 sej.

Dunaj, 18. februarja. s. Na današnji seji narodnega sveta so socijalni demokratje stavili predlog, naj se imenuje sedemčlanski preiskovalni odbor, ki bo proučil obdolžitve madžarskega ministrskega predsednika Bethlena proti štajerskemu deželnemu glavarju dr. Rintelenu radi soudeležbe pri ponarejevanju češkoslovaških bankovcev leta 1921. Parlamentarna večina je po burni seji odklonila ta predlog.

Zopetna odgoditev pogajanj z Vatikanom

Beograd, 18. februarja. r. Današnje »Vreme« poroča, da je došlo zopet do večjih zapletljajev med našo državo in Vatikanom. Te dni bi imel odpotovati v Rim dr. Vojislav Janjić v svrho nadaljevanja pogajanj za ureditev vprašanja zavoda sv. Jeronima, vendar pa je odločeno, da se njegovo potovanje odgodi, dokler se ne poravnajo nove težkoče. »Vreme« pravi, da so ti zapletljaji nastali ob priliki Radićevega govora v parlamentu, ki se nanaša na papeževega nuncija Pelegrinettija in se je v Vatikanu netočno interpretiral. Kakor se doznava iz ministrstva ver, se pogajanja z Vatikanom ne bodo tako hitro nadaljevala, kakor je vlada prvotno pričakovala.

Beograd, 18. februarja. p. Radić je imel proti večeru daljšo konferenco z zunanjim ministrom dr. Ninčićem o incidentu s papeškim nuncijem Pelegrinettijem. Dr. Ninčić namerava na sobotni seji zbornice odgovoriti na vprašanje samostojnega demokrata Večeslava Vilderja in klerikalca dr. Hohnjeca o sporu med Radićem in Pelegrinettijem, ki ga je izzval Stjepan Radić v skupščini. Po svoji konferenci z zunanjim ministrom je odšel minister prosvete na dvor.

Iz burnega dvoboja med dr. Trumbićem in Stj. Radićem

(Po stenografskih beležkah v Narodni skupščini.)

Beograd, 18. februarja.

Kraval, ki ga je v sredo povzročil Stjepan Radić v Narodni skupščini, je zopet dokazal Radićevo popolno brezvestnost v izpadanju proti svojemu nasprotniku in absolutno pomanjkanje čuta resnicoljubnosti. Takšna je Radićeva natura, ki v retoriki stopnjema posega za najpriročnejšimi sredstvi— to je: po neosnovanih klevetah in psovkah — radi česar je jasno, da mora sleherni Radićev govor izzvati revolto na strani vseh onih, ki še imajo količkaj smisla za resnicoljubnost in za takt.

Tako je bilo tudi na seji Narodne skupščine v sredo. Ko je začel Radić odgovarjati na dr. Trumbićev govor, je izpočetka vladal precejšen mir, četudi je Radić iznašal ostre, toda kolikortoliko osnovane politične reči iz časov pred sklenjenim sporazumom RR in naravnost entuzijastično zagovarjal napram federalizmu — unitarizem in ustavo.

— Naša ustava, je dejal Radić, ki se na prvi mah vidi centralistična, ni takšna, marveč edinstvena, unitaristična! Če bi naše ljudstvo bilo enotno, bi za nas veljalo, kar je neki naš diven seljak dejal v Sarajevu: da en osel lahko toliko riga, kolikor sto filozofov ne more popraviti.

— Tako je! Ohoho-ooo! prasne v smeh opozicja. — E, baš rigate, kakor je vaš seljak dobro povedal!

— Ponavljam tu, je nadaljeval Radić, kar sem stokrat že dejal, posebno pa na svojem zadnjem potovanju: Bratje, mi zdaj provajamo svoj seljaški program, ki je v bistvu socijalen program, ki je v bistvu **program Narodne radikalne stranke!** To je v prirodi vsakega pokreta, da ideje švigajo kakor bliski. Nastane grom, vihar, nevihta. Končno pa vse to mine — in kako je sladko in ugodno dihati in živeti po končani burji! Evo, to je naš narodni sporazum.

Ta Radićeva definicija sporazuma je izzvala živahen smeh v vsej Narodni skupščini. In ugodno so v smejanju zadihali tudi vsi radikali, spominjajoč se burje, ki jo je Radić povzročil s svojim agitacijskim potovanjem . . .

Toda za smehom je kmalu sledila nova nevihta v dvorani. Radić je začel dr. Trumbiću očitati, da je za časa vojne i na Krfu i v Rimu i v Londonu i v Parizu snoval naklepe, da bi Radića bilo treba **obesiti ali pobiti.** Pevoltiran radi te trditve skoči dr. Trumbić iz klopi in ogorčeno zagrmi napram Radiću:

— Tedaj ste Vi bili Habsburgovec, tedaj ste Vi služili Francu Jožefu! Jaz pa sem deloval za narod!

— Tako je! To je resnica! pritrdi Pribičević in vzklikne napram Radiću: Tedaj ste Vi prepevali o kralju Petru, da je «djubre». (Velikanski trušč. Predsednik zvoni. Radić vidno prebledi in umolkne, kočno pa zopet povzame:)

— Danes se hrvatski narod upravičeno brani pred gosposkimi lenuhi, ki menjajo programe kakor suknje.

— Vi ste gosposki lenuh! ponovno skoči iz klopi dr. Trumbić. Čemu psujete? Čemu klevetate, Vi minister? Sramota!

— Vi živite od švindla! Kriči besen, s stisnjeno pestjo napram Radiću doktor Žanić. Vi ste navaden gosposki švindler in nič drugega!

— Koliko denarja ste izmozgali iz ljudskih žepov? zajedljivo vprašuje Radića dr. Bazala.

Radić omenja Matijo Gubca.

— Kaj sramotite Matijo Gubca? protestira Prbićević. Gubec ni bežal v luknjo v zidu!

Sledila je peripetija celotnega kravala, ko je Radić začel dr. Trumbiću očitati izdajstvo na mirovni konferenci.

— Kaj lažete tu o tako važnih stvareh! se strahovito razburi dr. Trumbić, ves rdeč v lice. — Vi lahko lažete pred onimi, ki še ne poznajo Vaših laži! Pozivam g. Pašića, da se o tem izjasni, on je bil na mirovni konferenci. Vi pa nimate ničesar govoriti!

Toda dočim se Pašić samo smehlja, Radić nadaljuje: — Trumbić je zaprl vrata naši državi. Jaz sem pričakoval, da se bo kot dveletni zunanji minister v svojem govoru dotaknil zunanje politike. Toda tega ni storil, ker bi zdrsnil na led . . . in če bi si zlomil vrat, bi ne bilo škode . . .

— To je laž! Čemu lažete? vzklika vznemirjeni dr. Trumbić in se domala razplače od bolesti. — Prosvetni minister ne sme tako govoriti. A Vi venomer lažete? Čemu špekulirate z ljudstvom, s hrbtom in žepom ljudstva?

Nastane strahovito vznemirjenje v dvorani. Predsednik v tretje kaznuje dr. Trumbića s pismenim opominom, enako pa tudi dr. Žanića, ki v skrajni razdraženosti vzklika napram Radiću: — Špekulant! Norec! Lažnivec! Hulja! Švindler! Šarlatan! Lopov . . .! Ogorčeni so nad Radićem tudi mirneiši možje, posebno davidovićevci, ki protestirajo:

— Ne pustimo Radiću tako govoriti! Vi, g. predsednik, mu tega ne smete dopuščati! In Pašić nima pravice do smeha, ker je bil šef mirovne delegacije in se je vse vršilo po njegovem!

V burji in viharju je Radić z rezkim glasom nadaljeval: — Trubić je meni in vsakemu drugemu dejal, da Srbi in Hrvati nismo samo dva naroda, ki nimata ničesar skupnega, marveč da smo celo dva sovražna svetova!

Ta trditev je dr. Trumbića ošinila kakor blisk. Skupno z divjim dr. Žanićem skoči pokonci in strastno protestira:

— Lažete! Ordinarno lažete! Moje delo to najbolje zavrača. Dočim ste Vi gradili strelske jarke, sem jaz vedno deloval za sporazum s Srbi!

Dr. Žanić: — Takega gada in lopova in lažnivca še ni bilo v nobeni vladi na celem svetu!

Nastane prepir in polom. Predsednik Trifković obupno zvoni, končno pa prekine sejo «zaradi neparlamentarnih izrazov g. dr. Trumbića». Navzlic prekinitvi pa se je burja nadaljevala, dokler niso živci popustili. Okrog stenografske mize so se nabrale cele skupine poslancev, ki so se prerekali in si pretili. Ivan Radić je dr. Trumbiću grozil s pestmi, a radikal Bingulac je miril samostojne demokrate, češ: — Čemu ste takšni, odkar Pribićević ni v vladi? Bo že zopet prišel vanjo!

— Da, toda brez vas in vaših kompanjonov! ga je temperametno zavrnil samostojni demokrat Bošković.

Po odmoru je Radić zopet nadaljeval svoj govor, a ga je kmalu zaključil in žel odobravanje od strani svojih ljudi, radikalov in še nekaterih, ki so dovzetni za ironijo.

Ameriški senat proti ratifikaciji dogovora z Italijo

d Washington, 18. februarja

V ameriški javnosti se opažajo posledice Mussolinijevega agresivnega govora v parlamentu. Senat je na izvajanja italijanskega min. predsednika odgovoril s tem, da je **razpravo o tej zadevi odgodil za nedoločen čas in sploh ne pride na dnevni red zasedanja.** Ta korak smatrajo kot odgovor na fašistovsko politiko. Opozicija proti ratificiji ureditve italijanskih dolgov, ki želi, da se ratifikacija gladko odkloni, se je sedaj vsled nastopanja fašistov v zadevi Južne Tirolske še povečala. Doslej je bilo v senatu 15 nasprotnikov, sedaj pa računajo vodilni republikanci, da sploh ne bo mogoče dobiti večine za ratifikacijo. Vsekakor bi bi le potrebne dolgotrajne in več kot živahne debate, da bi popolnoma spremenile določeni program. Da se to preprečí, je bila ratifikacija izpuščena pri sestavljanju dnevnega reda, dočim pride na vrsto razprava o dogovoru s Češkoslovaško, Estonsko, Rumunijo in Belgijo.

Chamberlain demantira vesti o dogovoru z Italijo

d London, 18. februarja

Na včerajšnji seji spodnje zbornice je vprašal poslanec delavske stranke Thurtle vlado glede dogovora med Anglijo in Italijo. Zunanji minister Chamberlain je odgovoril da ne more posebej našteti vsakega predmeta, o katerem je pri obedu razpravljal z italijanskim ministrskim predsednikom Mussolinijem. Pač pa lahko izjavi, da **Anglija pri tem razgovoru ni sprejela nikakih obvez in da z nobene strani ni bilo predloga za vezane roke v enem ali drugem pogledu.**

Chamberlain je nadalje izjavil, da britanska vlada doslej še ni dobila predloga od ruskih sovjetov glede odškodnine angleškim državljanom, čijih premoženje je zaplenila boljševiška vlada ali čijih potrdila o vplačanem posojilu so bila preglašena za neveljavna.

Končno je zunanji minister izjavil, da Anglija ne more priznati razsodstva Zveze narodov pri morebitnih sporih med Severno in Južno Irsko glede meje. Delovni minister je potem sporočil, da se konferenca delovnih ministrov o osemurnem delovniku sestane dne 15. marca. Konferenca mora samostojno o tem sklepati, ali naj bodo seje javne ali ne.

Švicarsko-ruski konflikt

Švica je pristala na francoski posredovalni predlog, toda Čičerin je odklonil nadaljna pogajanja.

p. Ženeva, 18. februarja.

Zvezni svetnik Motta, bivši predsednik švicarske republike in načelnik zunanjega urada, je včeraj podal nekaj izjav kot odgovor na interpelacijo o pogajanjih med Švico in Rusijo. Ta interpelacija je v tesni zvezi z odgovorom sovjetske vlade, da se ne udeleži razprav o razorožitvi v Ženevi.

Uvodoma je izjavil Motta, da je temeljito proučil vse vprašanje, preden je zavzel določeno stališče. Pre~ovori so se začeli vsled nekaterih oficijoznih izjav glavnega tajništva Zveze narodov o težavah, ki jih dela Rusija udeležitvi pri pripravah za sklicanje razorožitvene konference.

Zvezni svetnik Motta je nato podal historijat predhodnega konferiranja med obema vladama. Potem je dejal, da je švicarska vlada odklonila vsako razpravo o pravnem priznanju sovjetske Rusije, češ, da se morajo poprej urediti gmotne zahteve Švice v Rusiji. Te zahteve so nastale vsled tega, ker so boljševiki vdrli leta 1919. v švicarsko poslaništvo v Petrogradu, umorili enega nameščenca in zaplenili zasebno imetje Švicarjev, vredno več sto milijonov frankov. Druge države menijo, da je treba najprej priznati sovjetsko Rusijo, nakar se šele more razpravljati o pravnih vprašanjih, dočim se Švica postavlja na drugo stališče.

Francoska vlada je kot posredovalka predlagala, naj bi švicarska vlada obžalovala umor Vorovskega in napade na Divilkovskega in Ahrensa ter izjavila, da je pripravljena, da se zadeva poravna, dati hčeri Vorovskega gmotno podporo in razpravljati s sovjetsko vlado o vseh, med obema državama nastalih in še neporavnanih sporih.

Švica je pristala na to formulo, toda sovjetski kabinet je odklonil, razpravljati na tej podlagi, s čemer so se pogajanja razbila. Ako Čičerin naknadno trdi, da je zvezni svet umaknil dano besedo, ne govori resnice.

Grčija vabi Bolgarijo na svojo stran

Novi grški načrti proti našim interesom.

Še pred malo meseci je bilo soditi, da jih ni srditejših nasprotnkov, nego so si Grki in Bolgari in da ni bilo nagle in energične intervencije Sveta Zveze narodov, bi bila kar na lepem izbruhnila vojna med obema državama.

Grška vlada je sprva poskušala izogniti se na kak način razsodbi Sveta Zveze narodov. Toda brž se je pokazalo, da je to nemogoče. Odtlej pa kakor da so se v Atenah temeljito preorijentirali, ker se tiče politike napram Sofiji. Grška vlada se trudi, da čim najbolj ustreže bolgarski in da odstrani, kar bi moglo biti v bodoče povod za spor med sosedoma.

Baš te dni je atenska vlada oficijelno javila v Sofijo, da je pripravljena takoj izplačati 15 milijonov levov kot prvi obrok odplačila na račun odškodnine, ki jo mora po odločitvi Sveta Zveze narodov Grčija plačati Bolgariji radi obmejnega konflikta. Ostalo vsoto plačajo Grki v določeni dobi.

Dalje sta se obe državi sporazumeli, da ustrežeta nasvetu preiskovalne komisije, ki jo je bil Svet poslal na ozemlje konflikta in da vzameta v službo nekaj častnikov iz Skandinavije, ki naj bi nadzirali obmejno ozemlje ter takoj intervenirali, kakor hitro bi nastala nevarnost novega konflikta. Iz te odločitve odseva želja obeh držav preprečiti nadaljne obmejne spopade.

Za nas v Jugoslaviji je zelo važna še ena zadeva, v kateri se je dosegel sporazum med Grško in Bolgarsko. Sosedi sta se namreč dogovorili, da se zvežeta grško in bolgarsko železniško omrežje po novi žeelznici, ki naj se zgradi med Petričem in Demirhišarjem. To je velevažen dogovor.

Med Bolgarijo in Grčijo je namreč doslej kljub temu, da imata sosedi tako dolgi kos meje skupen, samo na enem mestu železniška zveza, in sicer pri Adrijanoplju v Trakiji. V ostalem obmejnem pasu je visoko gorovje Rodopsko, ki bo vedno nepremostljiva ovira železniškim spojem. Toda na skrajnem bolgarskem zapadu vodi na jug dolina reke Strume, ki predstavlja zelo ugoden priroden izhod Bolgarije proti Solunskemu zalivu, nekako vzporedno z našo Vardarjevo dolino. Če hoče imeti Bolgarija trgovinski dostop proti Egejskemu morju, pride v poštev samo dolina Strume. Tu se Bolgari tekom svetovne vojne zgradili železnico iz Sofije preko Čustendila in Džumaje do Retrića, ki stoji tik ob grški meji. Tik onstran meje pa se nahaja grška železnica, ki vodi skozi Demirhisar, Retriću najbližjo postajo, na eni strani na Solun, na drugi proti Jedrenju in Carigradu. S tem, da zgradijo Grki in Bolgari, kakor so se pravkar dogovorili, železnico med Demirhisarjem in Retrićem, ki bo le kratka proga, se ustvari najbližja direktna zveza med Sofijo in Solunom.

Ta dogovor je velevažen. Med Bolgarijo in Grčijo so se svojčas vršila pogajanja, ki naj prvi zagotovijo gospodarski dostop do Egejskega morja. Pravzaprav je takrat antanta zahtevala od Grške, da da Bolgarom to trgovinsko ugodnost, ki bi bila nekaka odškodnina za to, ker je morala Bolgarska Grkom odstopiti vse Egejsko primorje, vsled česar je ostal samo še dostop do Črnega morja, ki za pot v zapadno in južno Evropo pač ne prihaja v poštev. Toda nadaljne komplikacije so preprečile izvedbo in ko je Grčija morala naposled Turčiji odstopiti vzhodno Trakijo, se zapadne velesile sploh niso več spomnile te zadeve in Grčija je ostala napram Bolgariji brez formalne obveznosti glede ekonomskega dostopa do Egejskega morja.

Odkar je stopilo v ospredje vprašanje balkanskega pakta, je bilo pričakovati, da bo skušala Bolgarija znova pokreniti zahtevo po ekonomskem izhodu na Egejsko morje, ki bi mogla tvoriti oviro medsebojnemu zbližanju med Atenami in Sofijo. Očividno je sporazum glede železniške gradnje med Retrićem in Demirhisarjem del tega zbližanja, dosežen v namenu, da se da Bolgarski ekonomski dostop do — Soluna.

Balkanska važnost takega grško-bolgarskega sporazuma pa bi imela svoje posledice nedvomno tudi napram nam. Zdi se, da imajo v Atenah namen, proti našim aspiracijam v Solunu postaviti tekmeca — z Bolgarijo. Bolgarski promet preko Soluna bi paraliziral po atenskih načrtih v željah naš vpliv in ugled v južni Makedoniji, ki naj bi jo rivaliteta med Jugoslavijo in Bolgarijo čuvala — Grčiji.

V Atenah se vendarle motijo. Situacija na Balkanu je taka, da so grški načrti sicer razumljivi, da pa se morajo izjaloviti prej ali slej. Geografska lega balkanskih držav zahteva z absolutno nujnostjo drugačen političen razvoj.

*

Beograd, 18. februarja. r. Iz Aten poročajo, da so tamkajšnji listi objavili dekret, s katerim se ratificira konvencija o odkupu železniške proge Solun-Bitolj. To konvencijo so podpisali zastopniki grške države in zastopniki družbe orijentskih železnic v Parizu. Grška plača družbi orijentskih železnic: 1.) za vrednost materijala 465.600 frankov; 2.) za vojaške transporte v zadnjih vojnah 2,405.410 frankov; 3.) za plačila lastnikom obligacij družbe za čas, ko je bila proga rekvirirana 1,484.365 frankov; 4.) za odkup osnovne glavnice 9,200.000 frankov; 5.) za obrestovanje delniške glavnice 5,530.000 frankov. Od tega se odšteje vsota 3,995.152 frankov, ki jo ima plačati kraljevina SHS za progo na svojem ozemlju. Grška mora torej plačati 15,782.714.50 frankov, in sicer tekom meseca dni po ratifikaciji dogovora. Razen tega mora Grška plačati tudi 29,140.207.50 frankov za odkup obligacij družbe.

Politične beležke

+ **Klerikalna fronta.** Klerikalni listi propagirajo nekaj časa misel enotne katoliške fronte, nekaj časa pa enotne slovenske avtonomistične fronte. Njim je vseeno, kakšno fronto si ustvarijo, glavno je, da sami komandirajo nad to fronto. «Slovenec», ki vsakogar proglaša za brezverca, kdor noče ukloniti tilnika pod klerikalno komando, vabi zadnje dni slovenske inteligente v klerikalni tabor, češ da ne more biti za slovenskega inteligenta, ki mu je kaj do slovenstva in njegovih najbistvenejših interesov, nobenega pomisleka in zadržka, da se ne bi orijentiral na stran SLS. To se pravi, da je pristaš klerikalne stranke lahko tudi brezverec, glavno je, da voli klerikalno stranko. Za te «brezverce», oziroma slovenske inteligente pa mora biti tudi gotova vaba. Ta vaba naj bi bilo slovenstvo, ki so ga baje klerikalci vzeli na tak način v zakup kakor škofovska veleposestva. To slovenstvo mora stati pod absolutistično komando krive palice in sme služiti za eksploatacijo samo klerikalnim namenom, drugega slovenstva klerikalci ne priznavajo, ker je po njihovem zatrjevanju vsako drugo slovenstvo pogansko in brezversko. To dokazuje tudi zadnji «Slovenčev» napad na novoustanovljeno «Vodnikovo družbo». In zakaj naj bi slovenski inteligenti baš zaradi klerikalne avtonomistične polomijade vstopali v klerikalno fronto in si zapirali pot v ostali jugoslovenski in slovanski svet? Klerikalni manevri so preveč prozorni, da bi mogli privabiti resnične inteligente v internacijonalni in anacijonalni tabor vatikanskih lakajev.

+ **Boje se.** Samostojno demokratsko časopisje se zadnja leta zelo razveseljivo širi. Število njegovih naročnikov stalno narašča, medtem ko pada število naročnikov klerikalnih listov. Ljudje so se naveličali brezplodne klerikalne demagogije kakor tudi neprestanega hujskanja in laži klerikalnih listov, kar je za klerikalce malo razveseljivo znamenje. Posebno neprijetno je klerikalcem, da pridobiva zlasti tednik «Domovina» med našim podeželskim ljudstvom na tisoče novih naročnikov. Zato je ves boj klerikalcev sedaj naperjen proti temu listu. Ne samo «Slovenec», tudi «Domoljub» je poln napadov na neklerikalni ljudski tednik. Na «Domovino» zlivajo klerikalci cele golide o njenem brezverstvu in «Domoljub» se ne more dovolj izpisati, kako «grdi brezverska «Domovina» našo vero, našo cerkev, duhovnike, kako se norčuje iz verskih ustanov ter hvali dr. Žerjavov centralizem, ki je spravil Slovenijo na beraško palico.» Ker seveda vse ga tega pobožni «Domoljub» ne more dokazati, pa istočasno piše: «Da bi «Domovina» lažje dobila vstop v verne hiše, se dela včasih celo pobožno in verno, prav tako kot so svoj čas liberalni kandidati na volilne shode jemali s seboj rožni venec ter molili angelovo češčenje, v državnem zboru pa so potem vedno govorili in glasovali za protiverske postave. Ko bo «Domovina» usidrana, tedaj pa bo mogla svoje protiversko sovraštvo pokazati v vsej svoji moči.» Kaj je torej «Domovina», ali je brezverska ali pobožna? Klerikalci čutijo, kako se jim majejo tla, na stvarno polemiko ne morejo odgovarjati, pa bruhajo v svoji jezi psovke. «Domovini» to seveda ne škoduje, «Domovina» je že usidrana, zanjo je vseeno, če jo proglašajo klerikalci za brezversko ali za pobožno. O pogubnih gospodarskih posledicah klerikalne politike bo pisala tudi v naprej, pa naj jo prekolnejo vsi škofovi listi, vsi ljubljanski kanoniki, škof in sam papež.

+ **S čim se ponaša Pucljev list.** — «Kmetski list» ponatiskuje članek o St. Radiću, ki ga je pred dnevi objavila graška «Tagespost». Sodba avstrijskega lista o St. Radiću je diametralno nasprotna vsebini sporazuma med radikali in radićevci, pa tudi zadnjim izjavam St. Radića v skupščini. Ker označuje Pucljevo glasilo to sodbo kot «trezno in hladno in objektivno nemško sodbo», in ker pravi, da je članek graške «Tagespost» vreden, da ga vsak pristaš Pucljeve stranke da prebrati vsem ljudem v svoji okolici, navajamo par odstavkov iz njega. «Tagespost» piše, da je Radić apostol nove, celo jugoistočno Evropo pregibajoče kmetske demokracije, ki se tudi kot minister (!) prizadeva z vso silo, da strmoglavi največjo nasprotnico tega razvoja, namreč srbsko, v Nikoli Pašiću (!) poosebljeno in uteleseno oligarhijo, ki jo ljudstvo imenuje «beograjska čaršija». Kar oznanja Radić kot aktivni minister, je odkrita bojna napoved njegovim ministrskim tovarišem in «pokvarjeni gospodi», ki sedi za bogato obloženo mizo, za znoj kmetov pa se ne zmeni. Potem navaja graška «Tagespost» tudi razne zadnje izjave St. Radića, med drugimi tudi, da je za mnoge poslance radikalne stranke mandat samo sredstvo, da se dokopljejo do dobro plačanih služb in mest pri blagajnah, za kar bi se ne obotavljali ubiti tudi lastnega očeta, samo da pridejo do mandata. Vse to in še mnogo več navaja «Kmetski list» iz članka graške «Tagespost», o katerem pravi, da zasluži vsled svoje umerjenosti, razsodnosti in globokega razumevanja naših notranjepolitičnih vprašanj vso pozornost. Ker se «Kmetski list» očividno strinja z graško «Tagespost», se more torej logično sklepati, da smatra kot oficijelno glasilo Pucljeve-Radićeve stranke dosedaj od nje toliko hvalisani «sporazum» kot navaden humbug in hinavščino v svrho varanja radikalov in ostale politične javnosti. Zato je tudi značilno, da «Kmetski list» ne objavlja besedila sporazuma. Za bivše pristaše SKS je pač zanimivo, da je «Kmetski list» ponosen na naročeno in plačano slavo, ki jo poje nemško-avstrijski list «apostolu» St. Radiću. Res, globoko je že padlo glasilo nekdanje SKS.

+ **Kapitulacija St. Radića in klerikalci.** Dokler še ni bilo znano besedilo sporazuma med radikali in radićevci in ko je začel St. Radić ponovno udarjati na svoj separatistično-federalistični boben, je živelo med klerikalci še vedno upanje, da bodo prišli še skupaj z Radićem. Dr. Korošec se je v tem upanju proglasil v skupščini celo za federalista, «Slovenec» pa je zagnal zmagoslavno vpitje, da ni res, da bi St. Radić kapituliral pred jugoslovensko ideologijo SDS, kakor je to trdil Sv. Pribićević na shodih v Sloveniji. Sedaj, ko so radikali objavili besedilo sporazuma s St. Radićem, pa piše «Slovenec», da je St. Radić sprejel natančno isto politično načelo, ki ga je vedno povdarjal g. Pribićević, ker je v sporazumu rečeno, da so se Hrvati izpreobrnili k vidovdanski ustavi kot osnovi države in da ni nobene možnosti za evolucijo z vidovdanskega unitarističnega stališča k revizijonističnemu, avtonomističnemu ali celo federalističnemu, marveč ravno narobe. «Slovenec» piše: «Gospod Radić je torej resnično kapituliral, kapituliral na celi črti in sprejel kot temelj državi v celoti politični program g. Pašića in svojega največjega nasprotnika Sv. Pribićevića!» Če bi «Slovenec» nam verjel in Sv. Pribićeviću, da je Radić kapituliral pred jugoslovensko ideologijo SDS in da je do te kapitulacije došlo po zaslugi SDS, bi ne bil sedaj tako razočaran in tudi dr. KoroščU bi se ne bilo treba blamirati v Narodni skupščini, ko je 48 ur po svoji slovesni izjavi za federalizem moral javno ugotavljati, da je njegova izjava brez pomena in da sedaj ni glavno avtonomistično, oziroma federalistično vprašanje. Če bi nas klerikalci poslušali in ubogali, bi ne butali z glavo v zid. Tudi njihova kapitulacija še sigurno pride, a čim pozneje tem večja škoda za Slovence.

+ **Učinek objave sporazuma na radićevce.** Včerajšnji «Hrvat» poroča iz Beograda, da je objava pogojev za skupno delo radikalov in radićevcev v vladi ojačila položaj radikalov ter jih postavila za sodnike, ki morejo vsak čas pozvati Stjepana Radića na odgovor. Radićevci so pokazali po objavi besedila sporazuma nenavadno veliko potrtost, ki se zlasi opaža med seljaškimi poslanci HSS. Bili so namreč do zadnjega časa prepričani, da je v sporazumu tudi nastavek o reviziji ustave in da so v njem določene tudi še kake druge dobrote za Hrvate. Objava sporazuma pa je razbila vse tozadevne iluzije. O tem se sicer javno še ne izražajo in je tudi težko reči, ali bo imela objava sporazuma kake posledice v poslanskem klubu HSS. Po zatrdilu «Hrvata» pa pričakujejo vsi politični krogi, da bo objava sporazuma povzročila težek vtis na Hrvate, zlasti pa na Radićeve postojanke v Hrvatski.

Iz demokratske stranke

V Hotederšici pri Logatcu se je vršil protekli teden sestanek k. o. SDS, na katerem je poročal *dr. Rape.* Za njim je govoril župan g. Ivan Albreht in želi za svoja lepa izvajanja burno pritrjevanje.

V Žiberšah se je vršilo predavanje g. *Milana Cimermana* «O davkih in taksah» ter predavanje g. prof. Dolžana «O zemeljskem gibanju in potresih». Številni udeleženci so izvajanja poslušali z velikim zanimanjem in izrazili željo, da k. o. SDS v tem pravcu svoje delo nadaljuje, ker je predpogoj političnega uspeha prosvetno delo.

V soboto, dne 20. t. m. se bo vršila plenarna seja k. o. SDS v *Sevnici.* Udeleži se je g. dr. Rape.

V nedeljo, dne 21. t. m. se bo vršil občni zbor k. o. SDS v *Srednji vasi v Bohinju ob 1. pop.* Udeleži se ga g. Fran Majcen. Ob 3. pop. bo istotam ustanovni občni zbor SSDU.

V Vidmu pri Krškem bo ustanovni občni zbor k. o. SDS. v gostilni pri Kuneju. Udeleži se ga g. dr. Rape.

V Gorenji vasi nad Škofjo Loko se bo vršil občni zbor k. o. SDS ob 3. pop. v Sokolskem domu. Udeleži se ga g. ravnatelj Jug.

V Kotedležu pri Zagorju ob Savi se bo vršil občni zbor k. o. ob 9. zjutraj nato pa predavanje viš. živinozdravnika Joso Čeha «O prvi pomoči domači živini v šili». Občni zbor in predavanje bosta v prostorih g. Drnovška v Potoški vasi.

V pondeljek, dne 22. t. m. se bo vršil ob 20. uri občni zbor k. o. v Sokolskem domu v *Zagorju ob Savi.* Udeleži se ga dr. Rape.

Darujte za Sokolski Tabor!

Naši kraji in ljudje

Nekaj ljubljanske gasilske statistike

Gasilski urad ljubljanske mestne občine je pravkar izdal letno poročilo o organizaciji in delovanju mestne stalne gasilske straže v preteklem letu. Iz poročila je razvidno, da je bilo naše mesto preteklo leto obvarovano večjih požarov, kakor tudi nesreč. Precej dela pa je imel reševalni oddelek, ki je prideljen stalni gasilski straži.

Mestna stalna gasilska straža je imela dne 31. decembra 1925. poleg interimnega poveljnika ravnatelja Barleta, s telefonisti in reševalci vred 15 mož. Vršila je svoj posel v preteklem letu s povoljnim uspehom in je imela: 1 večji požar, 5 srednjih, 13 manjših, 2 gozdna požara in 5 slepih požarov, to so naznanjeni požari, pri katerih pa gasilska straža ni prišla do delovanja. Gasilci so bili klicani vrh tega k 5 nesrečam. Vaj in predavanj je imela gasilska straža 22, vodil pa jih je poveljnik ravnatelj Barle. Za straže je skrbelo ljubljansko prostovoljno gasilno in reševalno društvo, za uradniške inšpekcije pa ravnatelj Barle in komisar Čehun.

Reševalni oddelek, ki je prideljen stalni gasilski straži, je prepeljal 1555 ranjencev in bolnikov. Rešilni avtomobil (nabavljen in izročen uporabi dne 20. marca 1925.) je prepeljal 240 ranjencev in bolnikov; od teh je bilo takoj plačanih v gotovini 146 voženj. Reševalni oddelek je izročil za vožnje mestni blagajni: za 146 voženj z rešilnim avtomobilom 26.240 Din, za 196 voženj z rešilnim vozom pa 8760, torej skupno 35 tisoč Din. Neplačanih voženj, ki jih izterjuje mestno knjigovodstvo, je 49 z avtomobilom in 1119 z rešilnim vozom. Reševalni oddelek je skrbel tudi za red na trgu pred Mestnim domom ter nabral od voz 1100 Din.

Telefonska postaja je bila klicana, odnosno je poslovala: v požarnih zadevah 450 krat, v reševalnih 1560 krat, v raznih zadevah 7261 krat, torej skupno 9171 krat.

Stalna gasilska straža ima sledeče orodje in upravo: 1 avtomotorko, opremljeno z vsemi potrebščinami, en orodni avto z različnim gasilskim orodjem in pripravo, 1 sanitetni avtomobil, 1149 m cevi, 4 nastavce (z dvojnim iztočnim grlom), 8 lestev, 13 oblek, 13 čelad in 12 pasov. Nujno pa potrebuje še: 1 priklopno motorno brizgalnico, eno drčo, ki bi bila obenem lovnica, 1 aparat za gašenje mineralnih olj ter tri gasilce (mehanika, krojača in zidarja), ki bi se izvežbali za gasilce.

Moštvo stalne gasilske straže je po večini obrtnega stanu. Koncem l. 1925. je bilo pri stalni gasilski straži: 4 ključavničarji, 4 mizarji, 1 tesar, 1 tapetnik, 2 čevljarja, 1 sobni slikar ter dva brez posebne obrti. Obrtniki stalne gasilske straže so bili zaposleni večinoma v mestni delavnici v Mestnem domu pa tudi izven delavnice, zlasti po šolah, ubožnih in drugih mestnih hišah pri vzdrževanju centralnih kurjav, na mestnem kopališču ob Ljubljanici itd.

Direktno na gasilski urad naslovljenih aktov je došlo 46, 395 aktov pa je bilo signiranih v mestnem vložnem zapisniku. Zdravstvene razmere mestne stalne gasilske straže je bilo zelo povoljno. Vse moštvo je bolovalo v preteklem letu skupno le 34 dni in je imelo 140 dni dopusta.

Projekt „Mestne gradbene zadruge“ v Mariboru

Nov predlog za povzdigo gradbene akcije mestne občine.

Maribor, dne 18. februarja.

V razpravi o znanem predlogu društva stanovanjskih najemnikov v Mariboru glede posebnega gradbenega davka v področju mestne občine, je bil v občinskem svetu izvoljen poseben odbor, ki ima nalogo, da to vprašanje študira in stavi primerne predloge. Ta odbor je imel nedavno sejo, na kateri se je bavil predvsem z vprašanjem, ali naj občina zida velika stanovanjska poslopja ali pa male, eno- in dvodružinske hiše. Ker pa je doslej vso akcijo otežkočalo vprašanje sredstev, je naloga odbora, da ventilira tudi to vprašanje. Član tega odbora, socijalistični občinski svetnik g. Bahun je stavil na tej seji sledeči predlog, ki se nam zdi vsega uvaževanja vreden. Predlog se glasi:

Vsak najemnik stanovanjskih ali obrtnih prostorov v območju mariborske mestne občine plača v mesečnih obrokih v smislu tega pravilnika določen znesek kot stanovanjski davek.

Zavezanci po tej odredbi tvorijo v svoji skupnosti «Mestno gradbeno zadrugo», ki stoji pod nadzorstvom mestne občine in posluje po lastnih funkcijonarjih.

Davek se odmeri po posebnem načrtu, ki upošteva najeto prostornino in namen najetih objektov po stopnjah: 5, 10, 15, 20 in 25 Din mesečno.

Zadruga bo izdala delnice v vrednosti 6,000.000 Din:
v komad.: 10 tisoč po 100 = 1 milijon dinarjev, v komadih: 5000 po 500 = 2 milijona 500 tisoč dinarjev, v komadih: 2500 po 1000 = 2 milijona 500 tisoč dinarjev. Skupaj 17.500 za 6 milijonov dinarjev.

Vsak najemnik plača določeni davek proti pobotnici na blagajno stavbene zadruge.

Proti vrnitvi pobotnic izroči zadružna blagajna članu-najemniku delnice v odgovarjajoči višini.

Posestnik delnic postane solastnik zgrajenih objektov. Delnice so torej zadolžnice za posojilo in kot take vrednostni papirji, za katere jamči zadruga z vso imovino in zajamčenimi dohodki iz tega davka.

Če vzamemo 5800 strank kot obvezne člane te zadruge s povprečno odmero 15 Din mesečno, dobimo na leto 1 milijon Din in bi trajala poslovna doba 6 let. S to glavnico bi zadruga takoj po oblastni potrditvi začela graditi v območju mestne občine, oziroma v njeni bližnji okolici eno in dvodružinske stanovanjske hiše po odobrenih tipih moderne gradbene tehnike.

Posestnik take hiše (zgradbe) postane, kdor založi pri zadrugi za kupno ceno delnic. Zadruga bo dala zgradbe tudi v najem za najemnino, ki bo odgovarjala 15 letni amortizaciji investiranega kapitala.

Stanovanjski davek v predlagani obliki ima značaj prisilnega posojila, oziroma obligatornega štedenja.

Če se najemnik preseli iz območja mestne občine, preneha sicer njegova davčna obveznost, toda plačani davek mu ostane v obveznicah kot prištedena vrednost, katero lahko vedno vnovči. Posebno pozornost pri tem davčnem projektu bi bilo polagati na enostavnost poslovanja, da ne narastejo režije. Načrt je posnet v glavnih potezah po že preizkušenih vzorcih nemških mest; vsebuje samo glavno misel ter mu še manjkajo podrobno izvršilni podatki, ki pa se bodo brez dvoma dali položaju in okolnostim primerno zasnovati.

La civilisation Yougoslave

G. Lujo Vojnović je že večkrat imel priliko izpregovoriti o naši državi v tujem svetu in dvigniti njeno reputacijo v tem pogledu. Pred časom je objavil v francoski reviji «Mercure de France» razpravo, ki je sedaj izšla tudi v posebni knjigi. Razprava nosi naslov «La civilisation Yougoslave».

Knjiga je dovolj izčrpno pisana in prinaša v tekstu tud štiri ilustracije. Prva prikazuje portal stolnice v Trogiru, delo jugoslovenskega kiparja Radovala (l. 1240.); druga slika je posnetek rimskih vrat katedrale v Splitu. Vrata je napravil Jugosloven Buvina (l. 1214.); tretja slika prikazuje cerkev v Decanih katero je dal sezidati Stepan Uroš III. (l. 1327—1335.); četrta slika predstavlja katedralo v Djakovu, katero je postavil škof J. J. Strossmayer v romanskem slogu.

Lujo Vojnović opisuje francoski javnosti naše umetnine in tolmači, kako jih je sam spoznaval. Sklicuje se pri tem deloma celo na Francoza Gabrijela Milleta, ki je dejal, da imajo Srbi največje bogastvo stare vzhodne krščanske umetnosti. Knjiga g. Vojnovića je nov dokaz, da pisec razume naše kulturne tekovine in da je tudi obrožen z zadostnim estetičnim znanjem, ki mu daje priliko, da se lahko uveljavlja v znanstvenem svetu. Na malem prostoru 33ih strani je Lujo Vojnović predočil Francozom in vsem, ki čitajo francosko, kaj prav za prav imamo Jugosloveni v dekorativnih in drugih spomenikih preteklosti. Razprava je bila prvotno napisana kot uvod v našo umetnost za časa pariške razstave dekorativnih umetnosti. Pisec je našel tudi dovolj prilike, da je izpregovoril par besed o našem splošnem kulturnem stanju, o slovstvu in kritiki, romanu in glasbi itd.

ŽIVOJIN BALUGDJIČ,
dosedanji poslanik v Berlinu, eden naših najboljših diplomatov, je premeščen v Rim.

Grozna nesreča na beograjski trdnjavi

Usodna narednikova korajža je zahtevala več človeških žrtev.

p. **Beograd**, 18. februarja.

Okrog 3. popoldne se je pripetila na trdnjavi velika nesreča. Narednik Franješ je našel v parku staro granato in jo ponesel v trdnjavo, da jo izroči dežurnemu častniku. Na poti je srečal tri mlade podporočnike Aleksandra Mestanovića, Mihajla Ilića in Božidarja Belovetića.

Mestanović je trdil, da je granata stara in da zato ne more eksplodirati. Da bi to dokazal, jo je kratkomalo vrgel na tla. V tem trenutku je nastal strašen pok. Granata je še vedno učinkovala in se je razletela. V trenutku se je nekaj ljudi valjalo v krvi po tleh.

Podporočnik Belovetić je dobil strašne rane na spodnjem delu telesa. Mestanoviću pa je odtrgalo desno nogo. Ko se je podporočnik zavedel, kaj se je zgodilo z njim, je segel v žep in izvlekel iz njega revolver, nakar si je z naglo kretnjo pognal kroglo v glavo in se tako rešil nadaljnjega trpljenja in pohabljenosti za vse življenje.

Hudo ranjenih je bilo vsled eksplozije granate šest oseb, ki so se takrat nahajale na licu mesta.

Premetena sleparija

Dva neznanca sta osleparila bogatega mlinarja za 200.000 dinarjev.

n. *Varaždin*, 18. februarja.

V torek se je pripetila tukaj zelo premetena sleparija. K bogatemu mlinarju Stjepanu Mužku je prišel neznanec, ki ga je vprašal, ali nima morda na prodaj kako hišo v Varaždinu. Mužek je vprašaje potrdil in ga odvedel s seboj, da mu jo pokaže.

Na cesti sta srečala drugega neznanca, ki ju je ustavil z besedami: «Gospoda sta gotovo iz Varaždina? Iščem namreč odvetnika, da mu izročim 35 tisoč dolarjev, ki sem jih dobil iz Amerike. Testamentarno je namreč določeno, da dobi od tega zneska mesto Varaždin 30.000 dolarjev v dobrodelne namene, ostanek 5000 dolarjev pa kak odvetnik za njegov trud in druge pristojbine, ki so stem poslovanjem v zvezi. Sedaj sem pa izgubil naslov odvetnika, čigar ime mi je bilo priporočeno. Da to zadevo čimprej uredim, potrebujem namesto odvetnika, kar je koncem koncev vseeno, dva ugledna Varaždinca, da jim morem izročiti ta denar s prošnjo, da ga izročita na pristojnem mestu v dobrodelne svrhe. Ali ne bi hotela gospoda prevzeti iz ljubeznji-vosti ta posel, da mi tako olajšata delo?»

Neznanec, ki je šel z mlinarjem, je takoj privolil v prošnjo, rekoč, da sta iz Varaždina in da sta pripravljena položiti kavcijo za izročene dolarje. Pregovoril je tudi Mužka, da sprejme mesto posredovalca v tako plemeniti svrhi.

Mlinar je to res storil in stopil s spremljevalcem v podružnico Prve hrvatske štedionice, kjer je dvignil 150.000 Din in v Kreditni banki 50.000 Din. Ta denar je izročil neznancu, ki je prvotno iskal odvetnika, zato pa prejel od njega kaseto, v kateri je bilo 35.000 dolarjev. Neznanec je kaseto pred obema zaprl in jo nato zaprto izročil mlinarju, nakar se je uljudno poslovil in šel domov, kjer se je kmalu poslovil od njega tudi prvi neznanec, ki je prišel k njemu radi prodaje hiše. Ko je Mužek potem odprl kaseto z dolarji, je našel v njej le tri dolarje, vse drugo pa je bil navaden papir.

Danes so prišli v Zagreb varaždinski detektivi, ker vse kaže, da sta bila oba neznanca v zvezi in da sta drug drugemu pomagala oslepariti mlinarja Mužka za 200 tisoč dinarjev. Vsi znaki govore za to, da sta prefriganca Zagrebčana. Policija je marljivo na delu in upa, da bo sleparja kmalu prijela.

Neprijetne posledice pustnih izgredov

n. *Zagreb*, 18. februarja.

Policija je danes prijela še nekaj oseb zaradi nedostojnih izgredov na pustni torek popoldne, ki so izzvali s svojim obnašanjem škandale. Doslej je prijetih vsega skupaj 17 moških. Vsi so bili, ne glede na to, ali so državni ali zasebni uradniki ali na drugih uglednih mestih, do kože ostriženi, desinfiscirani, daktiloskopirani in fotografirani.

Na policijo je prišlo včeraj in danes vse polno odvetnikov, ki so intervenirali za svoje klijente in posredovali, da se zaporna kazen spremeni v denarno globo. Toda vse intervencije so bile zaman. Aretiranci bodo vsi, brez izjeme obsojeni na osem- do desetdnevni zapor. Tudi je prišlo danes na policijo zopet nekaj dam, ki so jih razuzdanci napadli in insultirali.

Pred sodniki

Vilko si je izposodil od svojega prijatelja par škornjev. Ko je prišel v denarne zadrege, je v svoji stiski pozabil na pravega lastnika škornjev in jih pomotoma odnesel starinarju. Bil je radi prestopka poneverbe obsojen na 14 dni strogega zapora.

•

Predsednik senata: «No, ljubi Frančišek! Zakaj ste ukradli višjemu revidentu denarnico, etui in denarja okoli 60 Din?» France: «Ničesar nisem vzel. Bil sem delavec na železnici in sem lepega dne našel na smetišču etui s temporerno karto. Hotel sem se pred svojo Miciko postaviti kot uradnik in sem to karto spravil in popravil drugo kategorijo v tretjo.» Predsednik: «Kako pa vožnja? Enkrat ste se peljali proti Litiji, pa ste se poslužili te temporerne karte višjega revidenta, ali ne?» France: «No, to bo pa menda res. Toda kupil sem tedaj voz ni listek, ki ga pa pri reviziji nisem mogel takoj najti. Zato sem revizorja hotel odpraviti kar s temporerno karto.» Predsednik: «Kaj pa lakasti čevlji in suknja, ki ste jo vzeli vašima tovarišema, ali ste tudi to izmaknili samo zato, da bi bili bolj «fest» in Miciki bolj všeč?» Francelj: «Ne, ukradel pa nisem ničesar in basta!» Predsednik: «Pa basta! Boste pa zato sedeli 4 mesece v ječi in se postili.» Francelj: «Nisem zadovoljen, kar «rakurz» naj zapišejo!»

•

France S. je preveč ponosen fant. Ko je hotel neki radoveden mitniški stražnik pregledati njegovo prtljago, ga je fant opsoval z grdimi psovkami, za kar ga je deželna sodnija obsodila na 100 Din globe oziroma 2 dni zapora.

•

Preljubi Avguštin je rogovilil v veseli družbi po neki ljubljanski gostilni in odšel potem ž njo po cesti. Pa je naletel na Ulriha, s katerim sta si bila malo preje v gostilni v laseh. Ulrih je bil prepričan, da gre zdaj nanj vsa sovražna vojska in je kar sam začel boj ter sunil nič slabo slutečega Avguština s pestjo v obraz. Bil je obsojen radi prestopka lahke telesne poškodbe na 100 Din kazni in Avguštinu bo plačal za bolečine 200 Din.

•

Vdova Liza je šivilja v Ljubljani. Ker pa vé, da se z beračenjem «soldki» hitreje zaslužijo, je stopila v neko pisarno pobarat, če bi ji kdo kaj podaril. Samo pobarala je, a beračila ni; vendar je bila obsojena radi prosjačenja na 8 dni strogega zapora.

•

Tončka ni marala iti brez večerje spat; saj je napravila dolgo pot iz Domžal kar peš v Ljubljano. Pa jo je radodaren fantič povabil na večerjo in kmalu potem je v Amorjevem objemu pozabila težave tega življenja. Pa jo je predramil stražnik in iz paradiža je morala v — pekel. Obsojena je na teden zapora.

•

Zvonko, Janez in Tone iz Ljubljanske okolice so se v Zvonkovi krčmi strašno dolgočasili. Pa se spomnijo na podobice in začno «kupčkati» ter kupčkajo tako dolgo, da jih preseneti stražnik. Kupčkanje se je pri sodniji nadaljevalo ter je izgubil Zvonko 150 Din, Janez 50 Din in tudi Tone 50 dinarjev.

Na Orlah je fant Matija veselo popival. Kar se je spomnil, da zna dobro meriti in da je še zmerom zadel svoj cilj. Ker ni imel druge «tarče», je pograbil kozarec in ga treščil v Drejčeta, kateremu se je takoj vlila kri iz nosa. Tudi sodnik je dobro «pociljal» in udaril Matička kar na 14 dni, da se je fant pograbil za glavo, tako, ga je zabolelo. Baje se bo pritožil, samo pomagalo najbrže ne bo.

Danes prvič v Ljubljani! NOVO! Pikantni film grešne ljubavi in strasti!

„Žene, ki ne smejo ljubiti“.

Tragedija grešne ljubavi in strasti. V glavni vlogi lepa **Ellen Kürti** in naš rojak lepi elegantni mariborčan **OLAF FJORD.** — Film, ki je bil pet mesecev od cenzure prepovedan. — Senzacijonalna inscenacija, višek luksuzne režije. Vse vrste ljubavi. Rafinirane ideje preživele dame. Okrutni baron, izžit markiz. Lepota in čar modernih žen. Krasote Monte Carla in francoske Rivijere. — Mladini neprimerno!

Danes ob **4., pol 6., pol 8. in 9. uri.**

Predprodaja vstopnic od 10—12 in od 2 naprej.

Kino „Ljubljanski dvor“. Tel. 730.

Prednaznanilo: **„Madame Sans Gene“.**

Danes novi

„Deulig Journal št. 6“

Med drugim osvobodenje Kölna.

Kino „Dvor“.

Samo še danes

LIL DAGOVER

v elegantnem, razkošnem filmu posneto iz šest strani raznih dnevnikov

„KOMEDIJA LJUBAVI“

Od sobote dalje — največja senzacija

„Parliški cunjar“

Predstave pop. 3., pol 5., 6., pol 8. in 9.

1060 **Kino Ideal**

Kulturni pregled

Gledališki repertoarji

Ljubljanska drama

Začetek ob 20. uri.

Petek, 19.: Zaprto. (generalka).
Sobota, 20.: Zaprto. (Ob pol 20.: «Deseti brat» v operi.)
Nedelja, 21.: ob 15.: «Obrt gospe Warrenove.» Ljudska predstava po znižanih cenah. Izv. Zvečer zaprto. (Ob pol 20.: «Deseti brat» v operi.)

Ljubljanska opera

Začetek ob pol 20. uri.

Petek, 19.: «Večni mornar». A.
Sobota, 20.: ob pol 20.: «Deseti brat». Proslava 50letnice umetniškega delovanja g. Antona Danila. Izv.
Nedelja, 21.: ob 15.: «Trubadur» Ljudska predstava po znižanih cenah. Izv. Ob pol 20.: «Deseti brat». Proslava 50letnice umetniškega delovanja g. Antona Danila. Izv.

Mariborsko gledališče

Začetek ob 20. uri.

Petek, 19.: Zaprto.
Sobota, 20.: «Cigani». A. (Kuponi.)
Nedelja, 21.: ob 20.: «Stambulska roža». (Kuponi.) Zadnjič v sezoni. Gostovanje g. V. Janka, člana ljubljanske opere.
Ponedeljek, 22.: Zaprto.

Današnji »Večni mornar« v ljubljanski operi. Nocoj se bo izvajal v naši operi Wagnerjev »Večni mornar« drugič. Prva predstava je glasbeno občinstvo tako navdušila, kakor že mnogo let ne nobena operna noviteta našega gledališča. G. Holodkov je kot Večni mornar tako odličen v petju in stilski igri, da si ne moremo predstavljati zrelejšega pevca-umetnika v tej vlogi pri nas. Enako izvrsten v petju in ustvaritvi dobrega karakternega tipa je g. Betetto kot Daland. Zasedba je tako srečna, da jamči za uspeh vseh predstav. Pri reprizi v petek, dne 19. t. m. poje vlogo Sente ga Marija Žaludova. Predstava se vrši za red A. Začetek ob pol 20 uri.

Kalmanova »Grofica Marica« na mariborskem odru. V začetku prihodnjega tedna bo imela mariborska opera premijero zelo priljubljene in popularne operete skladatelja Kalmana »Grofica Marica«. Skoro neverjetna privlačnost tega dela nam dokazuje dejstvo, da so jo igrali na Dunaju že preko 700 krat vsak dan zapored in jo igrajo še vedno pri polnih hišah. Prepričani smo, da bo »Grofica Marica« tudi pri nas privabila vsakokrat občinstvo v čim večjem številu.

Gostovanje g. Janka v »Stambulski roži«. V nedeljo, 21. februarja, gostuje v vlogi Ahmed-beja v »Stambulski roži« g. Janko, ki je lansko sezono omenjeno vlogo pri nas naštudiral, jo pel in igral z lepim uspehom. Opozarjamo tudi cenj. občinstvo, da bo v nedeljo zadnja ponovitev »Stambulske rože«.

Nedelja v Narodnem gledališču v Ljubljani. V nedeljo, dne 21. t. m. so v Narodnem gledališču tri predstave. V operi se po je popoldne ob 3. Verdijeva opera Trubadur, v drami pa se ob istem času igra drama »Obrt gospe Warrenove. Obe predstavi sta ljudski pri znižanih cenah. Ob pol 20. uri pa je v opernem gledališču prva repriza Jurčičevega »Desetega brata«, ki se igra v proslavo 50 letnice umetniškega delovanja Antona Danila. Pripominjamo, da so vstopnice za to predstavo že popolnoma razprodane.

Komorni večer konservatorija Glasbene Matice v Ljubljani. V pondeljek, 22. t. m. ob 20. uri se vrši v Filharmonični dvorani prvi komorni večer konservatorija Glasbene Matice. Na tem komornem večeru nastopijo štirje gojenci konservatorija in sicer: Rumpelj in Šušteršič, gojenca konz. prof. Slaisa ter Zarnikova in Valjalo, gojenki prof. Ravnika. Spored je sledeči: 1.) Dvořak: Sonata za gosli in klavir. Izvajata Šušteršič in Valjalo. 2.) Beethoven: Sonata apassionata, igra na klaviru Zarnikova in 3.) Cezar Franck: Sonata za gosli in klavir, igrata Rumpelj in Zarnikova. Odbor Glasbene Matice in konservatorija vabita vse prijatelje, ki se zanimajo za napredek in razvoj te naše glasbene inštitucije, da posetijo ta večer v največjem številu. Spored, omogoča vstop v koncertno dvorano, stane 4 Din in se dobi v Matični knjigarni od danes naprej.

Gostovanje ljubljanske opere v Sarajevu. Za gostovanje ljubljanske opere v Sarajevu vlada veliko zanimanje. Sarajevski listi objavljajo že program gostovanja. Izvajala se bodo dela: Aida, Večni mornar, Figarova svatba, Boris Godunov in Carmen. Opera pojde v Bosno s celokupnim ansamblom, orkestrom in baletom.

Nova opera Risto Savina: Gubec. Upravi Narodnega gledališča v Ljubljani je izročil slovenski skladatelj g. Risto Savin svoje najnovejše delo »Matija Gubec« opus 27, narodna opera v petih dejanjih. Prvo dejanje se vrši na sejmu v Brdovcu, drugo na Susedgradu, tretje v zapuščenem mlinu pri Zaprešiču. Vsa tri dejanja se vrše l. 1572. Četrto dejanje: bojišče na Stubičkem polju 9. februarja 1573, poslednje dejanje pa nam kaže Markov trg pred cerkvijo v Zagrebu dne 15. februarja 1573. G. skladatelj ima delo popolnoma izvršeno tudi v instrumentalnem oziru in orkestralna partitura je tudi že popolnoma gotova.

Uspeh srbske plesalke v Parizu. Na letošnji svetosavski zabavi v Parizu je nastopila tudi gdč. Nataša Boškovićeva iz Beograda, hčerka generala Boškovića. Izvajala je nekoliko plesov, s kterimi je dosegla neverjetne triumfe. Dama je par dni pred tem dogodkom plesala tudi v Nantesu kjer je morala na vabilo ravnatelja opere tamošnjega gledališča ponoviti svoj ples pred nabito polno hišo. Gdč. Boškovićeva študira v Parizu pri ge Preobraženski, ki vidi v mladi plesalki novo Ano Pavlovno, prvo plesalko našega časa.

Italijanska upodabljajoča umetnost in fašizem. V Milanu je 15. t. m. ministrski predsednik Mussolini otvoril veliko razstavo slik 20. stoletja. Imel je nagovor, v katerem je povdarjal vlogo politike v umetnosti. V Italiji se baje že poznajo vplivi fašizma v slikarstvu. Slikarska dela očitujejo neko disciplino, katere poprej ni bilo opaziti.

Francoska umetnost na Dunaju. Pod pokroviteljstvom »Assotiation française d' expansion et d' echanges artistiques« se pripravlja v začetku marca na Dunaju razstava moderne francoske portretne umetnosti. Pobudo za razstavo so dali Dunajčani sami.

Turneja varaždinskega pevskega društva po Dalmaciji. Varaždinsko pevsko društvo »Tomislav«, ki je gostovalo že v Ljubljani, Zagrebu in Beogradu, pripravlja sedaj turnejo po Dalmaciji. Zbor »Tomislava« šteje 60 članov, med katerimi imajo posamezniki glasbeno naobrazbo.

Italijanska gledališča in nemški igralci. Kakor poročajo berlinski listi, so italijanska gledališča po zadnjem političnem incidentu med Italijo in Nemčijo odpovedala angažma ne nemškim igralcem, ki so se udeležovali na italijanski hodrih. Tako se godi, če leze kultura za politiko.

Nov Rubens. Iz Amsterdama poročajo da je odkril neki trgovec s starinami novo Rubensovo sliko. Delo nosi letnico 1642 in predstavlja nekega velikaša tedanjega časa.

Domače vesti

* **Kralj Aleksander protektor ljubljanskega velesejma.** Z dopisom dvornega maršalata z dne 15. t. m. je bilo obveščeno predsedstvo ljubljanskega velesejma, da je kralj tudi letos prevzel pokroviteljstvo nad letošnjim vzorčnim velesejmom od 26. junija do 5. julija, kakor tudi nad pokrajinsko razstavo od 1. do 12. septembra. To visoko odlikovanje je nov dokaz, kako se naš kralj zanima za razvoj našega narodnega gospodarstva.

* **Kralj in kraljica na razstavi dijakov arhitekture.** V sredo dopoldne sta kralj in kraljica v spremstvu generalov Hadžića in Damjanovića ter beograjskega župana Lazarevića posetila razstavo projektov dijakov arhitekture, ki je bila otvorjena v novem poslopju univerze. Vladarsko dvojico je sprejel na univerzi rektor P. Popović in odbor študentov. Kralj je z velikim zanimanjem ogledal razstavljene objekte in se zanimal posebno za arheološki muzej, načrt arh. Matića, ter za patrijarhalni dvorec načrt arh. Tome Marinkovića.

* **Železničarji pri prometnem ministru.** Od 12. do 17. t. m. so se vršile v Beogradu konference Osrednjega odbora Udruženja jugoslovenskih nacijonalnih železničarjev, na katerih se je razpravljalo v prvi vrsti o »Načrtu novega zakona o prometnem osebju«, kakor tudi o vseh važnih tekočih vprašanjih, tičočih se železniškega osebja, kakor: glede izplačila razlike plače in nadur, o pravilniku za delavce, obleke itd. V sredo je bila posebna deputacija železničarjev pri prometnem ministru, kateremu je nad eno uro tolmačila želje in vsa važna in nujna železniška vprašanja. Minister Miletić je obljubil, da bo upravičene zahteve osebno preštudiral in šel železničarjem na roko, v kolikor mu bo to pač mogoče. Nato je deputacijo sprejel še ministrov pomočnik, Bora Popović, ki je kot star železničar povdarjal potrebo, da se zahtevam železničarjev v polnem obsegu ugodi.

* **Spomenik padlim borcem v srbsko-bolgarski vojni.** V Štipu nameravajo postaviti junakom, ki so padli v velikih bojih ob Bregalnici l. 1913, velik spomenik.

* **Novinarji, člani JNU,** ki se hočejo udeležiti stenografskega kurza, naj se še danes ali najkasneje jutri priglase predsedniku ali kakemu drugemu odborniku.

* **Smrt starega borca.** V Podgorici v Črni gori je umrl začetkom tega tedna po vsej Črni gori znani junak Periša Bogišević, 76 let star. Pokojnik se je kljub visoki starosti udeležil vseh zadnjih vojn za svobodo in ujedinjenje, v prejšnjih desetletjih pa je sodeloval pri vseh narodnih pokretih v Črni gori in je radi tega mnogo pretrpel.

* **Historične izkopnine.** V občini Crno Brdo v Bački so pri kopanju temelja za tamkajšnjo opekarno zadeli delavci na veliko množino grobov, v katerih so našli človeške kosti, nakitje, orožje, posode in druge predmete. Domneva se, da so ti grobovi iz krščanskih časov.

* **Žrtev fašistovskega divjanja.** Na podlagi tiralice sušaške policije je aretrala zagrebška policija v sredo trgovca z ribami, Vekoslava Thiana, ki je bil že l. 1922 obtožen, da je ubil na Reki zloglasnega fašistovskega vodjo Ljubichicha. Po razpravi pred zagrebškim sodiščem je bil Thian, ki je naš državljan, oproščen vsake krivde, ker se je sodišče postavilo na stališče, da je ubil svojega nasprotnika v samoobrambi, čeprav so skušali fašisti dokazati, da je izvršil umor iz koristolovstva. Thian je nato odslužil svoj vojaški rok in se potem stalno naselil v Zagrebu, kjer se je pokazal kot zelo korekten in pošten trgovec. Toda njegovi nasprotniki — reški fašisti — niso mirovali. Zbirali so nove priče, ki naj bi dokazale, da je imel Thian pri umoru grde namene. Ljubichich je bil znan kot zelo nevaren provokator. Počakal je Thiana leta 1922 v neki temni ulici na Reki in ga hotel prebosti, toda Thianu se je v težki samoobrambi posrečilo, da je svojega nasprotnika ubil.

* **Zaprta igralnica v Zagrebu.** Policija je včeraj zaprla prostore igralnice v zagrebškem Grand hotelu, češ da je bila ruletka dovoljena le pod pogojem, da bodo igrali le člani Gradjanskega kluba. V resnici pa so prihajali igrati tudi drugi, ki niso člani tega kluba.

* **Kdo je dobil milijonski dobitek Vojne škode.** Pri žrebanju obveznic Vojne škode, ki se je vršilo te dni v Beogradu, je zadela serija 3528 št. 130 glavni dobitek v znesku milijon dinarjev. Srečni človek je neki kmet v vasi Aldinci pri Knjaževcu. Ker ni izključena možnost, da bi kak špekulant kupil to obveznico od srečnega kmeta, čim zve, da je ona dobila milijonsko premijo, je direkcija dolgov prosila sreskega poglavarja v Knjaževcu, naj na vsak način prepreči eventualno zlorabo. Že pri zadnjem srečkanju se je namreč zgodil enak slučaj neki ženski blizu Vučitrna. Ko je neki trgovec zvedel, da je njena obveznica zadela milijon dinarjev, se je takoj odpeljal k ženski, ki za svojo veliko srečo še ni vedela, ter kupil njeno obveznico za 10.000 Din. Toda direkcija dolgov je bila o dogodku še pravočasno obveščena, ki je odložila izplačilo, dokler se ni končala razprava pred sodiščem, ki je odločilo osleparjeni ženski v prid.

* **Zagonetna smrt župana ohridske občine.** Župana ohridske občine Aliza Hasana so našli v sredo v njegovem stanovanju umorjenega. Preiskava je dognala, da je postal župan žrtev maščevanja in da je bil umorjen iz koristolovstva.

* **Starokatoliška cerkev v Beogradu.** Ker je bila z zadnjim sklepom ministra za vere Miše Trifunovića starokatoliški cerkvi na Hrvatskem odvzeta pravica za reševanje bračnih sporov, je glavni sinod starokatoliške cerkve sklenil, da ustanovi v Beogradu starokatoliško cerkveno občino. V to svrho pride te dni v Beograd prvi biskup starokatoliške cerkve, Marko Kalogjera.

* **Sneg v Hercegovini.** Po poročilu sarajevskih listov je pritisnil v notranjosti Hercegovine zadnje dni zopet mraz. Pri Gacku je razsajal celo vihar. Na več krajih pa je zapadel tudi sneg. Tudi v Mostarju je temperatura zopet znatno padla.

* **Tragedija mlade matere.** Pred veliko palačo na Zelenem vencu v Beogradu so našli v sredo na tleh elegantno dekle, ki je bridko jokalo. Imela je razmršene lase in roke pod glavo, na ustih polno zelenih pen. Nesrečnica se je neprestano zvijala od krčov. Prepeljali so jo takoj v bolnico, kjer so ugotovili, da se je zastrupila radi nesrečne ljubezni in da je iz ugledne beograjske rodbine. Pri njej so našli pismo, naslovljeno na njenega bivšega zaročenca, nekega odvetniškega koncipijenta, s sledečo vsebino: »Radi Vas sem mnogo pretrpela. Postala sem mati — a zapuščena. Pisala sem Vam o tem že ponovno, a nisem dobila nobenega odgovora. Povila sem divno moško dete, ki pa je vzrok moje tragedije. Ko je oče zvedel, da sem postala mati, ga je skoro zadela kap. Hotel me je ubiti, a je preprečila to mati. Na svetu ni ljubezni.« Nesrečna mladenka bo po mišljenju zdravnikov kljub težkim notranjim poškodbam vendarle ostala pri življenju in čaka jo še lepo presenečenje. Njen zaročenec je sedaj svečano izjavil policiji, da jo poroči, čim okreva in je o tem obvestil tudi že njene starše.

* **Aretacija bančnega ravnatelja Carića.** Včeraj zjutraj so aretirali v Zagrebu bivšega ravnatelja mestne hranilnice v Karlovcu, Martina Carića, za katerim je izdalo sodišče tiralico. Carić je nameraval pobegniti v Ameriko, vendar pa mu je redarstvo že odvzelo potni list.

* **Dojenčku,** ki nima vedno enake hrane, ustrežete gotovo z Nestljevo moko. Dobite jo v drogeriji »Sanitas«, Ljubljana, Prešernova ulica 5.

* **Petkrat zaročena.** V zapore novosadske policije so pripeljali te dni 17-letno Marijo Polak iz Bogatiča, izredno lepo mladenko. Svoječasno je služila v Novem Sadu kot daktilografinja in je vsled svoje nenavadne lepote kmalu omamila ne samo svojega šefa, temveč tudi mnogo drugih, ki so imeli malo globokejše žepe. Lepega dne se je v avanturistinjo zaljubil neki advokat, ki jo je mislil poročiti, čeprav proti volji svoje matere. Nedvomno bi jo tudi poročil, da je ni nekega dne pri posetu zasačil v objemu starejšega gospoda. Marija je v tem trenutku pograbila dragocenosti svoje matere in večjo vsoto denarja, ki ga je ukradla svojim kavalirjem, nakar je pobegnila. Za njo je bila izdana tiralica, vendar pa je dolgo niso mogli izslediti. Odšla je v Osijek, kjer se je seznanila s strojnikom Lopušičem, kateremu je že prvi dan izvabila večjo vsoto denarja in zopet izginila. V Šabcu se je avanturistinji posrečilo, da je osleparila še dva moška in jima ukradla več dragocenosti. Ko je zvedela, da ji je policija na sledu, je pobegnila v Bogatič, kjer je stopila v službo pri neki boljši družini. Tamkaj so jo končno izsledili in aretirali. Marija je priznala vse svoje sleparije in pustolovščine ter izjavila, da se je v preteklem letu nič manj kakor petkrat zaročila.

* **Gnezdo nemoralnosti.** Beograjska policija je odkrila te dni v neki hiši v ulici carja Dušana shajališče poznanih beograjskih lahkoživcev in lahkoživk. Vdova židovskega trgovca, Sarina Albahari, je izvabljala v svojo hišo dekleta, s katerimi so se potem gospodje zabavali. Njeno stanovanje je bilo pravo shajališče za ljubavne sestanke. Albahartjeva in vsa dekleta ter mladeniči, ki so jih zasačili v njenem stanovanju, so bili aretrani in izročeni sodišču.

* **Dete v škafu vroče vode.** Kmetica Jelka Kos iz Božiča v Bosni je napolnila škaf z vrelo vodo, hoteč prati perilo. Ko se je za trenotek odstranila iz hiše, se je približal škafu 5 letni sinček Pero in se tako nesrečno spodtaknil, da je padel v vrelo vodo. Nesrečno dete je še istega večera umrlo v groznih mukah.

* **Po 12 letih prispel iz Rusije.** V Varaždin se je vrnil iz Rusije tesar Milan Rogina, ki je preživel tamkaj celih 12 let. Ves ta čas se ni niti enkrat javil niti svoji ženi niti komu drugemu. Žena je mislila, da je že davno mrtev in je dobivala od fin. ravnateljstva v Varaždinu za njim tudi že pokojnino. Sedaj pa se je mož nenadoma pojavil živ in zdrav. Nedvomno za ženo veliko iznenadenje. Rogina je prišel iz Sibirije in izjavil, da je tamkaj še okoli 10.000 jugoslovenskih državljanov. Mnogi so se v Sibiriji že popolnoma udomačili in se poročili ter se ne mislijo več vrniti v staro domovino.

* **Tajnost človeka brez glave še ni pojasnjena.** Poročali smo že, da so našli v gozdu Klisuri pri Vukovaru človeka brez glave z bombami in ekrazitom v žepu, kar je tamkajšnje prebivalstvo silno razburilo. Splošno se domneva, da je bil to terorist, ki je hotel pognati v zrak železniško progo Zagreb-Beograd, in to tem bolj, ker so našli pri njem večjo vsoto ukrajinsko - sovjetskih bankovcev. Iz dokumentov, ki jih je imel v žepu, se sklepa, da je češki državljan. Imel je pri sebi tudi priporočeno pismo za nekega Vlahova Grahovca v Zagrebu.

* **Strašna smrt treh otrok.** Žena gališkega begunca Pera Radinskega v Prnjavoru v Bosni je obesila na vrv nad štedilnikom laneno perilo, da se posuši. Ko je bilo perilo na spodnjem delu že suho, se je vsled premočnega ognja v štedilniku zažgalo. Ogenj se je kmalu razširil in so padajoče iskre zažgale tudi obleko okoli štedilnika nahajajočih se Petrovih štirih otrok ter žene. Otroci so pričeli obupno klicati na pomoč. Ko je oče prihitel v hišo, se mu je nudil strašen prizor. Žena in otroci so bili podobni gorečim bakljam in nesrečnik ni vedel, komu bi najprej pomagal. Pograbil je najprej zibelko z najmlajšim otročičem, nato pa odnesel iz goreče hiše še ženo in ostale tri otroke.. Vendar je bilo že prepozno. Trije otroci od 2 do 14 let so podlegli težkim opeklinam, njegova žena in en otrok pa so dobili težke poškodbe.

Od 10. do pol 1.
se vrši predprodaja vstopnic za monumentalni velefilm
MACISTE kralj Sardinije
Elitni Kino Matica

Iz Ljubljane

u— **Dvorska knjižnica,** Borštnikov trg 1, ima v zalogi najnovejša dela znanih slovenskih, srbohrvatskih in nemških pisateljev. Izposojevalnina nizka.

u— **Policijske prijave.** Od srede na četrtek so bili prijavljeni policiji sledeči slučaji: 1 tatvina, 2 prestopka nedostojnega vedenja, 1 pretep, 1 izgred, 1 prestopek razgrajanja, 3 prestopki kaljenja nočnega miru, 1 prestopek obrtnega reda, 1 prireditev z godbo brez dovoljenja, 1 prestopek prekoračenja policijske ure in 7 prestopkov cestnega policijskega reda. Aretirane so bile 4 osebe, in sicer: 2 radi beračenja, 1 radi vlačugarstva in 1 radi nevarne grožnje.

u— **Ukradena obleka.** Delavka Matilda Cerar in posestnikova hči Francka Jesenovec sta sušili v torek na domačem dvorišču v Rožni dolini obleko in jo pustili zunaj tudi čez noč. Ponoči pa je prišel gledat obleko nepoznan uzmovič in jo odnesel. Tatvino je brzkone izvršila kaka ženska, ki se je hotela okrasiti s tujim perjem.

u— **Nasilna maškara.** V maškaro se je na pustni torek našemil tudi 25-letni čevljarski pomočnik Ivan Remžgar z Glinc in hodil popoldne pošteno »nasekan« po Tržaški cesti gor in dol. Ko mu je prišla nasproti Angela Lukežič, je Remžgar nenadoma postal slabe volje in kmalu našel vzrok, da jo je pričel pretepati in obkladati z najbolj surovimi priimki. Nasilneža so ukrotili šele mimoidoči pasantje in mu iztrgali žrtev iz rok. Remžgarju pa se kri še ni umirila, zato se je kmalu pojavil v stanovanju Mihaela Černeta, pričel tamkaj razgrajati ter pretepati Černetovo hčer Ano. Černe je moral iskati stražnikove pomoči, vendar je nasilnež že pred njegovim prihodom pobegnil. Remžgar se bo za svoje obnašanje moral zagovarjati red sodiščem.

u— **Vzoren sin.** 24-letni Josip Jančar je kljub svoji mladosti že star grešnik, ki je že večkrat videl zapor oziroma ječo od znotraj. V svoji delomržnosti se noče loviti nobenega poštenega posla in se raje podi okrog v družbi znanih vlačugarjev, s katerimi prenočuje po hlevih v okolici mesta. Ker pa brez dela ni jela, želodec pa vendarle tirja svoje, je prišel Jančar 17. t. m. v stanovanjsko barako svojih staršev v gramozni jami ob Vodovodni cesti in jima pričel groziti, da ju ubije, ako ne dobi jesti. Oče in mati sta v strahu, da res izvrši svojo grožnjo, priklicala stražnika, ki je pobesnelega delomržneža uklenil in ga odvedel na policijo. Tam so oddali Jančarja zopet v zapor deželnega sodišča, kjer bo imel sedaj priliko brzkone dalje časa premišljevati o važnosti četrte božje zapovedi.

u— **Predrzen vlom.** Dne 17. t. m. je neznan zlikovec udrl v zaklenjeno sobo v hiši št. 2 v Šolskem drevoredu in odnesel 21 m blaga za moške obleke v skupni vrednosti 1142 Din. Ukradeno blago je zelenosivkaste, rjave in modre barve.

u— **Prodaja čevljev tovarn Peter Kozina & Ko.** po znižanih cenah v trgovini Aleksandrova cesta 1 in Breg 20 se izjemno podaljša do konca tega meseca, ker se ni moglo vseh odjemalcev postreči, na kar se cenj. občinstvo opozarja.

Iz Maribora

a— **Nemški samostan pri Mariboru.** T Št. Petru pri Mariboru, majhni vasi, pol ure od mesta ob Dravi, obstoja že dolga leta samostan šolskih sester, ki imajo tudi internat za deklice in šolo, kateri je svoječasno minister Pribičević odtegnil podporo in so se nad tem zlasti klerikalci silovito razburjali, čeravno je tu še danes nemški samostan, ki ima svoj sedež še v sedmem letu po osvobojenju v Gradcu. Med tem pa se je začel končno zgražati tudi pošten klerikalec in je pod krinko hvalisanja samostana mariborskih šolskih sester napisal v današnjem »Slovenskem gospodarju« v posebnem članku prikrit napad na nemštvo št.-peterskega samostana in njegovega sedeža v Gradcu ter priporoča samo obisk domačega samostana v Mariboru. Članek nosi naslov »Šolske sestre v Mariboru«, strelja pa proti Šent Petru. Mi smo sicer uverjeni, da slovenski narod nobenega kloštra ne pogreša, najmanj še v Gradec obrnjenih. Sramota pa je, da oblasti trpe to razmerje naših zavodov napram inozemstvu.

a— **Mariborski Sokol** poziva svoje članstvo, da se korporativno udeleži odhodnice generalnega konzula ČSR dr. Otokarja Beneša, katero priredi o priliki svojega obč. zbora v soboto 20. t. m. v veliki dvorani Narodnega doma JČLiga ob sodelovanju Češkega kluba in vojaške godbe. Začetek točno ob 20., ker je dnevni red precej obširen. Po oficijelnem delu sledi prijateljska zabava, med katero svira vojaška godba.

Kupujte savezne srečke
Dobitki po **Din 50.000—, 25.000—, 10.000—, 5 000 — itd. v gotovini.**
Srečke se naročajo pri Jugoslovenskem sokolskem savezu v Ljubljani, Narodni dom, pri vseh v JSS včlanjenih društvih in po raznih trgovinah in trafikah.
Žrebanje nepreklicno 1. marca 1926. 1042-a

a— **II. pedagoški teden v Mariboru.** »Pedagoško-didaktiški krožek« v Mariboru priredi od 12. do 17. aprila v veliki kazinski dvorani ciklus predavanj o »Duševnem in telesnem razvoju našega otroka« in sicer v sledečem redu: 1. dan: dr. Fran Toplak, Dojenčkova doba; 2. dan: Viktor Rode, Predšolska doba; 3. dan: dr. Fran Žgeč, Šolska doba; 4. dan: Gustav Šilih, Mladostna doba; 5. dan: Anton Skala, Duševno in telesno zaostali otroci; 6. dan: dr. Ramiro Bujas, Izbor poklicev.

a— **Težka nesreča z lovsko patrono.** V mariborsko bolnico so včeraj pripeljali iz Sv. Lenarta v Slovenskih goricah 54-letnega viničarja Valentina Majerja, ki je pilil patrono, ne da bi bil slutil, da je v njej kapselj. Patrona se je pri tem sprožila in Majerja težko poškodovala. Ranila mu je desno roko, kjer mu je odtrgala 3 prste, dalje mu je ranila dva prsta na levi roki, poleg tega pa še trebuh in glavo.

a— **Uradniška menza** si je na včerajšnjem občnem zboru izvolila za predsednika zopet svetnika g. Bončo. Menza se je pokazala zadnji čas ponovno kot nujna socijalna potreba za mariborsko uradništvo in se je njeno članstvo precej dvignilo. Gospodar pri menzi je prof. Hilmer. Menza, ki je postala zopet aktivna, je nastanjena v prostorih bivše restavracije v Kazini na Slomškovem trgu.

Iz Celja

e— **Gostovanje ljubljanskega Narodnega gledališča v Celju.** Po dolgem odmoru gostujejo v torek dne 23. t. m. v celjskem mestnem gledališču člani ljubljanske drame. Vprizori se igra »Ifigenija na Tavridi«. Predprodaja vstopnic v trgovini Goričar in Leskovšek.

e— **Celjsko električno omrežje** je od zadnje sobote priključeno naravnost na falsko elektrarno ter ima svoj lastni transformator. Doslej je dobivalo mesto svoj električni tok preko Westena. Svoj čas je moral mestni občinski zastop slišati mnogo kritike ker zaradi previsokih pogojev ni priključil mestnega omrežja naravnost na falsko elektrarno, ampak je sklenil s tvrdko Westen začasno ter mnogo ugodnejšo pogodbo. Šele pri ponovnih pogajanjih s Falo sta našli mestna občina in tvrdka Westen več razumevanja in dosegli take pogoje, da je bila priključitev omogočena. Ako je sedaj s priklopitvijo mestnega električnega omrežja ustreženo raznim nezadovoljnežem, je samo želeti, da bi jih bodočnost ne varala.

e— **Tedenski izkaz mestne klavnice v Celju.** V pretečenem tednu so zaklali v celjski mestni klavnici 15 volov, 1 bika, 9 krav, 5 telic, 31 telet in 27 svinj. Uvoz mesa je znašal: 425 kg govedine, 1383 kg teletine in 701 kg svinjine

e— **Pasja steklina.** Od Sv. Trojice v Halozah so pripeljali v Celje v Pasteurjev zavod posestnika Jungerja iz Gorice, ker ga je ogrizel stekel pes. Pred enim letom je bil ogrizel stekel maček 13-letnega šolarja iz Dolene. Pojavi stekline so se pa pokazali šele sedaj.

e— **Na občnem zboru društva Sokolski dom v Celju** je bil izvoljen sledeči odbor: predsednik dr. Milko Hrašovec, odborniki: dr. Anton Božič, Franjo Saksida, Franjo Dolžan, Drago Strec, Janko Božič in dr. J. Štempihar, računska pregledovalca dr. E. Kalan in Mirko Gruden.

e— **Občni zbor Sokolske župe v Celju** se bo vršil v nedeljo dne 21. t. m. ob 8. zjutraj v telovadnici celjskega Sokola. Na sporedu je tudi točka o sprejetju novih pravil. Na občni zbor naj pošljejo sokolska društva svoje delegate.

e— **Na rednem letnem občnem zboru pevskega društva »Oljka« v Celju** je bil izvoljen nov odbor pod predsedstvom strokovnega učitelja g. Gerlama, ki je obenem pevovodja zbora. Društvo, ki šteje precejšnje število aktivno delujočih članov, vadi pridno in obeta pod novim odborom, ki je zelo srečno sestavljen, lep napredek. Sestava odbora nam garantira, da se bo društvo držalo tiste smeri, ki je za kulturna društva edino pravilna.

e— **Udruženje vojnih invalidov, podružnica Celje** priredi tudi letos začetkom meseca junija svojo običajno tombolo v prid vojnim žrtvam. Predvsem prosi vsa celjska in okoliška društva, da se ozirajo na to prireditev. Saj gre za pomoč onim, ki so v krvavem vojnem metežu žrtvovali največ — svoje zdravje in zdrave ude ali pa izgubili svoje roditelje. Podružnica prosi tudi že sedaj razne svoje vsakoletne podpornike, da rezervirajo primerne dobitke ali pa zneske za celjsko podružnico vojnih invalidov.

e— **Mladinski korzo in maškerada celjskega Olepševalnega in tujsko prometnega društva.** Na pustni torek dne 16. t. m. sta se vršili imenovani prireditvi v Celjskem domu. Veliko zanimanje je zlasti vladalo za popoldanski mladinski korzo, ki je bil letos prvi te vrste v Celju. Naši malčki so se veselili na to že več dni, a tudi odrasli, starši in oni brez otrok, ki so morda pri svoji konzervativnosti prvotno odkimavali, so morali zaradi tako lepega poteka korza temeljito revidirati svoje mnenje. Kostumi in posamezne skupine so bile nad vse originalne, razpoloženje ob pogledu na najmanjše in že večje posetnike korza pa neprisiljeno in odkritosrčno. Višek veselja je nudila prireditev mladine, ko se je vsula kot roj čebelic na oranže, ki jih je daroval njen veliki prijatelj veleindustrijalec g. Peter Majdič. Zaradi tega mladinskega korza je zavladala v klerikalnem taboru velika nerazpoloženost. »Slovenec« je zavijal svoje oči zaradi velikega pohujšanja v dolini šentflorijanski, iz prižnic je grmelo, a šolske sestre so v svoji gorečnosti in slepi udanosti do vsega, kar reče celjski poročevalec »Slovenca«, pretile svojim učenkam celo z izključitvijo. Vsem najlepša hvala za veliko reklamo! Vedite pa, da se celjsko prebivalstvo klerikalnih groženj ne ustraši. Naša pota so že davno ločena. Olepševalno društvo pa pustite izven debate, ker je to društvo nepolitično, za Celje in okolico pa po svojem vestnem in neumornem delovanju nad vse potrebno. — Večerna maškerada je napolnila vse prostore Celjskega doma. Prav kmalu je zavladalo, čeprav v veliki gneči, prav prijetno in veselo razpoloženje. Maske, okrog 180 po številu, so bile jako okusne in orginalne. Pri tekmi je dobila prvo darilo gdč. Kovač. Ves čas je nemorno igralo Godbeno društvo »Ilirija« v Celju. Mlado je rajalo da ranega jutra, komur so pa opešale noge, ta je našel v stranski dvorani in v restavracijskih prostorih g. Tomca svoje okrepčilo. Želeti je samo, da je Olepševalno društvo poleg lepega uspeha napolnilo tudi svojo blagajno.

e— **Planinski ples v Celju.** V soboto dne 6. marca se bo vršil v vseh prostorih Celjskega doma veliki planinski sejm. Velika dvorana bo predstavljala Logarsko dolino, v ozadju bodo sneženi velikani Ojstrica, Planjava in Brana, ob strani pa pobočja poraščena s smrekovimi gozdovi. Na odru se bo predstavljal večer v Logarski dolini. Nastopili bodo tudi razni planinski tipi. V dvorani bo svirala polnoštevilna Celjska godba. Želeti je, da pride občinstvo čim največ v turistovski obleki, da bo prava pestra slika planinskega življenja.

e— **Pustni torek v Celju.** Obhajanje pusta v Celju je bilo to leto dokaj dostojneje kakor prejšnja leta. Po ulicah ni bilo videti niti pozno ponoči ne pijancev in tudi ne razgrajačev. Policija ni imela povoda posredovati. Napredek v tem pogledu je lep in priporočljiv tudi za bodoče. Na dirindaju v »Narodnem domu« je bila razpisana celo nagrada za največjega mačka. Kdo dobi to nagrado, je še sporno. Potegujejo se za njo prav resno trije očaki, ki so prinesli za pust namesto uspehov in cvenka samo lepe besede in obilo blagoslova.

e— **Nova zgradba.** V Gaberju pri Celju v bližini Čečkove gostilne nameravata zgraditi enonadstropno hišo umetni vrtnar g. Kokošinek in čevljarski mojster g. Tkalčič. Hiši bi imeli po dve stanovanji in dva poslovna prostora. Mogoče sledijo temu lepemu vzgledu v letošnji stavbeni sezoni še drugi.

Iz Trbovelj

t— *Od glavne rudniške pisarne v Hrastniku* do prvih hiš proti deški šoli so izkopali rudniški delavci poleg železniškega tira širok jarek, v katerega bodo položili kabel, ker hočejo preskrbeti rudarska in poduradniška stanovanja z električno lučjo. Od prvih hiš proti deški šoli se obrne kabel na cesto okrajnega zastopa.

t— *Revizija na občini* po rudniškem strokovnjaku bo trajala brzkone do 15. marca.

t— *Na Ljudski visoki šoli* v nedeljo 21. t. m. bo predaval bivši pomočnik ministra za šume in rude g. Ivan Mohorič o našem narodno-gospodarskem programu. Po predavanju sledi debata o krizi v premogovni industriji.

t— *Pozor imetniki orožnih listov.* Dobra tretjina imetnikov orožnih listov še do danes ni prosila za podaljšanje kljub temu, da je rok že potekel. Da se jim nudi prilika, da podaljšajo orožne liste, se je določil rok do 20. t. m. Po preteku tega roka se bo proti vsem zamudnikom uvedlo kazensko postopanje.

t— *Intervencija trboveljskih gostilničarjev.* Deputacija gostilničarjev iz Trbovelj se je te pretekle dni pri vel. županu, pri katerem je intervenirala, da bi bili gostil. lokali odprti tudi ob plačilnih dneh. Okrajno glavarstvo v Laškem je namreč pred daljšim časom odredilo zaradi raznih ekscesov ob plačilnih dneh, da se morajo gostilne ob teh dneh zapreti.

t— *Krajni šolski svet v Hrastniku* bo sklepal na današnji seji onakupu zemljišča za novo šolsko stavbo.

t— *Sodnijski dnevi v Hrastniku* zagotovljeni. Ker po dopisu okrajnega sodišča v Laškem za letos v državnem proračunu za uvedbo sodnijskih dni v Hrastniku ni kritja, kar bi znašalo za en uradni dan za sodnika 257 Din in za zapisnikarja 243 Din, je občina izjavila, da je pripravljena prevzeti vse stroške za l. 1926., če bi tudi dolska občina prispevala. Ker je dolska občina najbližja mejašica in je enako interesirana pri uvedbi sodnijskih dni je jasno, da so le ti zagotovljeni.

289

Poslano

Naročil sem pri mariborski firmi L. Ornik po njenem potujočem uradniku 1.20 m črnega sukna za modne hlače od čiste volne za 408 Din, gamaše prima za 220 Din in kapuco in sem po pošti prejel stvari po povzetju.

Firma me je prevarila in poslala najslabše sukno in raznovrstne gamaše. Ko sem videl, da sem prevaran, sem robo vrnil, a firma robe ni hotela prevzeti. Opozarjam publiko na to prevaro.

Bjelopolje, Srbija (Sandžak).

DR. MIHAJLO MARTINOVIĆ.

Ljubljenec ljubljančank
Bruno Kastner
pride v kino „DVOR"

Od sobote dalje bom najbolje zabaval ljubljančane v KINO ‚IDEAL' v filmu **„Pariški cunjar"** Rezervirajte si čas in vstopnice.
NIKOLA KOLIN.

Naši onstran granic

p— *Društvo vpokojenega učiteljstva na Goriškem* je imelo v Gorici svoje zborovanje. Bivši goriški deželni odbor je pri oddaji deželne uprave odstopil vpokojeno učiteljstvo furlanski pokrajinski upravi, ta pa je oddala vpokojence v Rim na «Monte di Pensioni». Vpokojeni učitelji so poslali že polno prošenj na vse strani, končno se jim je reklo, da naj se obrnejo do šolskega skrbništva in naučnega ministrstva. Storili so tudi to, ali kake ugodne rešitve ni od nikoder. Na zborovanju so sklenili pristop k društvu vpokojenih državnih uradnikov, misleč, da pridejo tako lažje in prej do svojih pravic.

p— *V Rihemberku* je umrl g. Andrej Rojc, nosestnik in občinski svetovalec. Naj počiva v miru!

p— *V Ozeljanu* imajo štirirazredno ljudsko šolo, ali šolskega poslopja nimajo, marveč so razredi raztreseni za silo po hišah. Zadnja leta so popravljali in prezidavali šol. poslopja v okrožju šempaskega didaktičnega ravnateljstva, ali na Ozeljan so pozabili. Občinski svet naj se krepko zgane.

p— *V Južno Ameriko* se selijo mladi ljudje iz Šempasa, Oseka, Ozeljana in drugih sosednih vasi. Te dni je odšel iz Ozeljana zadnji fant. V občini se pozna, da je manj prebivalstva kakor pred vojno. Izseljevanje odvzema najboljše mlade moči.

p— *Iz Istre.* V Pregari imajo italijansko učiteljico, ki prireja plese. Menda ji je dolg čas pa si išče zabave v tem, da na svoje stroške prireja plese za mladeniče in mladenke. V šoli nima nobenih uspehov, na plesu pa tudi ne. V Sočergi pri Buzetu sta bili dve italijanski učiteljici. Eno so sedaj premestili. Malo otrok hodi v italijansko šolo. Deca je brez potrebnega šolskega pouka. Ljudstvo ne zna italijansko, učiteljica pa ne zna domačega jezika. Tako grozi Istri popolno analfabetstvo. Iz Obsova je odšla slovenska učiteljica najbrže po krivdi nekaterih domačih ljudi in prišla je Italijanka, ki zna seveda le italijansko. Prokletstvo nad take Jugoslovene, ki se v današnjih težkih časih izpozabljajo in s svojimi kapricami in nagajivostjo naravnost pomagajo Italijanom pri zatiranju naše bodočnosti!

p— *V Trst* se pritepajo najraznovrstnejši sleparji, tatovi in vlomilci iz starih provinc. Menda mislijo, da je v Trstu polje za njihove naklepe najugodnejše. Včasih jih spremlja sreča, včasih pa pusti na cedilu. Te dni sta prišla v urade banke «Commerciale» dva elegantna gospoda in sta predložila kreditno pismo za znesek 80.000 lir na ime trgovca Della Piane iz Genove. Poslujoči uradnik je stopil v ravnateljsko sobo in vprašal, ali je tam kako obvestilo o kreditnem pismu. Takega obvestila ni bilo, ali baš oni trenutek je vstopil detektiv Ferrari iz Milana, ki je povedal, da prihaja radi kreditnega pisma iz Genove, ki je ponarejeno. Premetena tička sta se že veselila, da jima sleparija dobro uspe, pa je prišel namesto blagajnika detektiv in ju odpeljal v zapor.

k— *O mlačnosti koroških Slovencev* često pišejo nemški nacijonalistični listi, hoteč z njo opravičevati svoje ponemčevalno stremljenje. Narodnost in zavednost se vzgojita in utrdita potom šole. Nemški sistem ima na vesti slovensko mlačnost. Ni pa vse mlačno, marveč krepka je tudi zavest in se še jači kljub krutemu zatiranju slovenskega življa. Ob plebiscitu so priznali Nemci za Slovence one, ki so glasovali za Jugoslavijo. Sedaj navajajo pod pritiskom od zunaj že večje število Slovencev na Koroškem. Šol treba dati Slovencem in pustiti jim, da bod mogli gospodarsko in politično delovati, pa bodo dobro zavedni in potem šele se pokaže pravo število slovenstva na Koroškem. Narod. ki vztraja v takih razmerah, kakor so koroške, ima v sebi zdravo življensko jedro! Koroški Slovenci mrajoo priti do svojih pravic, potem ne bo več govora o mlačnosti!

Iz Rimskih Toplic

Predavanje o sadjarstvu in kletarstvu. V nedeljo dne 24. t. m. se je vršilo pri Krajhu predavanje o sadjarstvu in umetnem kletarstvu, kateremu je prisostvovalo preko 40 poslušalcev, večinoma kmetov in malih posestnikov. Predavatelj, klet. nadzornik Gombač, je priporočal ustanovitev sadjarske in vrtnarske podružnice. V ta namen se je pooblastil g. nadučitelj Mayer, ki vpisuje nove člane in pripravlja teren za novo podružnico.

Sv. Marjeta. Na poziv srezkega poglavarstva je cerkveni konkurenčni odbor župnije Sv. Marjeta sklenil, da se bo vršilo glede priznanja pokojnine organistu glasovanje faranov, in sicer na ta način, da bi se neoddani glasovi smatrali za priznanje pokojnine. To je vzbudilo pri zavednih faranih veliko ogorčenje, ker nedvomno polovico prizadetih posestnikov ne bo obveščenih o glasovanju, še manj pa poučenih o pomenu. Priporočamo odboru, naj popravi svoj sklep vsaj v toliko, da se bodo upoštevali samo oddani glasovi.

Tridejanska šaloigra «Nebesa na zemlji», katero je priredila «Javna ljudska knjižnica» v nedeljo, dne 14. februarja, je nad vse pričakovanje dobro uspela. Dvorana hotela «Nova pošta» je bila nabito polna. Po pred stavi se je razvila živahna zabava. Uspeh prireditve je bil jako zadovoljen. Najlepša hvala vsem onim, ki so pripomogli do tako lepega uspeha, posebno pa požrtvovalnim igralcem in cenjenim damam za poklonjeno pecivo. — Isti dan dopoldne se je vršilo prvo predavanje, katero je priredila pri nas ZKD. Vkljub temu, da je bil dan za predavanje neugodno izbran, se je zbralo 45 mož in mladeničev, ki so z veliko pozornostjo sledili predavanju kletarskega nadzornika g. F. Gombača «O sadjarstvu in umnem kletarstvu». Sklenilo se je tudi, da se za našo okolico ustanovi «Sadjarsko društvo».

Iz Prekmurja

Nerednosti pri občinski blagajni v M. Soboti. Senzacijo zadnjih dni tvorijo pri nas nerednosti, ki jih je ugotovil novi občinski sosvet pri občinski blagajni še izza prejšnjega sosveta. Oba občinska nastavljenca, domačin in «prišlek», sta v najlepši slogi, ki sicer ne vlada vedno med domačini in «prišleki», gospodarila tako, da manjka sedaj čez 20.000 Din. Oba sta bila takoj odpuščena. O zadevi, ki jo ima že orožništvo v rokah, bomo še poročali.

Nesreča z orožjem. V javno bolnico v Murski Soboti so v nedeljo pripeljali iz Brezovcev Alojza Podleska, 22 let starega hlapca. Nabijal je staro pištolo. Pištola je eksplodirala in ga ranila na trebuhu tako težko, da je le malo upanja da bi okreval.

Križevci. Križevci so največja občina na Goriškem in tvorijo tudi v gospodarskem oziru nekako središče gornjega Prekmurja, nimajo pa še telefonske zveze. Občina se sicer že dolgo poteguje zanjo, vendar pa ne zmore stroškov, ki jih zahteva poštna uprava za napeljavo telefona. Ne samo iz krajevnega stališča, ampak tudi iz državnih ozirov bi bilo želeti, da pridejo Križevci, ki so blizu državne meje, čimprej do telefona. Pozivamo poštno upravo, da tudi sama nekaj prispeva in omogoči občini nujno potrebno telefonsko zvezo.

Soboški birokratizem. Večina državnih uradnikov v M. Soboti ima navado, da pošilja vse dopise na občane občinskemu uradu v dostavo, in to po pošti. S tem povzročujejo mnogo nepotrebnega dela občini, ki jim mora vrniti tudi sprejemnico. Res je sicer, da ima občina takozvani prenešeni delokrog, vendar pa bi bilo mnogo bolj hitro in ekonomično, če bi dostavljala uradne dopise pošta sama, na katero se lahko uradi popolnoma zanesejo.

Škrlatica. V Domajnševcih, srez M. Sobota, je zbolelo 15 oseb na škrlatici. Tudi v dobrovniškem zdravstvenem okrožju škrlatica še ni ponehala, ampak se še bolj širi.

Gibanje finančne kontrole v Prekmurju. Ljubljanska sekcija SFK. je priredila v nedeljo društveni sestanek v Murski Soboti pri Turku. O delovanju sekcije je poročal tajnik in blagajnik tovariš Pevec iz Ljubljane. Na sestanku je bilo sklenjeno, da se bo vršil prihodnji občni zbor v Zidanem mostu. Navzočih je bilo 35 tovarišev iz srezkih uprav Murska Sobota, Dol. Lendava in Petrovci. Činovnike je zastopal podinšpektor M. Potočnik. Od članov upravnega odbora sta bila navzoča tudi podpredsednik Lovšin in Hinko Kapun. Tovariš Pevec je imel dve uri trajajoče predavanje o vseh vprašanjih, ki se tičejo stroke finančne kontrole in je žel splošno odobravanje. Za njegova zanimiva izvajanja se mu je zahvalil imenom tovarišev Sgerm iz Cankove.

Poskusna vožnja omnibusa za perijodično prevažanje oseb na cestni progi Ptuj-Dornava-Pacinje-Sv. Bolfenk ter Ptuj-Borl-Barbara se je vršila na pustni torek. Podjetnik je g. Stanko Mrmolja iz Št. Ilja. Cene so nizke, zato bo ta omnibus premajhen za prevažanje oseb. Želimo, da si podjetnik nabavi velik omnibus in da ima pri svojem podjetju mnogo uspeha.

Živinjski sejem, ki se je vršil v torek, ni nudil mnogo in lepe živine. Cene vkljub temu niso šle navzgor. Kupcev je bilo malo. Kmetovalci ponujajo sedaj mnogo živine na prodaj, ker jim primanjkuje krme in ker rabijo denar za davke, ki se že izterjujejo.

Sprememba hišne posesti. Stavbenik Deno je prodal svojo dvonadstropno hišo na Kolodvorski cesti opekarnarju Macunu. Novi posestnik že odpoveduje strankam stanovanja.

Nove stavbe. Ob koncu leta 1925 so pričeli graditi nova poslopja: trgovec Vrabl na oglu poleg Zupančiča enonadstropno hišo za svojo trgovino in stanovanje, na Ormoški cesti ključavničar Pavelka za stanovanje in obrt, dalje stavbenik Treo enonadstropno vilo tudi na Ormoški cesti. Glede vile pravijo ljudje da je najnovejši »buhikopf« v Ptuju, ker ima res takšno obliko.

Pustne prireditve. Na pustni torek je bilo vse polno prireditev in domačih veselic. Da imenujemo samo nekatere: maškerada invalidov v Društvenem domu, ki je bila slabo obiskana; posetili so jo največ Slovenci. Maškerada podčastnikov v «Vinariji» je bila zelo dobro obiskana. — Priporočati je obema prirediteljema, da takšno prireditev priredita v bodoče skupno v enem lokalu, da bo uspeh čim večji, režije pa manje. Saj spadajo invalidi in aktivno vojaštvo pod en krov in na skupno prireditev. Dalje je bila domača veselica pri M. Brenčiču, pri Čehu v Budini in pri Simoniču v Vičavi. Maškare so šle v velikem številu od ene prireditve na drugo. Torej na pustni dan dovolj zabave in za vsakega. Celo dekliška meščanska šola je imela na pustni torek popoldne v Mladiki svojo prav lepo prirejeno maškerado, isto Dijaški dom. — Vsakdo je prišel na svoj račun. Na pepelnico pa sta priredile moška in ženska podružnica CMD v Narodnem domu «fižolarski kongres» s slaniki in pikantnimi postnimi salatami. Obenem se je vršil tudi občni zbor, ki je izvolil spet «stari delavni odbor.» — Maškare po deželi in na vasech so letos vkljub prepovedi politične oblasti nastopile mnogobrojno. — V Halozah so se celo med seboj steple, ranjen je bil težko en posestnik, katerega so pripeljali v Ptuj v bolnico in bo težko okreval.

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod v Ljubljani, 18 februarja 1926 — Višina barometra 308.8 m

Kraj	Čas opazovanja	Barom.	Temper.	Rel. vlaga v %	Smer vetra in brzina v m	Oblačnost 0—10	Vrsta padavine ob opazovanju	Vrsta padavine v mm do 7 ure
Ljubljana (dvorec)	7.	761·7	2·0	95	NNE 0—1	10	megla	dež 0.2
	8.	761·5	2·3	94	N 0—1	10	•	
	14.	757·6	8·9	67	W 2—4	10		
	21.	758·1	8·8	64	NE 1—2	9		
Zagreb	8.	761·3	2·0	98	mirno	10	megla	
Beograd	8.	763·7	1·0	85	mirno	—		
Sarajevo	8.	764·9	0·0	72	E 4—6	—		
Skopije	8.	765·1	1·0	87	NNE 0—1	7		
Gruž-Dubrovnik	7.	763·0	8·0	86	NNE 1—2	1		
Praga	7.	760·1	8·0	—	WSW 11—14	10		dež 0.4

Solnce vzhaja ob 6·58, zahaja ob 17·31, luna vzhaja ob 10·20, zahaja ob 23·47.

Dunajsko vremensko poročilo za petek: Slabo vreme, nejasno, padavine, na gorah sneg, osvežujoči vetrovi. Temperatura, ki se bo za kratek čas dvignila, bo zopet padla, vendar pa bo ostala še nad normalno temperaturo.

Sport

Nedeljske nogometne tekme

Prihodnjo nedeljo se bodo odigrale nekatere prvenstvene in pokalne tekme, ki bodo brez dvoma zbudile obilo zanimanja, kar ni nikako čudo, če pomislimo, da si bodo stali nasproti naši najboljši klubi.

SK. Ilirija in ASK. Primorje nastopita v boju za zimski pokal. Tekma bo gotovo zanimiva, če ne bodo vplivali na potek igre razni pregoreči pristaši obeh klubov.

ŽSK. Hermes odigra prvenstveno tekmo s SK. Jadranom. Tudi tekme med navedenima kluboma so vedno dokaj zanimive. Najlažjo nalogo bo imel SK. Slovan, ki ima za nasprotnika SK. Slavijo, ki pa se je v zadnjem času ojačila z novimi močmi.

Vse tekme se odigrajo na igrišču SK. Ilirije ob sledečih časih: predpoldne ob 8.30 ŽSK. Hermes rez. : Jadran rez.; ob 10.30 ŽSK. Hermes I. : SK. Jadran I., popoldne ob 13.45 SK. Slovan : SK. Slavija, ob 15.30 SK. Ilirija : ASK. Primorje.

Službene objave LNP.

(Seji k. in p. o. dne 17. II. 1926.)

Igralec ASK. Primorja Albin Zalokar se kaznuje na podlagi § 22 točka b) k. p. JNS z dvomesečno zabrano igre, in sicer od 17. II. — 17. IV. 1926. — Verificirajo se za ŽSK. Hermes igralci: Arhar Davorin, Habicht Jože, Zdešar Ivan, Nograšek Alojzij in Boncelj Franc, vsi s pravom nastopa dne 25. II.; za SD. Rapid igralec Hardinka Fr. s pravom nastopa 5. III.; za SK. Celje Marussig Gvidon s pravom nastopa 3. III. 1926

Z ozirom na dopis SK. Slavije in SK. Celja se obveščajo vsi klubi LNP., da lahko predlagajo igralce v verifikacijo dokler se ne izdajo nove prijavnice na navadnem pisemskem papirju, izpolnjenem v smislu pri javnice.

V nedeljo dne 21. II. 1926. določene tekme se odigrajo po nastopnem redu: dopoldne prv. tekme S. K. Jadran : ŽSK. Hermes, in sicer rezerve ob 8.30, prva moštva ob 10.15; popoldne tekmi za zimski pokal LNP, in sicer ob 13.45 Slavija : Slovan, ob 15.30 SK. Ilirija : ASK. Primorje.

Službujoči odborniki LNP. za nedeljske tekme: dopoldne g. Bedianič nadzor nad blagajno, g. Kandare nadzor nad red. službo, popoldne glavni reditelj g. Cimperman, blagajniška služba gg. Buljevič in Dorčec, nadzor nad red. službo gg. Kunaver in Bucik.

Vsak klub, ki nastopi mora postaviti tri energične reditelje, in sicer za obe dopoldanski oziroma popoldanski tekmi. — Tajnik II.

(Seja u. o. dne 17. II. 1926.)

Črta se SK. Šoštanj (Šoštanj) iz članstva LNP, odnsono JNS-a na bazi § 24, točka 6. lit. b), ker se je koštatiralo, da ni nad leto dni odigral niti ene javne tekme. S tem se sistira sklep 7. seje u. o. z dne 16. XII. 1925

Na pismeno prošnjo SK. Slavije št. 29 z dne 13. II. 1926. se bo odgovorilo pismenim potom. Vzame se na znanje dopis SK. Ilirije z dne 10. II. 1926.

Z ozirom na pismeno zahtevo, prejeto dne 16. II. 1926., SK. Ilirije, ŽSK. Hermes, SK. Jadran, SK. Slavija, SK. Svoboda (vsi Ljubljana), SD. Rapid, SK. Svoboda (oba Maribor) in Atletik SK. Celje z dne 13. II. 1926., kjer zahtevajo na bazi § 12, točka 3 podsav. pravil sklicanje izredne glavne skupščine LNP-a, se sporoča Athletik SK. (Celje), SD. Rapid, SK. Svoboda (oba Maribor) in SK. Slaviji (Ljubljana), da imajo najkasneje do srede dne 24. t. m. do 20. ure predložiti LNP-u svojo zahtevo podpisano po predsedniku in tajniku kluba. Po prejemu te zahteve bo LNP., upoštevajoč datum prejema prvega dopisa (16. II. 1926.) sklical izredno gl. skupščino.

Sporoča se vsem ljubljanskim klubom, da se vrši danes, petek, ob 20.45 sestanek v kavarni Evropa, kateremu naj po možnosti prisostvujejo klubski predsedniki in tajniki. — Tajnik I.

Graški Sturm v Beogradu. O nedeljski tekmi graškega Sturma v Beogradu, pri kateri je bil od BSK. poražen z 2 : 4 (1 : 0), smo že poročali. V pondeljek so igrali Gradčani proti beograjskemu Sokolu. Tekma je ostala z 0 : 0 neodločena. Sokol je na tretjem mestu v prvenstveni tabeli I. razreda.

Heinlein odide v Španijo. Prizadevanjem Huga Meisla se je posrečilo, dobiti za Heinleina mesto sportnega učitelja pri FC. Europa, klubu znamenitega španskega vratarja Zamorte. Odpotoval bo drugi teden v Španijo, ako ne bo sprejel ugodne ponudbe, ki jo je dobil iz Rige.

Damski plavalni rekordi v Ameriki. Martha Norelius je v ameriškem prvenstvenem tekmovanju v San Augustina (Florida) plavala 220 yardov, prosti stil, v 2:44.6 ter postavila s tem nov ameriški rekord. Sedanji rekord v prsnem plavanju na 200 m je miss Geraghty izboljšala na 2:58.8, dočim je Sybill Bauer v hrbtnem plavanju na 100 yardov zmagala v 1:15.6.

Prvi hrvatski motociklistični klub je izvolil za svojega predsednika g. Eda Funka.

Starost angleških profesijonalcev. Angleški nogometni savez je sklenil, da mora vsak nogometaš profesijonalec biti star najmanj 17 let. Pogodbe z mlajšimi igrači so neveljavne.

Paolino se bo najbrže pred svojim odhodom v Ameriko boril z Erminiom Spallo za boksarsko prvenstvo Evrope.

Glavna skupščina Saška, ki se je vršila prošlo nedelio, je izvolila za predsednika kluba g. Avgusta Brauna, za tajnika pa prof. A. Martinovića.

Tenis sekcija SK. Ilirija. V soboto, dne 20. t. m., se bo vršil sestanek vseh članov in interesentov ob 18. v damski sobi kavarne Emona. Na programu sestanka sestava sekcijskega odbora in pogovor o jubilejnem tenis turnirju.

Vremensko poročilo od 18. t. m.

Kranjska gora ob 7. zjutraj: Temperatura — 1 stop. C. Barometer pada, brez oblakov, sren 10 cm, ugoden saninec.

Bohinjska Bistrica ob 7 zjutraj: Temperatura + 5 stop. C. Zimski sport nemogoč.

Gospodarstvo

Tržna poročila

Novosadska blagovna borza. (18. t. m.) Pšenica: baška, 6.5 vagona 290. Turščica: sremska, nova, 6 vagonov 112.50—115; sremska, nova, 3 vagoni 115; sremska bela, 2% žolte, za februar-marc, 1.5 vagona 126; sremska, za maj, 5 vagonov 132.50; baška, za april-maj, 2 vagona 132.50. Moka »5«, 1 vagon 372.50. Otrobi: baški v jutastih vrečah, 5 vagonov 120. Fižol: beli iz l. 1924., 2—3%, 1 vagon 140. Tendenca mlačna.

Dunajska borza za kmetijske produkte (17. t. m.) Na ameriških borzah je nastopila znova mlačna tendenca, ki ima svoj vzrok baje v slabem razpečavanju blaga na kontinentu. Na Dunaju se je promet gibal dalje v ozkih mejah brez spremembe uradnih tečajev. Uradno notirajo za 100 kg vključno blagovnoprometni davek brez carine v šilingih. Pšenica: domača 39.50—40, madžarska potiska, 79—80 kg 44—46.50; rž: marchfeldska 26.75—27.25; ječmen: domači 30—35, slovaški (1.45—1.75 Kč tranzitno Marchegg); turščica: 20.25—21.25; oves: 28—29; pšenična moka »0«: domača 74—78, madžarska 73.50—78, jugoslovenska 71—74.

= **Poštnočekovni promet v januarju t. l.** Poštna hranilnica izkazuje za januar t. l. 458.901 vplačil v svoti 1526.7 milijona Din in 162.310 izplačil v svoti 1575.6 milijona Din. Vplačil in izplačil je bilo torej 621.211 v skupni vrednosti 3102.3 milijona Din. Od tega brez gotovine v svoti 1362.2 milijona Din ali 43.91%. Novootvorienih računov je bilo: v Beogradu 62, v Sarajevu 19, v Ljubljani 38, v Zagrebu 41; saldiranih: v Beogradu 6, v Sarajevu 19, v Ljubljani 20, v Zagrebu 27. Stanje vlog je bilo koncem januarja (v milijonih Din): v Beogradu 60.3, v Sarajevu 81.1, v Ljubljani 65.5 in v Zagrebu 91.9 milijona Din

= **Poštna hranilnica.** Iz Beograda poročajo: Glavno knjigovodstvo Poštne hranilnice je zaključilo bilanco centrale in vseh podružnic. Bilanca bo v kratkem objavljena. Zaključni računi pokazujejo velik napredek in razvoj te važne ustanove. Število čekovnih računov je v vsej državi naraslo (kakor smo že poročali). Čisti dobiček je večji kakor je bil v letu 1924.

= **Naša industrija mila.** Dne 15. t. m. se je v prostorih Industrijske centrale v Beogradu vršila konferenca industrijcev mila iz vse države. Prisotni so bili zastopniki iz Zagreba, Osijeka, Novega Sada, Kruševca, Leskovca in Maribora. Razpravljalo se je po drobno o vprašanjih, ki se tičejo industrije mila, zlasti glede na predstoječe trgovinske pogodbe, ki se imajo skleniti. S tem v zvezi se je obravnavala zlasti carinska tarifa, ki ima glavno vlogo pri trgovinskih pogajanjih. Industrijci mila so predvsem interesirani na trgovinski pogodbi s Francijo, ker je Francija ena glavnih producentinj mila na svetu. Določila se je deputacija, ki je posetila načelnika ministrstva za trgovino in industrijo Saviča in ga o tej zadevi informirala.

= **Volitve v Zbornico za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.** Iz Beograda poročajo: Minister za trgovino in industrijo dr. Krajač je izjavil te dni novinarjem, da je izdelan načrt uredbe o volitvah v Zbornico za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani. Načrt bo v kratkem predložen ministrskemu svetu v odobrenje. Minister je izrecno povdarjal, da ga pri tej uredbi niso vodili nikaki politični motivi, nego samo gospodarski interesi.

= **Vprašanje valorizacije industrijskih delniških družb.** Iz Beograda poročajo, da je v ministrstvu za trgovino in industrijo izdelan načrt zakona o valorizaciji industrijskih delniških družb, ki so obvezane na javno polaganje računov. Načrt bo prišel kmalu pred ministrski svet in nato pred Narodno skupščino

= **Komercializacija državnih rudniških podjetij.** Iz Beograda poročajo, da se je v ministrstvu za šume in rudnike sestavila komisija, ki ima pregledati ves material, ki se nanaša na stanje državnih rudniških podjetij. Komisija bo na osnovi tega materijala stavila predlog, kako bi se najbolje uredilo vprašanje teh podjetij. Kakor se zatrjuje, se bo usvojil predlog o komercijalizaciji državnih rudniških podjetij.

= **Sestanek zastopnikov industrije usnja** je bil včeraj v industrijski centrali v Beogradu. Razpravljalo se je o vseh važnih vprašanjih te industrije. Posebna resolucija se izroči ministroma za trgovino in industrijo ter za promet.

= **Licenciranje bikov.** V članku »Licenciranje bikov« se je vrinila tiskovna napaka. Stavek »Za nagrajene bike dobijo posestniki potnico iz okrajnih sredstev«, se glasi pravilno tako »Za nenagrajene bike dobijo posestniki potnino iz okrajnih sredstev«.

= **Jugoslovenska naročila pri graški tvornici vagonov.** Iz Gradca poročajo, da je jugoslovenska vlada dala tamošnji tvornici vagonov velika naročila.

= **Velika insolvenca v Subotici.** Iz Subotice poročajo: Po polomu treh velikih subotiških tvrdk je najavila te dni tudi velika opekarna Leontina Mačković ustavitev plačil. Poleg več subotiških bank je prizadetih tudi mnogo zasebnih ljudi. Vzrok polomu je velika draginja zasebnega denarja.

= **Dobave.** Direkcija državnih železnic v Ljubljani sprejema do 23. t. m. ponudbe za dobavo 6000 kg karbida; do 26. t. m. za dobavo 500 kg alabaster - mavca ter desk iz mehkega lesa. Pogoji na vpogled pri ekonomskem odeleniu te direkcije. Direkcija državnega rudnika v Brezi sprejema do 20. marca ponudbe za dobavo koles za lamske vozičke, takoj pa se ji pošljejo ponudbe za dobavo svinčenih odvodnih cevi, materijala iz medenine itd. Predmetni oglasi v Zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani na vpogled.

= **Prodaja.** V pisarni vrbaške artiljerijske radionice v Banjaluki se bo vršila 15. marca ofertalna licitacija glede prodaje kovinskih odpadkov (jeklenih, železnih in pločevinastih). Predmetni oglas je v Zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani na vpogled.

= **Položaj na dunajskem tržišču jajc.** Z Dunaja javljajo: Trajno toplejše vreme je povzročilo lahen padec cen na dunajskem tržišču jajc. Splošno razpoloženje je mlačno. Kupci so rezervirani, ker pričakujejo nadaljnega padca cen. Za naslednje dni se pričakujejo veliki dovozi svežih jajc. V trgovini na debelo notirajo: jugoslovenska jajca I. 20 madžarska sveža 20, vzhodnogališka sveža 18—19, bolgarska sveža I. 18.5 groša ab Dunaj. V trgovini na drobno so cene povprečno za 1 do 2 groša višje.

= **Mlačna tendenca na svetovnem žitnem trgu.** Na svetovnem žitnem trgu je nastalo veliko mrtvilo spričo majhnega povpraševanja po blagu. Prekomorskega žita pride prav malo v Evropo. To dokazuje, da so cenitve o dobri evropski žitni letini vendarle istinite in da je nedavna čvrsta tendenca imela svoj vzrok le v spletkah špekulacije. Sedanjo slabo tendenco pripisujejo deloma tudi vestem o ugodnem stanju letošnjih svetovnih ozimnih posevkov.

= **Dunajsko tržišče mlečnih proizvodov** je že nekaj časa skoro nespremenjeno. Povpraševanje je prilično majhno in se pričakuje v kratkem oslabitev cen. Notirajo gornjeavstrijsko kmečko sirovo maslo 5.10—5.20, mleka:niško 6.80—7.20, moravsko mlekarniško sirovo maslo 6.50—6.80, dansko 7.80—8, poleiemmentalski sir 4.60—5, italijanski emmentalski 5.60-6, parmezanski 5.70—6.20, gorgonzola 4.70—5.20 šilinga za kg.

= **Donavsko-savsko-jadranska železnica.** Z Dunaja poročajo: Z dnem 1. marca t. l. dospeli obligacijski kupon bivše Južne železnice se bo izplačeval z 0.77 dolarja. Pojasnilo za izjemno višje izplačevanje kupona je v naknadnem plačilu zaostankov jugoslovenske vlade za l. 1923.

= **Rapidno manjšanje novčaničnega obtoka v Češkoslovaški.** Obtok novčanic v Češkoslovaški je znašal v drugem tednu t. m. 6676 milijonov Kč, to je najnižje stanje izza obstoja ČSR. Tekom 31. decembra 1925. do 15. t. m. je padel obtok za 1730 milijonov Kč

= **Poslabšanje nemške trgovinske bilance v letu 1925.** V l. 1925. je znašala vrednost nemškega uvoza 12.48 milijarde, izvoza pa 8.80 milijarde, tako da je primanjkljaj 3.69 milijarde državnih mark, dočim je primanjkljaj v l. 1924. znašal 2.60 milijarde državnih mark.

Borze

18. februarja.

LJUBLJANA. (Prve številke povpraševanja, druge ponudbe in v oklepajih kupčijski zaključki). Vrednote: investicijsko 76—78, Vojna škoda 280—282, zastavni Kranjske 20—22, komunalne Kranjske 20—22, Celjska posojilnica 200—202 (202), Ljubljanska kreditna 200—0, Merkantilna 100—105, Slavenska 50—0, Kreditni 175—185, Strojne 0—125 Vevče 110—0, Stavbna 90—100, Šešir 115—120. — Blago: les: javorjevi hlodi, samo prvi hlod brez grč, beli, sveži, od 50 cm prem. napr., media 75 cm, od 1.60 m napr. ozir. od 1.60—2.20 m in 3.20 m napr., s toleranco očrnelega srca, fco vagon Postojna tranz. 1800—0; bukovi plohi, 2.50—4.50 m, deb. 80, 90, 100, 110, 130 mm, fco meja 480—0; hrastovi hlodi I., II., od 3 m napr., od 2.50 m napr., fco nakl. post. 450—0; hrastovi plohi, nežamani, 80, 90, 100, 110, 130 mm, dolž., od 2.50 m napr., fco nakl. post. 950—0; premog: kal. ca 7000 antracit, Orle, fco vagon Škofljica: kosovec 0—500, kockovec 0—450, orehovec 0—400, zdrob 0—330; kal. ca 4800, fco vagon Ormož: kosovec nad 60 mm 0—260, kockovec 35-60 mm 0—240, orehovec 20-35 mm 0—210, zdrob 10-20 mm 0—190; kal. ca 3500, fco vagon Novo mesto: kosovec 0—170, kockovec 100 mm 0—150, orehovec 50 mm 0—140, zdrob 0—130, rovni 0—120; poljski pridelki: pšenica, 76-77 kg fco Šekić, 1 vagon 290—290 (290); činkvantin: Belje, par. Ljubljana 0—232.50, merkantilni, par. Ljubljana 0—227.50; polčinkvantin novi par. Ljubljana 0—202.50; turščica: času primerno suha, fco baška post. 0—118, fco času primerno suha, vagon banatska post. 1 vagon 115—115 (115), inzulanka, času prim. suha, fco vag. medimurska post. 0—165, umetno sušena, fco Postojna tranz. 0—182; ječmen, pomlad, pivovarn., 66-67 kg, par. Ljubljana 0—260; oves: rešetani, fco slav. post. 0—190, semenski madj. Ligovo, fco Čakovec 0—300; aida, domača, fco vagon prekm. post. 0—260; rž: domača, fco vag. prekm. post. 0—210, 71-72 kg, par. Ljubljana 0—220; proso: rumeno, fco vag. prekm. post. 0—210; otrobi drobni, pšenični, fco vag. nakl. postaja Vinkovci 0—115, par. Ljubljana 0—140; gradbeni materijal: cement nespremenjen.

ZAGREB. Bančne vrednote nespremenjene, industrijske skoro brez prometa. Vojna škoda je malo oslabela. Promptna se je zaključila po 280, a za ultimo marca po 282—286. V investicijskem je prišlo do zaključka po 77, v agrarnih pa po 44.5. Dinar nespremenjen. Od drugih deviz so mednarodno čvrstejši London, Newyork in Pariz. Na zagrebškem deviznem tržišču je bila tendenca slabša ter so tečaji posameznih deviz dalje za malenkost popustili. Blaga precej. Skupni devizni promet je znašal okrog 7 milijonov dinarjev. Notirale so devize: Dunaj 798.5—802.5, Berlin 1352—1356, Italija izplačilo 228.82—230.02, London, izplačilo 276.17—277.37, Newyork ček 56.65—56.95, Pariz 0—209.5, Praga 168.05—169.05, Švica 1093.66—1097.66; valute: dolarji 56.02 in pol — 56.32 in pol, Kč 167—168; efekti: bančni: Eskomptna 120—121, Kreditna Zagreb 130—131, Hipo 66.5—67.5, Jugo 105—106, Ljubljanska kreditna 200—0, Obrtna 73—75, Prašteđiona 970—975; industrijski: Eksploatacija 30—35, Dubrovačka zaključek 400, Šećerana 405—430, Slaveks 150—160, Slavonija 42—45, Vevče 110—0; državni: investicijsko 77.25—78, agrarne 44.25—45, Vojna škoda, promptna 279—280, za februar 0—280, za marc 281.5—282.5.

BEOGRAD. Devize: Amsterdam 2278—2280, Atene 80—83, Dunaj 799—801, Berlin 1352—1354, Budimpešta 0.0798—0.0798 in tri četrtinke, Bukarešta 24—24.4, Italija 229.3—229.45, London 276.75—276.82 in pol, Newyork 56.75—56.79, Pariz 208—208.5, Praga 168.5—168.55, Švica 1095—1096.

ČURIH. Beograd 9.13, Berlin 123.65, New York 519.375, London 25.25875, Pariz 18.92, Milan 20.9425, Praga 15.375, Budimpešta 0.007275, Bukarešta 2.225, Sofija 3.75, Varšava 71, Dunaj 73.075.

TRST. Devize: Beograd 43.60—43.90 Dunaj 348—353, Praga 63.20—63.70, Pariz 90.20—90.75, London 120.55—120.66, Newyork 24.70—24.85, Curih 477—479, Budimpešta 0.0346—0.0350, Bukarešta 10.25—10.75, Valute: 43.25—43.75, dolarji 24.60—24.80, 20 zlatih frankov 94—97, zlata lira 478.04.

DUNAJ. Devize: Beograd 12.48—12.52, Berlin 168.91—169.41, Budimpešta 99.41—99.71, Bukarešta 3.02—3.06, London 34.5050—34.6050, Milan 28.59—28.71, Newyork 709.15—711.65, Pariz 25.79—25.95, Praga 21.0075—21.0875, Sofija 5.15—5.19, Varšava 91.25—91.75, Curih 136.57—137.07, valute dinarji 12.44—12.50, dolarji 709.40—713.40.

Deviza Beograd na ostalih borzah: v Pragi: 59.68, v Berlinu 7.38, v Londonu (Opoldne) 276, v Newyorku (zaključno 17. t. m.) 1.76 in četrt.

Iz življenja in sveta

Povzročitelj raka odkrit

d. Berlin, 16. februarja.

Na včerajšnjem zborovanju berlinske mikrobiološke družbe je končno nastopil znani zdravnik dr. Schuhmacher s senzacijonalnim predavanjem, v katerem je povedal, da se mu je posrečilo odkriti povzročitelja raka. Prof. Schumacher je specijalist v vprašanjih histiokemije. Njegova dosedanja raziskovanja so ga pripeljala do naziranja, da vsebujejo celice raka take snovi, ki se v posebnih okoliščinah menjavajo. Ta mena dokazuje, da bolezen povzroča biokemičen povzročitelj posebne vrste. Tega povzročitelja imenuje učenjak bacila rakove bolezni.

Priti temu bacilu na sled, je bila najtežavnejša naloga, pred katero se je profesor znašel. Metoda, ki jo uporabljajo navadno v kemičnih laboratorijih, je v tem primeru odpovedala. Znanstvenik je moral opustiti metodo navadnega barvanja bacilov ter je moral seči po sredstvu posebne vrste. Šele, ko se mu je posrečilo dognati, da je bacil raka dostopen plavi barvi, je bilo njegovo odkritje zadovoljno. Novi bacil je v primeri z organizmi slične vrste zelo velik in viden že pod precej običajnim povečevalnim steklom. Ima podobo črke «S» ter je na koncih nekoliko napihnjen.

Profesor pravi, da po njegovem mnenju bacil sam še ne povzroči bolezni. Človek mora imeti posebno dispozicijo za raka, kar se zgodi največkrat na ta način, da deloma odpovedo funkcije limfatičnih organov. Če so te funkcije omejene, se produkcija beljakovin skrči in tako nastane dispozicija za raka. Človek, ki ima zdrave limfatične organe, je za raka nedostopen. Bacili se v njem ne morejo zasidrati in organizem ostane zdrav.

V borbi zoper raka, smatra učenjak, je več sredstev sposobnih za pobijanje te nevarne bolezni. Predvsem priznava važno vlogo pri pokončevanju raka operaterskemu nožu. V drugi vrsti je na mestu zdravljenje z beljakovinami, ki lahko izboljšajo funkcije limfatičnih organov, kot tretje sredstvo pa omenja profesor terapijo s kemičnimi sredstvi.

Italijanska „kraljica ciganov“ pobegnila

Vroča strast ljubezni, ki prizanese le redkokateremu zemljanu, je posebno globoko zasidrana v ciganskih srcih. Kadar se loti cigana ljubezensko čustvo, mu ni mari več za čar ciganskega ognja in za streho ciganskega šotora. To resnico potrjuje tudi dogodek, o katerem poročajo sedaj iz Italije.

Kraljica italijanskih ciganov je pobegnila z nekim ameriškim ciganom, ki je imel dolgo brado in lep obraz. Razume se, da je ta pobeg vzbudil velikansko začuđenje v vrstah italijanskega ciganskega plemena.

Ameriškega cigana so vsi smatrali za najboljšega prijatelja italijanskih ciganov. Ime mu je Frank Carlow, pobegla ciganka pa se je pisala Cristom in se je seznanila z Američanom pred leti, ko je bil Carlow še čisto navaden ciganski potep. Klatil se je po evropskih deželah, hajdukoval in razbojnikoval, dokler ni prišel v cigansko taborišče malega mesteca Lodi. Tam se je seznanil s kraljico italijanskih ciganov. Vnela se je vroča ljubezen med obema, ki je večkrat izzvala burne spopade med možem kraljice in med Frankom Carlowom.

Slednjič sta zaljubljenca sklenila, da jo popihata. Ameriški cigan je ukradel avtomobil, najel šoferja, ga bogato podkupil in mu naročil, naj pride na dogovorjeno mesto, da odpelje njega in njegovo nevesto. Vse se je zgodilo, kakor je bilo dogovorjeno. Cigan iz Amerike in italijanska ciganska kraljica sta čez noč izginila. Ko je to opazil mož Cristonove, je brž najel tudi on avtomobil in sledil begunoma. Toda Američan in ciganska kraljica sta bila že daleč pred njim in sta poslala ciganskemu taboru iz Genove brzojavko, da sta se že vkrcala na ladjo, ki ju ponese čez morje.

Kako se bo končala ta ciganska nezvestoba in nova ljubezen, o tem bomo poročali prihodnjič.

Aktualno pismo iz Italije

Politika v znamenju zaušnic. — D'Annunzio - spokornik se je vrnil k svoji ženi!

Rim, 18. februarja.

Politično življenje je — kolikor se tiče zunanjih dogodkov — zaenkrat na ničli. Ministrski predsednik Mussolini se je po znanem napadu na Nemčijo umaknil v Milan, kjer je preživel par dni pri svojem bratu — seveda privatno in inkognito kljub celemu krdelu javnih in tajnih varnostnih organov. Hudomušneži raznih vrst so raznesli govorico, da se je razlil gosp. Mussoliniju žolč in da se mora zato podvreči nevarni operaciji na milanski kliniki. Ta govorica se je vzlic vsestransko zastraženim vhodom prikradla v stanovanje Mussolinijevega brata, ki je preskrbel, da je milanski organ ministrskega predsednika «Popolo d' Italia» priobči sledeče opozorilo:

Govorice, razširjene te dni po Milanu o Mussolinijevem zdravstvenem stanju, so vredne kake divjaške vasi. Ker verujejo v tozadevne govorice o bolezni ministrskega predsednika tudi naši prijatelji in takozvani dobro informirani ljudje, je treba jasno in strogo povedati: za one, ki razširjajo te govorice, so vedno pripravljene zveneče zaušnice. Čas je, da se konča ta hudobna igra z zdravjem voditelja!

Tako — sedaj vedo vsi, kako je z zdravljen in z boleznijo prvega italijanskega državljana!

•

In še nekaj se je zgodilo izven političnega življenja! Stari grešnik D'Annunzio se je definitivno spreobrnil in se skesano vrnil k svoji ženi.

Svojo spreobrnitev opisuje v javnem pismu tako-le: Vrnil sem se k svoji ženi, od katere sem se ločil v času, ko sem bil največji svetovni Romeo. Vračam se ponižan in skesan, proseč odpuščanja. Sramujem se, ker sem se na višku svoje slave pečal z ženskami. Mesto da bi živel pošteno, sem zlorabljal svojega genija in svojo moč za ljubavne dogodivščine. Naj spozna svet, da sem izkusil v ljubezni le greh in sramoto. Zaman sem skušaj skozi dve leti delati pokoro kot puščavnik. Sedaj pa me je moj sin pomiril in spravil z mojo ženo. Ko sem bil mlad, sem bil grozen . . . Ljubila me je največja svetovna tragedinja Eleonora Duse. Neki notranji glas mi je govoril: D'Annunzio, prosi odpuščanja! In vprašal sem: Koga? In glas je odgovoril: Duse je mrtva. Prosi odpuščanja svojo ženo! Storil sem tako in sem našel svoj duševni mir . . .

Kaj hočete več?

Huguetta Duflos je izginila

Francoska filmska diva Huguette Duflos je že dobro znana tudi v Ljubljani. Zanimala bo torej marsikoga novica pariških novin, da je Huguetta nenadno izginila iz Pariza.

Pustolovstvo? Reklama? Ali oboje? Naravno, da se ne vé, kam je izginila, toda zlobni — in uslužni! — jeziki govore, da se je lepa Huguetta podala na tajen sestanek radi poroke s sinom nekega bogatega ameriškega bankirja. Bilo srečno!

Huguette Duflos je talentirana mlada igralka Comédie Francaise. Imela je zadnje čase obilo ponudb za revijska gledališča, ki plačajo izborne honorarje, toda zahtevajo čim «pomanjkljivejše» toalete. No, Huguetta Duflos ne potrebuje več izrednih honorarjev. Mlada je, lepa, in denarja ima tudi za prvo silo, saj je nedavno sama za filmski debut v «Rosenkavalierju» prejela nad poldrugi milijon Din. Še par takih filmov, pa se ji ne bo treba brigati za stare dni.

Imeti pa mora Huguetta Duflos le eno skrb. Zob časa podira mesta in gradove, pa kako ne bi nežne lepote, ki je za filmske dive vir zlatih dohodkov! E, to bo menda pravi razlog, da tudi mlada in koketna Huguetta želi čimprej zajadrati v zakonski pristan! In če vesti pariških listov glede poroke z mladim ameriškim bogatašem odgovarjajo dejstvu, gotovo ni nikogar med filmsko publiko, ki se ne bi strinjal z voščilom: Bilo srečno!

Ponarejeno zlato

Podoba je, da so si ponarejevalci denarja izbrali Nizozemsko za torišče sleparskih akcij. Falzifikatorji francoskih tisočakov so bili aretirani v Haagu, zdaj pa poročajo iz Amsterdama, da je ondotna redarska oblast prijela še nekega 52letnega Belgijca, po imenu Coeneja, ki je obdolžen raznečavanja ponarejenih kovanih francoskih novcev.

Pri aretirancu so našli detektivi dva topilna lončka in napravo za galvaniziranje, katere se je mož posluževal za topljenje in mešanje srebra in bakra. Iz teh dveh kovin izgotovljene novce je potem pošiljal v Pariz, kjer se je denar razpečaval za čisto zlato. Coene je bil tudi v zvezah s pariškim trgovcem za plemenite kovine Marléjem, ki je pomagal razpečavati denar med nevednim ljudstvom. Tudi Marlé se že nahaja pod ključem.

Kdor zna, pa zna

Iznajdljivost pariškega kaznjenca.

Pred nekaj dnevi je nastal v neki pariški jetnišnici velik «škandal». Že nekaj dni sem so ječarji opažali, da prihajajo iz neke celice čudni šumi, ki so brumne čuvarje nemalo vznemirjali. Več dni so pozorno in vestno stikali, da bi odkrili vzrok temu nenavadnemu pojavu; prisluškovali so ob zidu, preiskovali tla in stropove, škilili skozi lino v celico, a vse zaman. Končno so tajinstveno zadevo javili ravnateljstvu jetnišnice. Ravnatelj se je kakopak zbal, da se morda v jetnišnici ne pripravlja kaka revolta ali še kaj hujšega; zato je ukazal, naj se število jetničarjev in stražnikov pomnoži, obenem pa je dal strog nalog, naj se nemudoma in natančno preišče vsa jetnišnica. To je pomagalo. Še isti dan so odkrili vzrok čudnemu šumu. In veste, kaj je bilo? Neki jetnik si je napravil v skritem kotičku svoje celice brezžično sprejemno postajo, na kateri je dan za dnevom poslušal novice in koncerte, ki so prihajali z vnanjega, njemu zaprtega sveta. Kaznjenec, po poklicu inženjer, ki so ga zatvorili vsled poneverbe, je vedel, da hišni red v jetnišnicah zabranjuje čitanje listov in vobče slehernj kontakt z vnanjim svetom; in tako je prišel na originalno idejo in si je napravil v celici majhno brezžično sprejemno postajo, ki mu je kraišala čas . . .

Sklicujoč se na pravila hišnega reda, je ravnatelj primitivni aparat zaplenil, nesrečnega jetnika pa je ukazal prepeljati v temno celico, kjer bo imel par dni priliko premišljati o usodnih posledicah svoje iznajdljivosti. Zakaj radio spada, bogme, tudi pod ono točko hišnega reda, ki govori o «vobče slehernem kontaktu z vnanjim svetom», čeprav morda ni izrecno omenjen . . .

Zaklad pod prastarim drevesom

Kmet Stevan Dimitriescu v Kišinevu je pred kratkim odkril bogat zaklad. Šel je s svojimi sosedi v gozd, da bi podrl nekoliko debel. Ko so kmetje podrli neko staro drevo in preklali njegovo duplino, so našli v njem kovinasto škatljico. Odprli so jo in vzeli iz nje dva zlata novca ter dve pismi. Kmetje pa niso bili pismeni in so nesli pisma v mesto, kjer so prosili nekega lekarnarja, naj jim ga prečita. Lekarnar je takoj spoznal, da ima pred seboj dve listini Stjenka Razina, atamana donskih kozakov iz l. 1671. V pismu je pozival Razin vojvodo Basurmana, naj pobegne na turško ozemlje, ker bo edinole na ta način rešil svojo vojsko. Na drugem papirju pa je bilo zapisano, da naj srečni najditelj škatljice koplje pod drevesom.

Kmetje so se takoj vrnili v gozd in so začeli kopati. V resnici so naleteli na novo bakreno posodo, v kateri je bilo 15 zlatnikov, poleg denarja pa zopet več novih listin, na katerih sta bila podpisana Razin in Basurman. Iz novih listin je bilo čisto jasno vidno, na kakšen način so prišli ti dokumenti v Besarabijo. L. 1671. je bil Stjenka Razin premagan od regularne vojske Jurija Barjatinskega. Ukazal je svojim vojvodom, naj z ostanki kazakov pobegnejo na Don, v Poljsko in v Turčijo. Kmalu nato je vpadel v ta ozemlja Basurman s kozaškimi oddelki, naletel pa je na močan odpor Turkov, ki so imeli nalog, uničiti kozake. Kakšna je bila nadaljna usoda kozaške vojske — če se ji je posrečilo prebiti sovražni obroč in priti do Dnjestra, ali če so jih neprijatelji zmleli in pobili do zadnjega — o tem ni nobenega poročila. Vsekakor pa stoji, da so bili kozaki Stjenka Razina na besarabskem ozemlju.

Listine in zaklad, ki jih je odkril Stevan Dimitriescu s svojimi sosedi, so izročene muzeju, dobili pa so zanje znatno odškodnino.

× *300 tisoč vojnih slepcev v Evropi.* Glasom neke statistike dunajskih zdravnikov iznaša število v vojni oslepelih žrtev v Evropi 300 tisoč ljudi. Največ vojnih slepcev živi v Rusiji in na Balkanu. Dežele, kjer prebivajo Nemci, imajo okroglo 37 tisoč vojnih slepcev.

× *Društvo za zaščito morskih kitov.* Člani društva za zaščito kolonijalne faune na Francoskem so ustanovili »Društvo za zaščito morskih kitov«. Naloga društva bo onemogočiti pobijanje kitov v dosedanjem obsegu, zlasti na tak način, kakor se je to nedavno vršilo v Beringovem zalivu.

× *Družba za ponarejanje denarja v Barceloni.* V Barceloni so prišle oblasti na sled ponarejevalcem bankovcev po tisoč peset. Falsifikatorji se niso posebno dolgo veselili sreče nepoštene obrti, kajti policija jih je kmalu polovila in vrgla v zasluženo ječo.

× *Grofica Bothmerjeva — pisateljica.* Nemška grofica Bothmerjeva, ki je bila na predlog njenega zagovornika začasno izpuščena iz zapora, piše kakor poročajo nemški listi, roman z naslovom: «Potsdam, tragedija rezidence». Tako kujejo ljudje tudi iz svoje nesreče kapitale.

× *Starec, ki se spominja Napoleona.* V neki vasi blizu Rige na Estonskem ozemlju je te dni umrl starec, ki je učakal 138 let. Mož je bil trikrat poročen in se je tretjič oženil, ko mu je bilo 98 let. Njegove hčere, tri po številu, so danes okoli sto let stare. Starec se je prav dobro spominjal Napoleonovega vojaškega pohoda na Moskvo, katerega je opisoval v veliko zabavo mladim in starim.

× *Ogromni požari v avstralskih stepah.* Iz Sidneya in Melbourneja poročajo o velikanskih požarih v avstralskih stepah. V okraju Mounta Pleasanta je uničil požar deset kvadratnih milj zemeljske površine in neki posestnik je izgubil 2500 ovac. V bližini Melbourna je bilo pri požarih 27 človeških žrtev, dočim je ogenj upepelil v bližini Sidneya mnogo gozdov in žag. 14 oseb je zgorelo v plamenih. V malem mestecu Nogee je pokončal ogenj neko hišo s celo družino, ki je štela 5 članov.

× *Mussolini v Viljemovi obleki.* Dne 6. februarja je prišel italijanski diktator Mussolini v rimsko zbornico posebno slavnostno oblečen. Imel je na glavi čelado s peresom, na prsih pa bleščeč oklep. Na noge je obul lakaste škornje, tako da je naredil na vsakogar nenavaden vtis. Londonski list «Nation» poroča zgodbo o izvoru te obleke, ki zveni sicer nekoliko čudno, pa je baje vendarle resnična. Baje je imel isto obleko na sebi pred 28 leti cesar Viljem Hohenzollernski. L. 1918. po prevratu na Nemškem, je kupil obleko, čelado in škornje neki starinar in je vse skupaj prodaj naprej. Našel se je posredovalec, ki je vse to ponudil Mussoliniju ter našel v njem hvaležnega kupca. Vsekakor je čudno, da je Mussolini prezrl to dejstvo in da ni opazil, kako ni bila obleka, ki jo sedaj nosi, moderna že pred osemindvajsetimi leti, kaj šele, da bi vstrezala modi našega časa!

DANES Sijaj! Razkošje! Monumentalno! Veselo! Napeto! Duhovito!

MACISTE KRALJ SARDINIJE

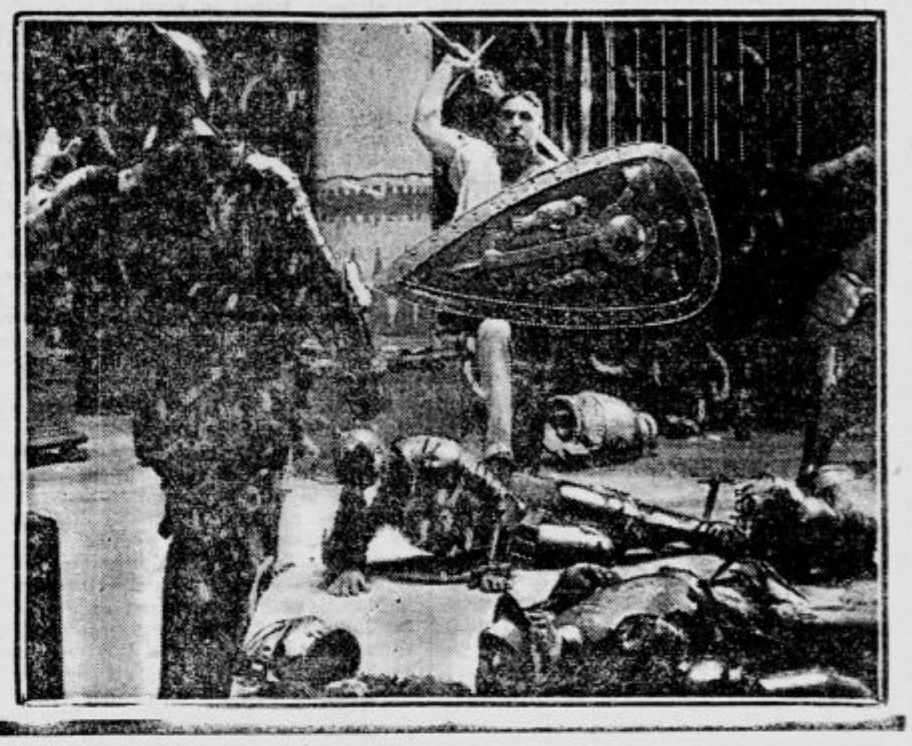

Kolosalno filmsko delo polno smeha in zabave, ljubavi in zahrbtnosti, dvorskih intrig in senzacijonalnih pustolovščin. — V glavni vlogi največja in najmočnejša filmska zvezda, nad vse simpatični človek-kolos MACISTE.

ELITNI KINO MATICA

Kot partnerica briljira krasna ELENA DI SANGRO (nepozabna Neronova žena Popeja, iz velefilma «Quo vadis?») V ostalih vlogah samo najboljši in najlepši filmski igralci svetovnega slovesa. (Oglejte si razstavljene prekrasne reklamne fotografije!) Sijaj in razkošje; kolosalna režija; bogata oprema; veličastni prizori; napeto zanimive scene; sijajni tipi; imenitna vsebina; prekrasni obrazi ter izvrstna igra vseh sodelujočih daleč prekaša vse dosedaj predvajano.

Najboljše od najboljšega. — Najlepše od najlepšega, to je velefilm

Maciste – kralj Sardinije

Veselost! Smeh! Zabava!

Preskrbite si pravočasno vstopnice!

Predprodaja vsak dan od 10. — pol 1.

Predstave se vrše točno ob: 4., pol 6., pol 8. in 9. — Ob nedeljah ob: 3., pol 5., 6., pol 8. in 9.

Pri vseh predstavah svira prvovrstni umetniški orkester; za ta velefilm znatno pomnožen.

«Elitni Kino Matica»
vodilni kino v Ljubljani.
Tefelon 124.

Žrebanje srečk loterije JSS
dne 1. marca 1926. 883

Lucie Paul Margueritte:

Drag prstan

— Kam naj pošljem prstan? je vprašal draguljar.

— »Na moj dom«, bi bila skoraj rekla mlada, elegantna dama, toda Pierre je dejal z odločnm glasom:

— V moj urad, 8, rue Toullier.

— Pošljem vam ga jutri dopoldne, je dejal prodajalec in se globoko priklonil.

Ko sta spet sedla v avtomobil, se je Sonja kakor mlada mačka stisnila k svojemu prijatelju in mu dejala s hvaležnim glasom:

— Kako te imam rada, dragi moj! Nisi mi mogel napraviti večjega veselja, kakor podariti mi ta safir za novo leto.

Pierre se je nasmehljal, kajti bil je zadovoljen. Ni obžaloval, da je kupil svoji mali prijateljici tako dragoceno darilo.

— Toda olajšan si za lepo vsoto, je nadaljevala mlada Rusinja malo zmedeno.

— Malenkost, napravil sem izborno kupčijo...

— Napravi še več kupčij take vrste, mu je svetovala smehljaje, in kupi mi za prstanom ogrlico.

— Potem pa zapestnico, dragica, je dostavil, ves navdušen pri pogledu na srčkano prijateljico, ki ga je že tretji mesec vsega osrečevala.

Pri tem si je mislil:

— Srečo imam, da je moja žena tako skromna.

Slednjič se je avto ustavil v veliki aveniji pred vilo, v kateri je stanovala Sonja, in ki Pierrea v ničemer ni spominjala na njegovo zakonsko stanovanje.

— Stopiš z menoj? je dejala Sonja vabeče.

— Na žalost, ne, služba...

— Telefoniraj v pisarno, da si zbolel.

— Nemogoče! In vendar... ne počutim se dobro, je priznal in potegnil z roko preko čela.

— Ni čuda, pri tem mrazu in snegu.. Pazi, da se ne prehladiš, srček, mu je dejala skrbno in mu še bolj ovila njegov volneni šal okoli vratu. Pa ne pozabi, da te pričakujem jutri!

— Ženi sem že dejal, da kosim skupno s tovariši iz pisarne.

— Lepi tovariši!

Veselo je zazvenel njen zvonki smeh in lahnih korakov je odhitela po tlaku v svojem sobolovem kožuhu, ki je izpuhteval težak, opojen parfum.

Pierre je nato dal vozniku taksija naslov svojega stanovanja in se naslonil nazaj v blazine. Tu je šele čutil, da ima težko glavo in da bo gotovo dobil hripo za tri tedne, kakor vsako zimo.

Njegove soproge Suzane ni bilo doma. Takoj je legel v posteljo. Ko se je Suzana vrnila, je sedla k postelji svojega moža. Imela je vse najboljše lastnosti bolniške strežnice, bila je tiha, skromna in potrpežljiva. Če jo je človek videl, si je mislil, da je dekle z dežele. O življenju ni imela pojma, in niti sanjalo se ji ni, da Pierre ni bil z njo popolnoma zadovoljen. Morda bi bila brez ljubosumnosti sprejela novico, da jo vara.

Živela sta bratovsko drug poleg drugega, brez viharjev in brez ljubezni. Pierreovo zdravje je bila edina skrb mlade žene.

— Nič hudega mi ni, jo je skušal pomiriti.

Vendar pa ga je za več dni mrzlica priklenila na posteljo. Suzana se ni genila od njega: nosila mu je hrano, zdravila in čaj. Mislil si je, da je sicer imenitno, imeti divno prijateljico, da pa v gotovem času tudi ni napačno, biti v oskrbi pozorne soproge.

Čez dva dni je telefoniral Pierreov tajnik iz pisarne.

— Vpraša te, je dejala Suzana, ali naj plača predmet, ki so ga po tvojem naročilu poslali v pisarno.

— Naj ga pošljejo sem, je nepremišljeno dejal Pierre.

Ko je draguljar prinesel prstan, je Pierre ravnokar zaspal. Suzana ga za noben denar ni hotela zbuditi. Ko je draguljar videl solidno opremo stanovanja, kitajske vaze in velike, starinske kandelabre, je izginilo njegovo nezaupanje in pustil je Suzani prstan proti potrdilu.

Suzana je odprla zavojček...

V škatljici se je lesketal na belem baržunu prstan s temno modrim safirjem. Kar vid ji je jemalo.

— Tako lep prstan mi je kupil! Vkljub temu, da je vedno tožil o težkih časih!

Ko se je zbudil, je stopila k njemu in mu vsa blažena od sreče dejala:

— Dragi moj, kako je to lepo od tebe! Toda to je preveč! Ne, res ni pametno!

Pierre je zapazil safir na prstu svoje soproge. Ni ji mogel porušiti njene iluzije, ki ga je stala petdeset bankovcev in jecljaje je dejal:

— Saj mi strežeš s toliko požrtvovalnostjo...

V tem trenutku je nekdo pozvonil. Bila je Sonja, vsa razburjena radi negotovosti, kajti zaman je bila Pierrea čakala prejšnji dan.

Suzana je prijazno sprejela elegantno znanko iz morskega kopališča, ki je prihajala vsak petek, na Suzanin obiskovalni dan.

Vsa ponosna il je Suzana pokazala darilo, ki ga je bila prejela od svojega soproga:

— Poglejte, draga moja, kako me moj soprog razvaja!

Sonja je pogledala Pierrea naravnost uničujoče.

— Krasen kamen! je siknila in prebledela.

Ko je Suzana za trenutek stopila iz sobe, da nekaj naroči kuharici, je Sonja divje rekla Pierreu:

— Dragi moj, vi ste pa res lep neotesanec!

Pierre se je zaman skušal opravičiti s svojim hripavim glasom. Ko je Sonja odšla, je spoznal, da mu je postala smrtna sovražnica in da je ž njo konec za vedno.

Ker pa je safir Pierreu olajšal mošnjo, ker se je čutil nekoliko utrujenega, ali pa ker je žaloval za Sonjo, je ostal zvest svoji soprogi do konca januarja, do časa, ko se ne dajejo več darila.

Da najboljši je to znaj, Colombo Ceylon čaj!

Iz mednarodnega urada dela

M. U. D. je imel v dneh od 26. do 30. jan. t. l. prvo sejo svojega upravnega odbora. Poleg tekočih administrativnih vprašanj, se je na seji razpravljalo tudi o zelo važnih točkah upravnega značaja. Predvsem je upravni odbor imel določiti dnevni red za mednarodno konferenco dela v l. 1927. Na konferenci naj bi se razpravljalo o 5 točkah socialnopolitičnega značaja. Te točke so: bolniško zavarovanje delavcev, plačani dopusti delavcev, koalicijska svoboda delavskih strokovnih organizacij, minimalne mezde domačega delavstva, varnostne odredbe proti obratnim nezgodam.

Na podlagi zbranega gradiva, ki je bil upravi M. U. D. poslan od raznih držav, je upravni odbor razpravljal o tem, katere iz navedenih točk naj sprejme na dnevni red prihodnje konference. Pri tem se je razvila mestoma zelo ostra debata, katere uspeh je bil, da se bo na konferenci dela v l. 1927 razpravljalo: o bolniškem zavarovanju, o minimalnih mezdah domačega delavstva in o koalicijski svobodi strokovnih organizacij. Razprava o plačanih dopustih in o odredbah proti obratnim nezgodam je bila preložena na eno prihodnjih konferenc.

Obsežna debata je bila posvečena poslovniku za mednarodne konference dela.

Upravni odbor je dalje razpravljal o vprašanju organizacije duševnih delavcev, ki so izrazili željo, da bi jih upravni odbor podpiral v stremljenju, da bodo duševni delavci na mednarodnih konferencah dela primerno zastopani. Ravnatelj Thomas je omenjal, da hoče na to zahtevo opozortii posamezne države s priporočilom, naj organizacijam duševnih delavcev dajo zastopstvo na ta način, da vladne delegate nominirajo iz teh organizacij. Ta predlog pa je bil po delavskih delegatih kritiziran in na to pri glasovanju odklonjen.

Premogovni anketi pri M. U. D. je bilo naročeno, da delo pospeši, da more celo premogovno vprašanje pravočasno biti predloženo mednarodni gospodarski konferenci, katero misli še to leto sklicati Zveza narodov.

Brez debate je bilo sprejeto poročilo poljedelske komisije, ki se peča s proučavanjem vprašanj poljedelskega delavstva.

Poročilo stalne izseljeniške komisije je izzvenelo v predlog, naj se skliče mednarodna konferenca strokovnjakov v izseljeniškem vprašanju, ki naj stilizira potrebne predloge za letošnjo mednarodno konferenco dela, ki ima, kakor znano, razpravljati tudi o kontroli na ladjah, ki prevažajo izseljence.

V pripravljalno komisijo Zveze narodov za mednarodno razorožitveno konferenco je upravni odbor M. U. D. delegiral dva delegata, istotako v pripravljalno komisijo za mednarodno gospodarsko konferenco.

Zastopniki delodajalcev so izrekli željo, da bi se proti konvenciji o prepovedi nočnega dela v pekarnah, v kolikor je to delo prepovedano tudi delodajalcem samim, pritožili na najvišje mednarodno sodišče v Hagu. Ta konvencija da pomeni jasno omejevanje osebne svobode in ureja delovno vprašanje delodajalcev, kar ne spada v delokrog M. U. D. Po dolgi debati je bila sprejeta resolucija, v kateri se svet Zveze narodov naproša, da to pritožbo predloži omenjenemu sodišču. V resoluciji je povdarjeno, da je bila ista sprejeta samo na pobudo zastopnikov delodajalcev. —

Pri razpravi o ratifikaciji mednarodnih konvencij, kjer je bila predvsem mišljena konvencija o 8urnem delavniku, je angleški vladni delegat omenil, da bo v kratkem sklicana skupna seja ministrov za soc. politiko Belgije, Francije, Italije in Nemčije, na kateri naj se končnoveljavno odloči o ratifikaciji washingtonske konvencije o 8 urnem delavniku. Kakor znano je dosedaj to velevažno konvencijo ratificirala edino le Češkoslovaška.

Upravni odbor je razpravljal na koncu o prošnji novinarske asociacije pri Zvezi narodov, naj bodo razprave upravnega odbora M. U. D. v bodoče javne. Dosežena je bila kompromisna rešitev v tem smislu, da so v načelu razprave javne da pa imajo delegati pravico proglasiti seje ali del sej za tajne.

Prihodnja seja se vrši 21. aprila t. l. in to že v novi palači.

Poljski tisk

Predvojni poljski dnevniki so životarili brez denarja in strokovnih moči. »Kuryer Varšavski« je pisal medlo in previdno, ker se je bal cenzure. Bolj živahni gališki listi niso imeli dostopa v nekdanjo Rusko Poljsko. L. 1918. je postala Poljska svobodna država. Verige cenzure so padle, začelo je izhajati več novih dnevnikov, a temu zunanjemu življenju je sledil le počasi notranji preporod. Poljski čitatelj se ni mogel takoj privaditi novim razmeram in . . . je čital časopise le po kavarnah oziroma po »cukierniach«, ne da bi se sam naročil nanje. Prodati kakih 25—30 tisoč izvodov časopisa se je zdelo varšavskemu založništvu bajna sreča. Nad sto let stara, ugledna »Gazeta Warszavska« (glasilo Dmovskega) je izhajala le v kakih 6 do 8 tisoč izvodih.

Počasi, zelo počasi so nastali kadri novih žurnalistov, a do leta 1922. ni imel noben varšavski list lastnega policijskega poročevalca. Vsi listi, brez razlike, so tiskali poročila ubogega hektografiranega »bulletina« zasebnega biroja Kwiatkowskega, in po 5 do 6 dnevnikov je imelo pri sodišču enega in istega poročevalca; nikomur ni prišlo na um, angažirati poročevalce v inozemstvu. Škarje in klej so ostali kakor prej važen del uredništva.

Novo Ameriko so odkrili poljski žurnalisti šele koncem leta 1922. Trije podjetni uredniki: Butkiewicz, Pliewinski in Nowicki so ustanovili založništvo »Rdeči tisk« (od rdečih naslovov listov). Nova dnevnika »Ekspres Poranny« in večerni »Kuryer Crerwony« sta nenadoma predramila zaspano Varšavo. Od kraja sta šla mogoče predaleč v posnemanju lahkožive pariške ulice, a »zmaga je najboljše opravičilo«. Poljaki so zagledali zanimive napise in slike, pregledno razvrstitev snovi in vesti ter točna in hitra poročila o današnjih dogodkih.

Občinstvo je začelo hlastno segati po novih listih ki so imeli tudi ugledne sotrudnike, ker so jih redno plačevali (take navade namreč niso imeli stari »solidni« listi, ki so zdaj mrmrali o »propalosti« novih tekmecev). »Rdeči« tisk je vpeljal tudi slike in karikature. Urednik Nowicki je vdahnil novo življenje »Rzeczpospoliti«, sedanjemu organu nacionalističnega poslanca Korfantyja. Prej pa je bil ta list jako slaboten, dasi ga je založil z denarjem prvi predsednik Paderewski, ki ga je ustanovil l. 1920.

Danes si že ne moremo misliti poljskega lista brez slik in nedeljske priloge. Bolj počasi napreduje sicer tehnična plat, a to je v zvezi s splošnim neugodnim denarnim stanjem poljske države. Predvsem pa bi morali poljski listi preživeti nekdanji provincijonalizem in pisati ne le za svojo pokrajino, temveč za celo republiko. V tem oziru prednjači drugim listom »Ilustrowani Kuryer Codzienni« narodnega poslanca M. Dobrowskega v Krakovu. Ta resnično vsepoljski list je razširjen povsod in jamči, da bo nekoč dobila Poljska primerno veliko glasilo s stotisoči naročnikov in bralcev.

M dame Sans Gene

vzbuja velike uspehe na tri umetalni turneji po Jugoslaviji. V kratkem pride

v kino «Dvor».

Dopisi

ŠT. VID NAD LJUBLJANO. Dne 7. t. m. je priredilo sokolsko društvo v Št. Vidu nad Ljubljano igri »Trije tički« in »Ne kliči vraga«, ki sta obe v splošnem jako dobro uspeli. Igri sta bili uprizorjeni od moškega naraščaja, med katerimi je bilo nekaj res dobrih igralcev-diletantov ter bi se jih marsikateri oder ne smel sramovati. Vso pohvalo zasluži tudi njihov režiser Gvidon Korošec, ki je lahko ponosen na uspeh prireditve. Dne 28. t. m. priredi sokolsko društvo v Št. Vidu v zvezi z bratskim društvom Ježica svojo vsakoletno telovadno akademijo z izbranimi vajami in jako obširnim sporedom. Med drugim naj omenimo za enkrat samo Rajalni balet, izvaja ženski naraščaj, Faust, fantastične vaje članov in članic, in Carmen, rajalne in borilne vaje moškega naraščaja, katere je sestavil neumorni brat načelnik Dequal Drago. Poleg omenjeni točk je na sporedu še nešteto drugih krasnih točk, prostih vaj in vaj na orodjih, katerih radi obširnosti sporeda ne moremo objavljati. Prireditev se prične točno ob 20. uri v šolski telovadnici. Ne zamudite prilike in posetite res vsi našo prireditev. Zdravo!

ZG. ŠIŠKA. Zadnji »Naprej« je prinesel daljši dopis iz Zg. Šiške, na kar smo bili že pripravljeni. Vedeli smo namreč dobro, da bo pridevek k naslovu društva »Vodnik« »bivšega člana« tako zabolel, da bo zacvilil. Ustanovniki so nadeli društvu ime »Društvo Vodnik« v Zg. Šiški in ravno večina tistih ustanovnikov je predlog, da se temu imenu doda še »narodno prosvetno«, z veseljem sprejela, kar mu tudi po vsej pravici pripada, osobito še, ker nosi ime moža, kot je bil Valentin Vodnik. Da smo prezrli ob izvolitvi novega odbora kakega člana, ki je žrtvoval ves prosti čas v prid društva, to nam ni znano. Morda upošteva pisec sebe, kar pa tudi ne more zameriti, saj je oddal svojo funkcijo in naznanil svoj izstop iz društva že pred občnim zborom. Odbor je izvoljen z veliko večino iz samih starih in res požrtvovalnih društvenih delavcev, kar je pa novih, se jim pa ne more prav ničesar oporekati, ampak se jih lahko le z veseljem pozdravi z željo, da bi bilo še dosti takih. Da je bilo društveno ime spremenjeno po dogovoru in večletnih željah, se je pisec zmotil. Kajti to misel je prvi sprožil eden glavnih in najboljših društvenih delavcev, ker je prišel do prepričanja, da nobeno društvo ne more uspevati, ako nima hrbtenice, kamor bi se naslanjalo. Njegov predlog je sprejel občni zbor s precej nadpolovično večino, brez ugovora. Seveda, težko je nekaterim, ki so imeli z društvom »Vodnik« drugačne namen, kakor je že parkrat prišlo skrivaj do izraza to jim je spodletelo, kakor že marsikaj v Zg. Šiški. Naše društvo je izgubilo samo par takih članov, a nič ne de, kajti pridobilo si je druge. Vdruštvu se je hotel izvajati absolutizem, česar pa so se člani naveličali in otresli. Da bi bilo naše društvo nasprotno delavstvu, tudi to nam je novo, kajti večina članstva je delavskega stanu in jim niti na misel ne pride, da bi iz društva izstopili. Seveda ljudem, ki ne poznajo društvenih razmer, se da marsikaj zelo orčnjeno naslikati, kakor na primer o tistem »nemoralničnem krokanju«. Ustanavljate svojo kulturno organizacijo, da bi s tem udušili »Vodnika«. Pa ga ne boste tako lahko, kajti veliko je zavednih Šiškarjev, ki ne odreko nikdar podpore kadar potrka kak njegov član na vrata. Mi kličemo samo: Naj živi »Narodno prosvetno društvo Vodnik v Zg. Šiški.« Člani »Vodnika«.

KURETNO PRI LAŠKEM. V nedeljo 21. t. m. ob 2. popoldne se bo vršil ustanovni občni zbor »Javne ljudske knjižnice« v gostilniški sobi g. Železnika pri Kobliču) v Kurentnem. Lepe, nove, trdovezane knjige so že došle od Zveze kult. društev in vlada zanje med ljudstvom veliko zanimanje.

SV. KRIŠTOF PRI LAŠKEM. V nedeljo dne 21. t. m. ob 10. dopoldne se bo vršila seja k. o. SDS za občino Sv. Krištof v posebni sobi pivnice v Laškem. Dnevni red glasom priposlanih vabil. Udeležba odbornikov obvezna. Člani se opozarjajo, da nemudoma plačajo članarino za leto 1926 blagajniku ali posameznim odbornikom k. o. in to vsled sestave članskega imenika, ker se smatrajo članom samo oni, ki plačajo članarino.

STOPRCE PRI ROGATCU. Že enkrat je bilo objavljeno vabilo k prireditvam, a žalibog, javnost ne ve mnogo o tem, kako napredujejo zakotne Stoprce na polju izobrazbe. Največ krivde je na strani onih, ki nočejo prisesti k mizi, dasi se jim nudi primerna hrana. Preko neštetih zaprek je bilo treba korakati, predno se je v šolski telovadnici zgradil stalen šolski oder. Koliko se je žrtvovalo, da je oder v teku enega leta dne 14. t. m. že petič služil svojemu vzvišenemu namenu, izobraževanju ljudstva. Pustna prireditev v nedeljo je uspela kar najlepše. Domači fantje in dekleta so pokazali svoje zmožnosti v petju in igranju. Tridejanko »Tri sestre« so pogodili prav dobro, za prve nastope naravnost izvrstno. Da smo pa čutili bližajoči se pust, nas je nad vse razigrala šaloigra »Bucek v strahu«. Vse osebe so rešile svoje vloge brezhibno, saj je smeh ljudstva najboljši dokaz k temu. Narodnim delavcem kličemo: »Le tako naprej za narod in domovino!«

Ali ste naročili vsaj enega znanca ali znanko na tednik „DOMOVINO“?

Mali oglasi

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5·—.

Ženitve, dopisovanje ter oglasi strogo trgovskega značaja, vsaka beseda Din 1·—. Najmanjši znesek Din 10·—.

Prireditve

Pravljice za deco
Danes, v petek dne 19. t. m., priredi »Atena« večer pravljic v mali dvorani Narodnega doma. Pravljice pripoveduje ga. Juvanova, odlična članica Nar. gledališča Začetek ob 5. uri popoldne. Vstopnine ni, pobirajo se prostovoljni prispevki v kritje stroškov. 3934

Sokolsko gledališče v Radovljici
uprizori v nedeljo 21. t. m. ob ½4 popoldne Petrovičevo vaško veseloigro «Ploha». 3943

Pouk

Za poučevanje tamburice
se išče učitelj ali učiteljica. Ponudbe na upravo «Jutra» pod šifro «Začetnik 2409». 3993

Pri srednješolcih
ima moj poseben način inštruiranja siguren uspeh. — Ponudbe na upravo «Jutra» pod šifro «Poseben način». 3953

Službe (dobe)

Učenec
poštenih staršev (železničarjev) se sprejme v trgovino na deželi. — Ponudbe pod «Vestem» na upravo «Jutra» 3930

Fotograf. pomočnik
popolnoma samostojen, se sprejme takoj proti dobri plači in provziji pri D. Rovšek, fotoatelje v Ljubljani. 3880

Mesarski učenec
iz poštene hiše, s primerno šolsko izobrazbo, zdrav in krepak, se takoj sprejme. Josip Krisper, gostilna in mesarija, Marija Snežna v Slov. Goricah. 3878

Krajevni zastopniki
za Slovenijo se iščejo za dober predmet. Ponudbe na upravo «Jutra» pod znakom «Dober zaslužek». 3978

Več pletilk
dobro izurjenih se sprejme s popolno oskrbo v stalno delo. Ponudbe na upravo «Jutra» pod «Stalno takoj». 3945

Potnik
obiskujoč stranke v Ljubljani, dobi še zastopstvo brezkonkurenčnega predmeta proti dobri provziji. — Ponudbe na upravo «Jutra» pod znako «Zanesljiv 6». 3989

Mesarskega vajenca
14—16 let starega dečka, zdravega, poštenega in pridnega išče za takoj mesar na deželi. Le oni z dežele imajo prednost. Cenj. dopise na upravo «Jutra» pod znako «Pošten 2380». 3958

Izurjena šivilja
prvovrstna, starejša — se sprejme za francosko delo. Naslov pove upr. «Jutra». 3951

Tovarna papirja
išče strokovnih moči. Cenj. ponudbe z označbo dosedanjih nameščenj in s prepisi izpričeval pod znako «Za — 7659» na Publicitas d. d., Zagreb, Gundulićeva ul. 11. 3677

Službe (iščejo)

Pozor! Pozor!
Krojači in podjetniki
Kdor si želi dobro izvežbanega prikrojevalca v moškem, damskem in uniformskem delu francosko-angl. kroja, naj pošlje ponudbo pod «Pariz-London» na upr. «Jutra». 3397

Prodajalka
vešča mešane stroke, išče službe. — Gre tudi na poskušnjo. Ponudbe na upr. «Jutra» pod znako «Poštenost 2875». 3879

Mesto hišnice
ali gospodinje, v mestu ali na deželi, išče mlada žena z 1 otrokom. Govori slov. in nemško. Naslov: Dolnja Dubrava 332, Medjimurje. 3876

Dekle
ki zna kuhati in opravljati druga dela, išče službo k majhni družini. Nastop takoj ali 1. marca. Naslov: Helena Kacjan, Mihovce, pošta Cikovce pri Pragerskem. 4003

Pisarniška moč
knjigovodkinja, z znanjem strojepisja, korespondence, slovenskega in nemškega jezika perfektno, išče mesta za takoj. — Cenjene ponudbe na upravo «Jutra» pod «K. R.» 3959

Gospodična
zdrava in izobražena, išče službe pri otrocih. Ponudbe pod «Otrokoljubna» na upr. «Jutra». 3904

Kuharica
z večletnimi spričevali, išče službe v hotelu ali restavraciji. Pismene ponudbe na podružnico «Jutra» v Mariboru pod «Samostojna». 4002

Prodajalka
mešane stroke, pridna in poštena, želi premeniti mesto. Gre tudi na deželo. — Ponudbe na naslov: Ivanka Markl, Dobrna-Celje. 3996

Sedlarski pomočnik
tapetnik in pleskar, išče mesta, če mogoče s hrano in stanovanjem v hiši. — Event. dopise na naslov: Franc Sattler, Pekel-Poljčane. 3907

Kot gozdni in lovski čuvaj
želi službe mladenič z večletno prakso. Nastopi lahko takoj. Ponudbe na upravo «Jutra» pod «Trezen 23». 3930

Sobarica
nezdružena, marljiva in poštena, ki zna tudi nemško, se sprejme. — Naslov pove uprava «Jutra». 3853

Pridno dekle
išče službo pospravljanja pisarne, ali pri boljši rodbini čez dan. Cenj. ponudbe na upr. «Jutra» pod šifro «Pospravljanje». 3988

Gospodična
pridna in poštena, bi se rada izučila v damsko-frizerski obrti v Ljubljani ali tudi izven kje drugje. Cenjene dopise se prosi na upravo «Jutra» pod znako «Nastop takoj». 3987

Pazite!
Kdor mi preskrbi službo skladiščnika ali kaj sličnega tekom 8 dni, dobi 500 Din nagrade. Zmožen sem tudi vsakega pisarniškega dela v slovenščini in srbohrvaščini. Naslov ali dopise na upravo «Jutra» pod inseratno št. 3986. 3986

17letna deklica
z dežele išče mesta učenke v trgovini. Naslov v upr. «Jutra». 3955

Oskrbnik-ekonom
z večletno prakso išče mesto na veleposestvu. — Ponudbe na upravo «Jutra» pod «Ekonom». 3950

Fant z dežele
priden in pošten, star 22 let, želi njemu primerne službe. Najraje v mestu v kaki trgovini z deželnimi pridelki. Zmožen bi bil tudi za nakupovalca deželnih pridelkov. V slučaju bi pa sprejel tudi kako drugo službo v kakem skladišču ali kaj podobnega. Naslov pove uprava «Jutra». 3957

Gospa
srednjih let, dobro izurjena v trgovini mešan. blaga, želi takojšnje službe kot prodajalka. — Cenjene ponudbe na upravo «Jutra» pod šifro «Zanesljiva 658». 3948

Prodam

DRVA — ČEBIN
Wolfova 1/II. Telefon: 56. 481/II

Srebrne krone
in zlatnike v večji množini prodam najvišjemu ponudniku. Dopise pod «Navedba cene» na upravo «Jutra». 3932

Na obroke dobiljo čevlje
državni in zasebni nameščenci pri M. Trebar, Ljubljana, Sv. Petra cesta 6. 3442

Kolo
skoro novo, se proda na Hranilnični cesti št. 12/II.

Vreče za oglje
ugodno naprodaj. Ponudbe na upr. «Jutra» pod šifro «Vreče za oglje». 3887

Otroški voziček
se proda. — Naslov pove uprava «Jutra». 3982

Proda se:
1 lesteno in 2 svetiljki za petrolej na stojalih. — Vrstovškova ulica štev. 16 — Mirje. 3975

Hrastove hlode
ca 500 m³, oguljene, prvorazredne, od 25 cm naprej in ca 600 m³ hrastovih gred (Bamholz), tesanih, od 8/8 do 30/30 cm od 2—6 m dolžine, prodam po ugodni ceni Ponudbe na upravo «Jutra» pod «Moka». 3979

Proda se:
lesena stena, deloma s steklom (za pearno) ter ca 200 m² plohov za podnice, rabljenih. — Vprašanja na Žitni zavod, telefon 248. 3938

Pletilni stroj
št. 8/36 se proda. Naslov pove upr. «Jutra». 3963

Anodne baterije „Varta“
od 40 do 220 voltov povečavajo užitek prejemanja po radiju. 111

Več spalnih oprav
lepih, proda po nizki ceni Goljar, mizar v Dravljah, p. št. Vid nad Ljubljano. 3970

Harmoniko
dobro ohranjeno, proda Ladislav Kušar, Brezovica pri Ljubljani 22. 3937

Železni drogi
za vrtno ograjo in fižna vrv zelo poceni naprodaj. Naslov pove upr. «Jutra». 3954

Prodaja

Sir
Ia trapistovski, kg 20 Din, Ia delavski, kg 15 Din, Ia grojer in tilzitar, kg 23 dinarjev, dokler traja zaloga, razpošilja po pošti, na željo proti povzetju mlekarna Laznicky, Dolnonovac. 3332

Semenskega krompirja
soropoljskega, več vagonov ima naprodaj Anton Križnar, Stražišče, Kranj. 3941

Obrt

STAMPILJE T. RABIČ Ljubljana KOLODVORSKA UL. 26

Radio-klinika
popravlja sestave, dele, slušalke in akumulatorje — Polnitev akumulatorjev. J. Gorec, Ljblj kreditna banka 25-a II

Brivnica
dobro vpeljana, več let obstoječa, v lepem prijaznem trgu, se takoj proda za 20.000 Din. Pismene ponudbe na upravo «Jutra» pod «B. takoj 2398». 3977

Pekarna
z dobro idočo obrtjo, se vzame takoj v najem. Kraj postranska stvar. Ponudbe se prosi poslati pod znako «Dobro idoča pekarna» na podružnico «Jutra» v Mariboru. 4004

Kupim

Lisice, kune, vidre
zajce itd. kupuje po najvišjih dnevnih cenah P. Semko, Ljubljana, Turjaški trg št. 1. 42

Pisalno mizo
ameikansko, že rabljeno, a dobro ohranjeno, kupim. — Oglasni zavod Kopitar, Ljubljana, Copova ul. 21/III 3886

Blagajna
«Wertheim» št. 3 se kupi. Ponudbe na poštni predal 110, Ljubljana. 3882

Steklenice «Rogaška Slatina»
očiščene, v vseh velikostih kupuje «Zora», Ljubljana, Kralja Petra trg štev. 2. Pošljite ponudbe z navedbo velikosti in razpoložljive množine. Cene po dogovoru. 3949

Stare moške obleke
in čevlje kupuje Jurečič, Ljubljana, Gallusovo nabrežje 31. — Pride tudi na dom. 3983

Lokomobila
20 k. s. se kupi. Navedbo cene in prepis certifikata je poslati na naslov: Ing. G. Zemanek, Ljubljana, Gorupova 17. 3942

Lokal

Slaščičarno
elegantno in dobro idočo, v večjem mestu Slavonije, prodam edino radi posebnih obiteljskih razmer. — Josip Faget, slaščičarna, Nova Gradiška, Hrvatska. 3877

Gostilno na račun
išče poštena in zanesljiva gospodična, v mestu ali na deželi. Ponudbe na upravo «Jutra» pod znako «Prometna 2200». 3992

Vinska klet
se išče za jesen na prometnem kraju, v kateri je že vinotoč ali ki je pripravna za istega. Ponudbe na upr. «Jutra» pod šifro «Vinotoč». 3985

Trgovina
z mešanim blagom in deželnimi pridelki, prav dobro idoča, v lepem mestu Slovenije, se ugodno proda Vprašanja na upravo «Jutra» pod «Sava». 3971

Špecerijsko trgovino
oddam z zalogo in inventarjem. — Ponudbe na upravo «Jutra» pod «Sredina Ljubljane 6». 3969

Majhen trg. lokal
na prometnem kraju v Trbovljah, z inventarjem in manufakturnim blagom, se vsled razširjenja trgovine ugodno proda. Potrebe se v reklamni pisarni Florenini v Trbovljah. 3944

Posest

Krasna vila v Ljubljani
pred vojno zidana, z obsežnim, prostim stanovanjem, se ugodno proda. — Naslov pove upr. «Jutra». pod «Solidna stavba». 3909

Stavbna parcela
na najlepšem prostoru v Ljubljani naprodaj. Naslov pove uprava «Jutra». 3639

Radi preselitve se proda
v lepem trgu v Slovenji srednje veliko
posestvo
z zaraščenimi gozdi. V hiši je bila pred leti dobro idoča gostilna. Prostor pa je primeren tudi za trgovino. Ponudbe se prosi na upravo «Jutra» pod «Preselitev». 3991

Enonadstropno hišo
v bližini tramvaja prodam za 80.000 Din. Ponudbe na upravo «Jutra» pod znako «Ljubljansko predmestje». 3968

Najemanja

Dr. juris
išče za par mesecev lepo opremljeno sobo. Ponudbe pod «S 1. marcem» na upr. «Jutra». 3r.

Mesečno sobo
lepo opremljeno, z elektr razsvetljavo, v sredini mesta, oddam s 15. februarjem Vprašati pri g. Prešernu v Dalmatinovi ulici št. 3/III. 3635

Opremljena soba
lepa, se odda zakonskemu paru bez otrok ali 1—2 gospoduma. Naslov v upravi «Jutra». 4000

Stanovanje
lepo in cenо, v vili pri sv. Petru, 3 velike sobe, kopalnica, vse pritikline in vrt, zamenjam z enakim, le s 4—5 sobami, po možnosti v mestu. Oskrbim sam selitev in dam še nagrado. Ponudbe na upravo «Jutra» pod «Selitev». 3998

Išče se stanovanje
2—3 sob s pritiklinami v stari ali novi hiši za 1 marec. Plačam dobro Ponudbe pod «Zaščiten» na upr. «Jutra». 4001

Solidna gospodična
išče prijazno solnčno sobo, katera je poziml lahkokurljiva, najraje v bližini Mestnega doma Gre tudi kot sostanovalka. Cenjene ponudbe na upravo «Jutra» pod znako «Solnce 2387». 3975

Opremljeno sobo
ako mogoče v bližini Marijinega trga, čisto, snažno, s posebnim vhodom, iščem. Ponudbe na upravo «Jutra» pod «Soba 2411». 3994

Gospodična
išče s 1. marcem v mestu sobico. Ponudbe na upravo «Jutra» pod šifro «Soča». 3976

Miren gospod
cel dan zaposlen, išče s 15. marcem priprosto in snažno sobo. — Ponudbe s ceno pod «I. S.» na upravo «Jutra». 3960

Na stanovanje
se sprejme gospod pri hišnici na Starem trgu št. 9/I. 3941

Dve veliki sobi
pripravni za pisarno, se oddasta v najem s 1. marcem na Aleksandrovi cesti. Ponudbe na poštni predal št. 4. 3947

Gospodična
iz dobre hiše išče sobo, opremljeno ali prazno, s hrano, v sredini mesta. — Ponudbe na upravo «Jutra» pod «Centrum». 3962

Opremljena sobica
majhna, s posebnim vhodom in elektr. razsvetljavo — event. s hano se odda. Naslov pove upr. «Jutra». 3936

Lepa soba
v sredini mesta se takoj ali s 1. marcem odda boljšemu gospodu. Naslov pove uprava «Jutra». 3949

Dopisi

Pust v «Nar. domu»
Velika, krasna damska orientalska maska naj piše pod «Velikemu gospodu» na upr. «Jutra». 3969

V upr. «Jutra» naj se dvignejo pisma
pod nastopnimi šiframi:
Ana Djana, Jana, A. H., B. I. M., Bouward, Bergman, Caruga, Delikatesna trgovina, Delavna, Doberglas, Dobro kolo, Eksistenca, Eleonora, Goldinarji, Hoffman, Hiacinta, Hitra odločitev, Hrvat 1685, Jean dela F., I. K., Lokal 1883, Lepo stanovanje 3, M. P. 30, Novo življenje, R. Novak, Oreh, Oprema, Pomoč pri ločitvi, Plačljive v obrokih, I. Podborsek, Planine, Periferija 2135, Poštena 1794; Pomladni dnevi, Pouk 105, Prilika, Pomladanska simpatija, Redka prilika, Resnost 200, Roman 23. Resna moč 18, Stranski zaslužek, Samski, Stalnost, Triglav-špik, Trgovec 3798, Tajnost zajamčena, Upanje I, Varnost 2205, Varan, Vestna 2284, Značaj 1980, Zlata, Z. R., Živa

Kapital

S 50.000 Din
kapitala se želim udeležiti pri solidnem, najraje pri damskem ali frizerskem salonu. Ponudbe pod znako «Sodelovanje» na upravo «Jutra». 3940

600 Din obresti
dam onemu, ki mi posodi 2000 Din za 6 mesecev. — Ponudbe na upravo «Jutra» pod šifro «Ljubljana 2372». 3966

Ženitve

Mlada, uboga vdova
lepega značaja in čedne zunanjosti, želi znanstva z dobro situiranim gospodom srednjih let v svrho ženitve Dopise na upravo «Jutra» pod «Srečen zakon». 3946

Izgubili

Pes volčje pasme
7 mesecev star, se je zatekel. Prijavi naj se ga na naslov: A. G., Šelo 38/II. 3995

Kanarčki
plemenske samice napredaj v Krakovski ulici štev. 6. 3972

Razno

Gospod
ki je na sokolovi maškeradi pomotoma vzel s seboj
damski vizitje
se naproša, da ga odda v upravi «Jutra». 4005

Oddajte takoj
moške slamnike v snaženje
da jih dobite pravočasno. Sprejema do 15. aprila P. Magdič, Ljubljana. 66

Vrbinski gospodar. odbor v Brežicah
odda za l. 1926 kompleks, približno 3 ha velik
vrbovega nasada za košarsko obrt
v bližini mesta. Interesenti je naj stavijo ponudbe do 1. marca 1926 na gornji naslov. Natančnejša pojasnila daje načelnik Bogović. 3962

Zastopstvo
prvovrstno, oddam. Pojasnilo proti priložitvi 5 Din za manipulacijo, daje A. Žmitek, Štahovca, Kamnik. 3961

Vrhniško opeko
premog in drva dobite najceneje pri Vinko Kreta Trnovski pristan štev. 22. 8

Zakaj Zato, je bil Dunajski jesenski velesejem 1925 tako uspešen?
ker nudi na Dunaju, osrednjem trgu srednje Evrope, 7000 razstavljalcev svoje proizvode v najbogatejši izberi in po najnižjih cenah!

Zato obiščite

10. DUNAJSKI MEDNARODNI VELESEJEM
7.—13. marca 1926.

Posebne prireditve:
Mednarodna razstava avtomobilov in motornih koles „Elektrika v poljedelstvu“ — Lovska razstava — Razstava hranil in u ltnin.

Potni vizum nepotreben!
Z velesejemsko izkaznico in potnim listom svoboden prehod čez mejo!
Znižana voznina po jugoslovanskih in avstrijskih železnicah in po Donavi.
Pojasnila vsake vrste in velesejmske izkaznice se dobe pri
Dunajskem velesejmu d. d., Wien VII
in pri častnih uradnih zastopstvih v Ljubljani:
AVSTRIJSKI KONZULAT, Turjaški trg štev. 4; ZVEZA ZA TUJSKI PROMET V SLOVENIJI, Aleksandrova cesta štev. 8; JOSIP ZIDAR, 755-a Dunajska cesta štev. 31.

Sax Rohmer: 48

Rdeči detektiv

Sin Sin se je kot vedno smehljal.

— Pazili so na starega lisjaka, je odgovoril, toda oči imajo kot krt.

Žena ga je še vedno prezirljivo gledala, nekaj časa molčala, potem pa je rekla:

— Mislim, da niso tako nerodni, kot si ti predstavljaš. Menda jim nisi pokazal poti semkaj?

— Polž vendar ne more zasledovati sokola, je zamrmral Sin Sin Wa.

— Policija! Policija! je zakrakala kavka.

— Kaj še, dragi moj prijatelj, motiš se, je odgovoril Sin Sin Wa. Kmalu bomo videli velika riževa polja v Ho-Nanu in gledali valovje Rumene reke, ki teče proti vzhodu in se izliva v Veliko morje.

— O! je vzkliknila gospa Sin, ti se vse preveč zanimaš za riževa polja v Ho-Nanu in vse premalo za dolarje in kupčijo! Ali imaš moje listine?

— Vse v redu, s tistimi dolarji, ki mi jih vedno očitaš, lahko kupim ves svet. Tvoje listine se glasijo na ime gospe Jakobs, in pod tem imenom se boš vkrcala na ladjo Mahratha v Albert Docku. Preskrbel sem ti že službo na krovu.

Gospa Sin je dvignila glavo in vprašala:

— Kaj pa Juan?

— Kaj morejo Juanu, če nas ne dobijo?

Gospa Sin je namignila z glavo proti postelji.

Sin Sin Wa se je počasi in previdno približal. Smejal se je še naprej, toda njegovo blesteče oko je zrlo še bolj skrivnostno. Vtaknili je roke v žepe, stopil k postelji in pogledal na — Rito Irvin.

Njen obraz je bil kakor voščen toda imel je še vedno nežne, ljubke barve. Kljub temu je bil podoben maski. Njene ustnice in nosnice so bile čudno bele. Nemogoče je bilo opaziti njeno dihanje. Njene oči so bile nepremično zaprte.

Sin Sin Wa ji je nekaj časa zrl v obraz, potem pa je dejal:

— Da, čudovito lepa je. Toda ženske so podobne gadjim jajcem. Blazen je oni, ki jih greje na svojih prsih. — Počasi je pogledal gospo Sin. — Pobarvala si si lase, da bi bili podobni njenim. To je bilo previdno, draga žena. Toda njeni lasje so čudovito lepi in se krasno prelivajo v svoji boji, tvoji so pa podobni zimskemu solncu na makovih poljih. Spominjaš me na onega prokletega detektiva in kar strah me je.

— Naj te bo strah, je dejala gospa Sin jezno. Napravi vendar že nekaj in ne prepuščaj meni vsega. Ona je ponoči kričala, in nekdo jo je slišal. Sedaj preiskujejo ves breg reke od vrat do vrat.

— Vem, je zamrmral Sin Sin Wa. Zakaj pa je kričala?

— Hotela sem jo spet uspavati, toda vbodljaj z iglo jo je zbudil.

— Tako, tako, je odgovoril Sin Sin Wa, toda še vedno je živa in čudovito lepa.

— Lepa! se je norčevala gospa Sin. Lutka je brez krvi in živcev. — Pa če je še tako brez krvi in živcev, je vendar razkrinkala Kazmino skrivnost, in kljub temu, da je brez krvi in živcev je zadela...

Gospa Sin je divje zaškrtala z zobmi.

— Da, da, je dejala v kitajščini, tatica je, roparica, morilka.

Obrnila se je k ženski, ki je ležala v postelji in ji divje grozila s svojimi prsti, ki so bili preobloženi z dragulji, ter vzkliknila:

— Z največjim veseljem bi jo zadavila z lastnimi rokam, toda...

— Ne sme imeti znakov nasilja, če jo najdejo v reki.

— Policija! Policija! je zaklicala kavka in posnemala policijski žvižg.

— Zakaj si prinesel tega ostudnega ptiča sem? je jezno vprašala gospa Sin. Ali nismo že dovolj v nevarnosti?

— Še preveč, je zamrmral, toda če riskiramo šest stvari, jih riskiramo lahko tudi sedem. Govoriva rajše o denarnih zadevah. Denar iz banke se nam je posrečilo dvigniti in zadnji dolar, ki smo ga zaslužili s kupčijo je rešen. Na žalost pa moramo prepustiti zalogo njeni usodi. Par ur ali par dni bo trajalo in policijo bo zvedela, kaj se skriva pod zapuščeno ladjedelnico. Čas bo, da tudi midva izgineva.

— Policija! Policija! je zakrakala kavka in posnemala udarjanje kastanjet.

34. poglavje.

Razni poskusi.

— Zahvaljen Bog, da te vidim živega, Dan, je dejala Mary Kerry.

Ogrnila si je plašč svojega moža čez nočno srajco in njeni lasje, ki so bili vedno v najlepšem redu, so bili vsi zmedeni. Stala je pri vratih jedilne sobe v Kerryjevem stanovanju. Kerry je sedel v naslanjaču oblečen, kot je bil prišel z ulice: z blatnimi čevlji in umazanim površnikom. Dvignil je glavo in jo zamišljeno gledal.

— Zbudila sem se par ur pozneje, ko si odšel, kajti v spanju sem zakričala. Bilo me je groza. Pokleknila sem in molila iskreno, kot še nikoli prej. Dan, Dan, mislila sem, da je po tebi!

— Malo je manjkalo, je odgovoril Kerry in gledal temno. Možak iz Whitehalla me je zgrešil samo na čudežen način.

— To je bil čudež, Dan, je izjavila njegova žena s tihim glasom, ki so ga dušile solze. Videla sem nato ubogo umirajočo dušo, ležečo na postelji groze. Ob vzglavju je stal neki mož, rumene polti in tiščal roke v žepih. Mislila sem, da bom pri tej viziji še kaj drugega videla, toda naenkrat je prišla zavesa in vse zagrnila mojim očem. Od daleč sem čula pasje tulenje.

Kerry jo je debelo pogledal in vprašal: — Pasje?

— Tulenje majhnega psa. Bilo me je kar groza.

Nehala je govoriti in čudni blesk je izginil iz njenih oči. Nato je pokleknila pred Kerryja, položila glavo na njegova kolena in ga objela. On jo je nežno pogledal in položil roke na njene rame.

Mary Kerry se ni ganila, dokler ni naenkrat luč spoznanja prišla v Kerryjeve ponosne oči. Počasi se je dvignil.

— Že imam! je dejal. Rešil bom uganko. Dvajset mož je vso noč in celo jutro zaman preiskovalo obrežje reke, toda kjer dvajset mož ni imelo uspeha, ga bo imel en sam pes! Mary, oditi moram.

— Ne boš odšel, Dan.

— Moram, draga moja!

— Toda Dan, kam greš?

— Grem po psa! je dejal kratko.

Čeprav je bil zelo utrujen in ves umazan, je spet odšel z novim upanjem v srcu.

Kar je povedal, je bila resnica. Dvajset mož, ki sta jih zbrala v naglici Kerry in Seton paša, je preiskalo vsako hišo in vse ladjedelnice ter preobrnilo vse kote od obrežja kitajskega predmetja tja do velikih ladjedelnic. Kjer so jim zabranili vhod, ali kjer ni bilo nikogar doma, so udrli s silo. Toda niti sledu niso našli o oni, ki so jo iskali.

Prvič v življenju se je detektiv Coombes nehal smejati, ko je zvedel neverjetno novico, da je Sin Sin Wa izginil in da je na skrivnosten način odšel v nevidno družbo, ki jo tvorijo Kazma, gospa Sin in gospa Monte Irvin. Višji nadzornik ni zinil niti besedice. Toda iz njegovih oči se je kar bliskalo.

Kerry je dobival praznoveren strah pred enookim Kitajcem. Zelo čudno se mu je zdelo, kako je bilo mogoče izbrisati vsako sled za »Hišo stoterih naslad«, kajti vrata, ki so peljala iz Sin Sin Wajeve hiše v sosedno, so vsekakor obstojala. Nerazumljivo je bilo, kako je bilo mogoče tako zazidati, da policija ni mogla ničesar najti.

Kerryju se je tudi čudno zdelo, kam je izginilo vso pohištvo iz opijske kadilnice, ko je vendar njegovo moštvo noč in dan stražilo hišo. Saj iz hiše, katero straži policija, niti miš ne more uiti neopažena!

Zahvala.

Ob težki izgubi našega nepozabnega

Janka

smo prejeli izrednih dokazov iskrenega sočutja, kar nam lajša našo neizmerno žalost.

Posebno se zahvaljujemo preč. g. proti Jankoviču za cerkveni obred, zastopnikoma univerze, zlasti juridične fakultete, pevcem akademikom, pred vsem pa akad. društvu „Jadran" za častno stražo, korporativno udeležbo in častni prenos krste do groba, predsedniku sveta slušateljev, zastopnikom društva juristov „Triglava", podružnice Perijalnega saveza, poverjeństvu Perijalnega saveza za Slovenijo, starejšinstvu Perijalnega saveza in starejšinske zveze „Jadrana", nadalje za v srce segajoče nagrobne govore g. juristu Mačku in g. Jelencu, končno godbi „Sloge", vsem darovateljem vencev, šopkov in vsem, ki so spremili predragega nam Janka na zadnji poti. — Prav tako se zahvaljujemo za mnogoštevilna izrečena nam sožalja.

LJUBLJANA, dne 18 februarja 1926.

1031 Rodbina **Ivan Pleiferjeva.**

Pozor tiskarji!

Stavni stroj (Setzmaschine) s tremi magacini (Dreidecker), skoro nov v popolnoma rednem stanju se poceni proda. **Litografija** manjšega štila kompletna, se poceni proda. Naslov pri Publicitas-u d. d., Zagreb, Gundulićeva 11, pod „Za-7707". 1045-a

---

Otomane 72-0

afrik modroce, žimnice, kakor tudi vse druge tapetniške izdelke nud po znatno **znižanih cenah**

Fran Jager, tapetnik,
Ljubljana,
Kolodvorska ulica 27
Popravila točno in ceno

Vsakovrstno
zlato kupuje
po najvišjih cenah
Černe, juvelir
Ljubljana, Wolfova ulica 8
64

Prodam avtomobilne plašče

815/105: 1 komad popolnoma nov, 2 komada skoraj nova, ki sta prevozila ca 600 km, 9 komadov starih plaščev in 8 komadov zelo dobro ohranjenih zračnic, vse skupaj za Din 4 800— ali tudi posamezno. 1054-a

Alojz Rijavec, šofer, Krmelj (Dolenjsko).

Nc I 487/26
1

Oklic.

Na predlog lastnice se bode prodalo na prostovoljni javni dražbi zemljišče vl. št. 51 k. o. Radovljica, obstoječe iz stavbene parcele št. 21 t. j. hiša št. 24 v Radovljici za izklicno ceno 80.000 D.

Dražba se vrši dne

6. marca 1926 ob 9. uri

pri podpisanem sodišču v sobi št. 26, kjer se lahko vpogledajo dražbeni pogoji. 1053-a

Okrajno sodišče v Radovljici,
odd. I., dne 13. februarja 1926.

Spretni navijalci

z večletno prakso **se iščejo** proti visoki plači Stanovanje je na razpolago, potni stroški se povrnejo. Ponudbe s prepisi spričeval na upravo lista pod Maribor 5/6. 1044-a

---

Kaselj

pa naj bo njegov izvor tak ali tak, Vam vedno takoj olajšajo razkužilne pastile

Valda

Neprekosljiv izdelek zoper prsni prehlad, nahod, grlobol, vnetje krhlja, akutne in kronične katarje, hripo, influenco, naduhe, zasoplost i. t. d **Pazite dobro.** Zahtevajte v vseh lekarnah in drogerijah samo izvirne francoske pastilje **Valda** v škatljicah z napisom

Valda

---

50 let obstoječa tvornica usnjatih rokavic **v Čehoslovaški**

zmožna močnega proizvajanja, **išče** pri odjemalcih jako dobro vpeljane

zastopnike.

Javijo naj se samo oni, ki imajo najboljše reference na upravo „Jutra". 1056 a

---

Igrajte brezplačno v državni razredni loteriji.

Radi reklame prodajamo naslednje dni partijo šatulj z našimi prvovrstnimi in poznanimi proizvodi. **V vsaki 20. šatulji se nahaja po 1/4 srečke drž. razredne loterije,** s čimer je vsakemu našemu odjemalcu dana možnost dobiti, **poleg naše prvovrstne in cenene parfumerije, v srečnem slučaju še**

1,000.000 DINARJEV.

V zelo elegantni šatulji se nahaja: 1 velika steklenica Eau de Cologne extra prima, 1 Poudre des Perles Fines, 1 Crême Ninette, 1 Shampooing, 1 Dryodont pasta za zobe in 1 parfumska esenca „Le Rêve".

Vse to za neverjetno nizko ceno

150 dinarjev

mesto 250 Din, ako nam vpošljete denar naprej. (Po povzetju 5 Din več.)

Interesentom dovoljujemo vsako kontrolo.

Srečke zamenjavamo na naše stroške do konca kola, v kolikor ne bi bile preje izžrebane.

PARFUMS DRIAY — PARIS
kraljevi SHS dvorni dobavitelj.

Pošljite denar takoj na naslov: DEPOT DRIAY, LJUBLJANA I/49, ker je število šatulj omejeno. 784-a

---

Zahvala.

Sprejmite vsi, ki ste sočustvovali z nami in se nas spominjali ob prebritki nenadomestni izgubi našega predobrega očeta, starega očeta, tasta itd., gospoda

Antona Kovšca

našo prešrčno, izkreno zahvalo

Posebno se zahvaljujemo prečastitemu gospodu župniku Ivanu Lovšinu za tolažila v času bolezni blagopokojnega, kakor za ginljiv in tolažilen govor pri odprtem grobu. Dalje se zahvaljujemo gospodu županu in gg. občinskim odbornikom, šolskemu vodstvu, gasilnemu društvu v Planini, tukajšnji orožniški stanici in cenjenemu občinstvu, ki so v tako častnem številu spremili nam nepozabnega na njega zadnji poti, ter vsem darovalcem vencev.

Vsem Bog plačaj.

Planina pri Rakeku, 17. februarja 1926.

1059 a **Globoko žalujoči ostali.**

Zahvala.

Ob izgubi našega predragega očeta, starega očeta in strica

Ivana Mokorela

čevljarskega mojstra v Tržiču

izrekamo tem potom najprisrčnejšo zahvalo za obilo spremstvo na njegovi zadnji poti. Zlasti se zahvaljujemo tržiškemu bralnemu in pevskemu društvu za ganljive žalostinke ter društvu čevljarskih mojstrov. 1064 a

Tržič, 18. februarja 1926

Ivana Mokorel, soproga, Josip, Ivan, Blaž, sinovi, Ivana, Frančiška, hčeri, Tomo Jankovič, mor. por., zet, Frančiška Mokorel roj. Juvan in Marija Mokorel roj. Urbane sinahe.

Spreten

elektromojster ozir. navijalni mojster

starejša moč **se išče** za takoj. Plača dobra, stanovanje na razpolago, zasiguran je tudi delež na prometu, ki ga napravi delavnica. Zahteva se energičen nastop napram delavstvu, znanje slovanskega jezika, izkušja v popravilih in gradnji transformatorjev. Jugoslovanski državljani imajo prednost, vendar pa ni pogoj. Ponudbe s prepisi spričeval pod Zagreb 100 na upravo lista. 1043-a

---

V zbirki „Oder" je izšel

Vrtinec.

Drama v treh dejanjih. — Spisal Janez Žagar.

Vrtinec je kratka kmetiška drama samo štirih a dobrih vlog

Cena Din 18 —

Izdala knjigarna Tiskovne zadruge v Ljubljani.

Mestni pogrebni zavod

Uradništvo Okr. urad. za zavar. del. v Ljubljani naznanja, da je njih tovariš, gospod

Vinko Marčić

upravitelj Okrevališča „Jadran" OUZD: Ljubljana, na Rabu, Kapetan I. Kl. v pok., obč. svet. na Rabu itd.,

v četrtek, dne 18. t. m. v Ljubljani preminul.

Pogreb nepozabnega tovariša bo v petek, dne 19. februarja 1926 ob pol 5. uri pop. iz mrtvašnice Stara pot št. 3 na pokopališče k sv. Križu.

Bodi mu ohranjen blag spomin!

V LJUBLJANI, dne 18. februarja 1826.

1058—

V neizmerni žalosti naznanjamo, da nam je došla nepričakovana vest, da je Vsegamogočni poklical k sebi v boljše življenje dne 17. februarja 1926 ob 2 uri zjutraj našega nadvse ljubljenega in nepozabnega edinega brata, svaka in strica, prečastitega gospoda

Rev. Alojzija Leo Blaznik

župnika v Haverstraw, Amerika

v 43. letu njegove dobe.

Sveto zadušno opravilo za preblagega pokojnika bo v sredo, dne 24. februarja ob 7. uri zjutraj v mestni župni cerkvi Sv Jakoba.

Nepozabnega pokojnika priporočamo vsem, ki so ga poznali, posebno še čč. duhovnim sobratom v pobožen spomin.

Haverstraw-Ljubljana, dne 18 februarja 1926.

Eva in Minka Blaznik, Erna Prelog, Pavla Riglar, sestre — **Ivan Riglar,** nadučitelj — **Karl Prelog,** trgovec, svaka — **Korli in Lori,** rečaka.

Prometni zavod za premog, d. d.

v LJUBLJANI

prodaja premog

iz slovenskih premogovnikov

vseh kakovosti, v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov za domačo uporabo kakor tudi za industrijska podjetja in razpečava na debelo

inozemski premog in koks

vsake vrste in vsakega izvora ter priporoča posebno prvovrstni češkoslovaški in angleški koks za livarne in domačo uporabo, kovaški premog, črni premog in brikete

Naslov: Prometni zavod za premog, d. d. v Ljubljani
Miklošičeva cesta štev. 15/I. 70-a

Urejuje dr. Albert Kramer. Izdaja za Konzorcij «Jutra» Adolf Ribnikar. Za Narodno tiskarno dd. kot tiskarnarja Fran Jezeršek. Za inseratni del je odgovoren Alojzij Novak. Vsi v Ljubljani.